

Aprobat la ședința Consiliului Facultății din 25.09.2025 (PV nr. 2)

Decanul facultății Psihologie și Psihopedagogie Specială
_____ Vîrlan Maria, dr., prof. univ.

Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială
Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială

Programul de studii 0111.2 PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ

Forma de organizare a învățământului - Învățământ cu frecvență

Limba de instruire – română

FIȘA DISCIPLINEI

Chișinău, 2025

Anul I (Planul de învățământ 2025), Semestrul I

1.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I, Licență
Denumirea unității de curs	<i>Fundamentele științelor educației</i>
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Facultatea Științe ale educației Catedra Științe ale educației și management
Titular de curs	Zagaievschi Corina, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Bocancea Viorel, dr., conf. univ
e-mail	zagaievschi.corina@upsc.md , bocancea.viorel@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.001	2	I	1	60	30	30

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniilor de formare profesională. Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva teoriei educației a domeniului de formare profesională, cu focalizare pe subiecții educației. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs fundamentale și de specialitate, precum și în cadrul stagiilor de practică.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

- C-1. Interpretarea explicativă a conceptelor pedagogice fundamentale;
- C-2. Operarea cu terminologia specifică domeniului pedagogic, în diverse contexte profesionale;
- C-3. Organizarea procesului educativ în baza reperelor conceptuale pedagogice fundamentale;
- C-4. Proiectarea /selectarea metodelor, strategiilor de educație;
- C-5. Operaționalizarea obiectivelor educaționale;
- C-6. Evaluarea/autoevaluarea proiectelor de activitate educativă;
- C-7. Aplicarea criteriilor de evaluare a calității educației.

Finalități de studii

La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:

- F-1. să recunoască terminologia specifică științelor pedagogice în documentele de politici educaționale;
- F-2. să implementeze conceptele pedagogice fundamentale în proiectarea, desfășurarea și evaluarea activităților educative;
- F-3. să proiecteze activități educative pe baza unor strategii centrate pe elev și în premisa corectitudinii științifice;
- F-4. să valorifice metodele și strategiile eficiente în practica educativă;
- F-5. să conștientizeze importanța corelației obiective-conținut-metodologie în proiectarea activităților educative;
- F-6. să elaboreze proiecte interactive de activități educative;
- F-7. să evalueze calitatea proiectării activității educative și a conduitei dirigintelui.

Precondiții

Cunoștințe elementare, dobândite în perioada preuniversitară, în domeniul pedagogiei/educației; conceptul de elev, profesor școlar; conceptul de școală, familie, societate; relația elev – profesor – părinte; influența mediului educațional asupra formării-dezvoltării elevului; treptele sistemului de învățământ; personalitatea învățătorului, rolurile și funcțiile profesorului școlar.

Unități de conținut

- Unitatea de învățare nr. 1. Concepte pedagogice fundamentale. Statutul științelor educației
- Unitatea de învățare nr. 2. Analiza acțiunii educaționale. Formele generale ale educației
- Unitatea de învățare nr. 3. Paradigmele pedagogiei

Unitatea de învățare nr. 4. Finalitățile educației
 Unitatea de învățare nr. 5. Conținuturile generale (dimensiunile educației). Noile educații. Metode de educație.
 Unitatea de învățare nr. 6. Sistemul de educație. Organizarea și evaluarea activității educative
 Unitatea de învățare nr. 7. Proiectarea și realizarea acțiunii educaționale. Tehnologii educaționale

Strategii de predare-învățare

Curs: conversația, explicația, studiu de caz, reflecția, demonstrația, dezbateră, învățarea prin problematizare, învățarea prin cooperare, învățarea prin cercetarea documentelor, etc.

Seminar: conversația, studiu de caz, investigația, problematizarea, metoda predării reciproce, 6 De ce?, Ipostaze ale verbului *a fi*, Pătratul argumentelor, Lectura împotriva, metoda Focus grup, Controversa creativă, etc.

Laborator: studiu de caz, simularea, problematizarea, Graficul T, metoda predării reciproce, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la prima oră, în baza tehnicii *Știu – Vreau să știu – Învăț*.

Evaluarea curentă se bazează pe aprecierea gradului și a calității de participare intelectuală studenților în cadrul seminarelor și orelor de laborator.

Două probe de evaluare periodică obligatorii: *Evaluare 1:* test de verificare a nivelului de cunoaștere a termenilor specifici educației; *Evaluare 2:* proiect al activității educative (nivel de aplicare - integrare a cunoștințelor).

Evaluarea semestrială (examen): conversație evaluativă pe baza subiectelor din bilete (nivelurile de cunoaștere, aplicare, integrare).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocaru-Borozan M., Sadovei L., Papuc L., Ovcerenco N. *Fundamentele științelor educației*. Manual universitar. Chișinău: UPSC, 2015;
2. Bocoș M., Juncan D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*. Pitești: Ed. Paralela 45, 2017
3. Cristea S. *Fundamentele pedagogiei*. Iași: Polirom, 2013;
4. Cristea S. *Dicționar de pedagogie*. Chișinău: Litera Internațional, 2017;
5. Macavei E. *Pedagogie. Teoria educației*. Vol. I, II. București: Aramis, 2001, 2002;
6. Cojocaru-Borozan M., Papuc L. et. al. *Teoria și metodologia educației*. Suport de curs. Chișinău. 2006;
7. Cojocaru-Borozan M., Papuc L. et. al. *Teoria educației*. Ghid metodologic. Chișinău. 2006;
8. Guranda M. *Fundamente pentru o știință a educației*. București: 2011;
9. Bocoș M., Jucan D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*. Pitești: Paralela 45, 2014.

Opțională:

10. **OV CERENCO, N., BOCANCEA, V. Teoria instruirii. Note de curs. Universitatea de Stat din Tiraspol. – Chișinău: UST, 2021. - 206 p. ISBN 978-9975-76-325-7**
11. Șerdean I. *Pedagogie: compendiu*. Ed. a II-a. București: Editura Fundației România de Măine, 2004;
12. Pânișoară I.O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2009;
13. Păun E., Potolea D., *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Polirom, Iași, 2006;
14. Pânișoară I.O. *Profesorul de succes*. Iași: Polirom, 2009;
15. Garștea N., Callo T., *Ora de dirigenție. Ghid pentru elevi și profesori*. Chișinău: Epigraf. 2011
16. <https://mec.gov.md/ro>

2.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I (Licență)
Denumirea cursului	Psihologia generală
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie
Titular de curs	Popescu Maria, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Chitoroga Lucia, dr., conf.

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.01. O.002	3	I	I	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Psihologia generală* face parte din pachetul de discipline fundamentale ale modulului psihopedagogic, nivel licență, din cadrul facultăților Universității Pedagogice din Chișinău. Este un curs introductiv în problematica definirii psihologiei ca știință. Prin temele abordate și prin modul lor de ordonare, cursul contribuie la înțelegerea actualului fond de cunoștințe cu privire la o serie de probleme specifice gândirii științifice în domeniul psihologiei contemporane.

La cursul *Psihologia generală* studenții sunt familiarizați cu conceptualizarea fenomenelor/proceselor psihice (procesele psihice sunt abordate și discutate într-o ordine logică, pornind de la cele bazale (senzații și percepții) către procesele cognitive superioare (gândirea) la cele de reglare (emoțiile, motivația); vor cunoaște metodele și modelele sale explicative, problematica complexă a personalității și posibilitățile de utilizare a lor pentru cunoașterea proprie și a altor persoane. Studenții vor asimila strategii de influențare (reglare) a comportamentului propriu și al grupului. Aplicațiile elaborate vor contribui la profesionalizarea lor privind activitatea instructiv-educativă din școală. Tinerii vor identifica notele specifice și a aspectelor diferențiatore la nivelul structurilor psihice; vor descrie mecanismele psihice, utilizând diferite modele teoretice; vor stabili conexiuni între mecanismele psihice și vor recunoaște diferențele individuale în construirea și manifestarea vieții psihice. Cursul va dezvolta la studenți spiritul de rigurozitate științifică și de deontologie profesională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS-1. Studentul va demonstra cunoașterea proprietăților și legilor diverselor categorii de procese, stări, însușiri și structuri psihice; va ști cum să utilizeze conceptele specifice științei psihologice pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală.

CPS-2. Se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în identificarea interacțiunilor complexe dintre toate componentele sistemului psihic uman; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților/căilor de atingere a lor.

CPS-3. Studentul va aplica cunoștințele specifice științei psihologice în rezolvarea unor situații școlare – problemă, în elaborarea profilului psihologic a propriei personalități și a personalității celorlalți, în identificarea unor trăsături ale personalității necesare reușitei în activitate; în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare (literatură, istorie) pentru analiza unor tipuri de comportament uman.

CPS-4. Se vor manifesta prin creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; în identificarea complexității fenomenelor psihice comparativ cu cele studiate de alte științe; în determinarea unor parametri de autoevaluare și evaluare reciprocă a cunoștințelor; în analiza posibilitățile de dezvoltare personală din perspectiva cunoștințelor de psihologie.

CPS-5. Se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.

CPS-6. Se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra vieții psihice umane; manifestarea autonomiei și a independenței în căutarea informațiilor relevante pentru conceperea unui discurs științific; manifestarea responsabilității personale și sociale în asumarea sarcinilor academice/profesionale; comunicarea adecvată temei,

contextului și auditoriului (prin prezentări scrise și orale care transmit în mod eficient conținutul).

Rezultate ale învățării

R 1. Poate utiliza conceptele fundamentale în domeniul psihologiei, cu copul de a priedctta, utiliza și evalua activitățile educaționale cu copiii.

R 2. E capabil să identifice interacțiunile complexe dintre toate componentele sistemului psihic uman și să caracterizeze rolul lor în evoluția personalității, să utilizeze cunoștințele de psihologie în scopul adaptării conduitei proprii la situații concrete de viață.

R 3. E capabil să identifice notele specifice și a aspectelor diferențiatore referitor la mecanismele psihice și rolul acestora în evoluția personalității copilului.

R 4. E capabil să evalueze critic situațiile problematice și soluțiilor posibile în psihologie; să aprecieze contribuția psihologiei în procesul educației, în general, și în procesul propriei formări, în special să elaboreze profilul psihologic al propriei personalități și a personalității copilului.

R 5. E capabil să identifice, prin cooperare cu ceilalți, unele trăsături ale personalității necesare reușitei în activitatea preșcolară și cea școlară mică.

R 6. E capabil să folosească cunoștințele psihologice în influențarea (reglarea) comportamentului propriu și al grupului.

R 7. E capabil să dea dovada unei viziuni holistice asupra rolurilor acestei științe în optimizarea procesului instructiv-educativ, a vieții și activității copiilor.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile *Anatomie, Biologie, Limba română, Informatică*

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Domeniul și obiectul de cercetare al psihologiei generale.

Tema 2. Senzațiile. Percepția. Reprezentările.

Tema 3. Gândirea. Limbajul.

Tema 4. Memoria.

Tema 5. Imaginația.

Tema 6. Motivația. Activitatea.

Tema 7. Afectivitatea.

Tema 8. Atenția. Voința.

Tema 9. Personalitatea. Relațiile interpersonale.

Tema 10. Temperamentul. Caracterul. Aptitudinile.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă (formativă) se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, teste etc.

Evaluarea periodică I- probă scrisă (test)

Evaluarea periodică II – probă orală (bilete).

Evaluarea semestrială se va executa în scris, metoda de evaluare - test (itemi heterogeni.)

Bibliografie

Obligatorie:

BONCHIȘ, E. (coord.) Psihologie generală. Oradea: Universității din Oradea, 2019. ISBN 973-759-125-9

BUTLER, G. Psihologie. București: Litera, 2020. ISBN 978-606-33-50160-0

CHITOROGA, L. Dificultăți de învățare a limbajului scris la elevi din ciclul primar: diagnostic și intervenție psihologică. Monografie, CEP UPSC din Chișinău, 2022. ISBN 978-9975-46-582-3.

COSMOVICI, A. Psihologia generală. Iași: Editura Polirom, 2019. ISBN 973-9248-27-6

CRĂCIUNESCU, R. Psihologie generală. Craiova: Tipografia Universității, 2001

SILLAMY, N. Dicționar de psihologie. Larousse. București: Univers Enciclopedic, 2009. ISBN 973-9243-25-8

ZLATE M. Introducere în psihologie. Ediția a III-a. Iași: Polirom, 2015. ISBN: 973-683-412-3.

POPESCU, M., CEPRAGA, L. Psihologie generală / Lucia Cepraga, Maria Popescu; Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare. – Chișinău: ASEM, 2022. 237 p. ISBN

Opțională:

BOITOR, C. Psihologia. Idei fundamentale. București: Litera, 2020. ISBN 9786067419962

HEDGES, P. Personalitate și temperament. Ghidul tipurilor psihologice. București: Humanitas, 2020. ISBN:9789735067045

MALIM, T. Procese cognitive. București: Tehnică, 2022. ISBN 9733113743

MICLEA, M. Psihologia cognitivă. Cluj-Napoca: Ed. ASCR, 1999. ISBN 973-683-248-1

POPESCU, M. Dimensiuni psihopedagogice în tratarea diferențiată a elevilor cu dificultăți de învățare. În: Simpozionul Național cu participare internațională Kreatikon: Creativitate-formare-performanță „Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație” Ediția a XVIII-a 30 martie - 1 aprilie 2023, Iași. pp. 60-66. ISSN 2068 – 1372

POPESCU, M., CEPRAGA, L. Reziliența în contextul ecosistemului educațional din Republica Moldova. În: Conferința științifică internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective” ediția III -a. USARB. 21.10.2022. P. 338-343. ISBN 978-9975-50-295-5

POPESCU, M., COJOCARU I. Determinantele psihologice ale stării de bine la adulți și copii. În: Educația privind drepturile copilului: experiențe și perspective în învățământul preșcolar și primar. Chișinău, 2022. P. 120-127, ISBN 978-9975-46-617-2

POPESCU, M. Aspecte psihosociale și cognitive în relațiile interpersonale. În: Probleme ale științelor socioumanistice și ale modernizării învățământului. Seria XXIV, Vol.1. Pp. 67-73. Chișinău, 2022. ISBN 978-9975-46-652-3

3.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Cultura comunicării (modul): <i>Educație pentru comunicare</i> <i>Educație pentru media</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și istorie Catedra Limbă și comunicare
Titular de curs	L. Petrenco, dr., conf. univ., L. Cepraga, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	E. Godoroja, asistent universitar
e-mail	petrenco.liuba@upsc.md , cepraga.lucia@upsc.md , godoroja.ecaterina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.02.O.014	<u>3</u>	<u>I</u>	<u>2</u>	<u>90</u>	<u>45</u> 30 (15/15) 15 (7/8)	<u>15</u> 30 15

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Unitatea de curs „*Cultura comunicării*” vizează, în mare parte, formarea deprinderilor practice de comunicare orală și scrisă, cultură media, solicitate în activitatea profesională.

Modulul „*Educație pentru comunicare*” propune studenților o orientare de principiu în comunicarea discursivă, tehnici concrete de ameliorare a actului comunicării orale în general, precum și tehnici de redactare a corespondenței, în particular.

Modulul „*Educație pentru media*” este orientată spre formarea/dezvoltarea competenței media în vederea alfabetizării mediatice a studenților, pentru însușirea criteriilor de apreciere, ierarhizare și selecție, de evaluare și

sintetizare a informației mediatică, consolidarea reflecției față de mass-media, față de beneficiile și pericolele spațiului virtual; cultura comunicării online; exercitarea unei priviri creative asupra mass-media și dezvoltarea capacităților de exprimare și inovare în comunicarea media etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CT-1. Demonstrarea responsabilității personale, sociale în comunicarea constructivă în diverse situații, în tratarea cu încredere și empatie pe alți indivizi, precum și în observarea și înțelegerea punctelor de vedere care țin de contexte culturale diferite;

CT-2. Demonstrarea autonomiei și a independenței în căutarea informațiilor relevante pentru conceperea unui discurs științific, publicistic;

CT-3. Valorificarea politicilor educaționale din perspectiva asigurării calității procesului educațional la unitatea de curs „*Cultura comunicării*”, prin manifestarea responsabilității socioprofesionale în asumarea sarcinilor.

CS-1. Înțelegerea conceptelor, teoriilor referitoare la comunicare, a locului, rolului mass-media și a informației pentru promovarea democrației în societatea contemporană, acceptarea pluralismului de idei.

CS-2. Utilizarea corectă și adecvată a terminologiei și limbajului de specialitate în scopul dezvoltării dexterității de exprimare orală și scrisă, explicarea și clasificarea gesturilor, utilizate în contexte de specialitate.

CS-3. Utilizarea eficientă a surselor mass-media, filtrarea și extragerea în mod structurat a informațiilor provenite din fluxul de date și imagini media.

CS-4. Evaluarea/analiza în mod critic a informațiilor și a surselor informaționale media, a comunicării verbale orale și scrise din perspectiva corectitudinii limbii române literare.

CS-5. Realizarea unor studii concrete de caz ce vizează cultura comunicării, respectând principiile și normele de etică profesională, în vederea implementării rezultatelor în practica profesională.

CS-6. Încurajarea realizării de produse discursive și media prin aplicarea tehnologiilor educaționale avansate adecvate.

CS-7. Evaluarea procesului educațional la unitatea de curs „*Cultura comunicării*”, realizat prin aplicarea creativă a metodologiei specifice de evaluare.

Rezultate ale învățării

La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:

- să valorifice concepte, teorii, tendințe actuale ale științelor educației din perspectiva culturii comunicării, educației media;
- să realizeze procesul educațional cu elevii, aplicând strategii și tactici de comunicare discursivă empatică, cu deschidere spre pluralism de idei;
- să selecteze modalitățile comunicative pertinente pentru interacțiunea cu familia, mass-media și alți factori decizionali;
- să utilizeze eficient sursele mass-media, filtrând informațiile provenite din varia surse de comunicare, din fluxul de date și imagini media;
- să analizeze în mod critic informațiile verbale (scrise și orale), nonverbale/paraverbale, și sursele informaționale media;
- să elaboreze produse discursive și media, cu ajutorul tehnologiilor educaționale pertinente în vederea optimizării comunicării personale și profesionale;

să demonstreze responsabilitate, autonomie și independență în căutarea informațiilor relevante pentru conceperea unui discurs științific, publicistic etc.

Precondiții

Obligatorii:

- cunoașterea surselor media tradiționale și noi;
- cunoștințe în domeniul utilizării TI;

Recomandate:

- demonstrarea deprinderilor de muncă intelectuală și de analiză critică, de organizare independentă a activității de învățare și de gestionare eficientă a timpului pentru activitatea individuală etc.
- Condiția de 75% prezențe pentru a putea intra în examinare. *Nu se alocă punctaj pentru prezențe (prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială).*
- La examen se intră cu dovada identității (*carnet de student, buletin de identitate*).

Unități de conținut
❖ Modulul Educație pentru comunicare:
Unitatea de învățare nr. 1. Educația pentru comunicare sub aspect prospectiv. Unitatea de învățare nr. 2. Corectitudine lingvistică în imaginea persoanei fizice și juridice. Unitatea de învățare nr. 3. Comunicarea nonverbală ca formă de limbă socială. Unitatea de învățare nr. 4. Puterea discursului educațional și public. Unitatea de învățare nr. 5. Feedbackul în dezvoltarea personală și profesională. Unitatea de învățare nr. 6. Sensibilități senzoriale în comunicarea tranzacțională. Unitatea de învățare nr. 7. Scrisoarea între canoane structurale și de conținut.
❖ Modulul Educație pentru media:
Tema 1. Educația pentru media: context valoric și impact social. Tema 2. Calitatea și diversitatea informației. Tema 3. Securitatea în comunicarea pe platformele de socializare. Tema 4. Social media și comunicarea în mediul online. Tema 5. Dezinformarea. Instrumente de verificare a unei știri false. Tema 6. Combaterea propagandei.
Strategii de predare și învățare
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prelegeri: Prelegerea-conversație, prelegerea interactivă, dezbateră, descoperirea, brainstormingul, turul galeriei, întrebările reciproce etc. ▪ Seminar: conversația, exerciții de dicție și pronunție, problematizarea, proiectul, studiul de caz, clusteringul, diagrama Venn, Exerciții de redactare ș.a.
Strategii de evaluare
<p><i>Evaluare curentă:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaborarea și prezentarea discursurilor de diferit tip, cu respectarea regulilor lingvistice, nonverbale, paraverbale. ▪ Analiza și prezentarea în PowerPoint, timp de 7 minute, a unei surse media (tradiționale sau noi) conform algoritmului dat (denumirea, conținutul, sursele de venit, proprietarul, publicul-țintă, calitatea și diversitatea informației etc.). ▪ Redactarea scrisorilor oficiale, CV Europass, scrisoarea de motivație etc. <p><i>Evaluare periodică :</i> Test nr. 1, Test nr. 2</p> <p><i>Evaluarea finală:</i> Test.</p>
Bibliografie
❖ Modulul Educație pentru comunicare:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borcoman, Raisa, Mancaș, Maria. <i>Tratat de comunicare și etică profesională</i>. Manual. Chișinău: ASEM, 2021, 506 p. ISBN 978-9975-155-23-6. 2. Pânișoară I.O. <i>Comunicarea eficientă</i>. Iași: Ed. Polirom, 2015 3. Mucchielli Alex. <i>Arta de a comunica. Metode, forme și psihologia situațiilor de comunicare</i>. 2005 4. Stanciugelu Irina, Tudor Raluca, Tran Vasile, Tran Adriana. <i>Teoria comunicării</i>. 2015 5. Borcoman, Raisa, Mancaș, Maria. <i>Tratat de comunicare și etică profesională</i>. Manual. Chișinău: ASEM, 2021, 506 p. ISBN 978-9975-155-23-6. 6. Borcoman, Raisa. <i>Corespondența economică și juridică</i>. Chișinău: ASEM, 2007, 424 p. ISBN 978-9975-75-238-1. 7. Borcoman, Raisa, Jorovlea Elvira. <i>Corespondența economică: limbaj de specialitate, probleme și exerciții, studii de caz, teste</i>. Chișinău : ASEM, 2018. 178 p. ISBN 978-9975-75-924-3. <p>WEBGRAFIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ https://lectiidelogica.wordpress.com/2020/10/11/bariere-in-comunicare/ ▪ https://iteach.ro/pg/blog/iulia.ochian/read/103847/blocaje-in-comunicare-si-modalitati-de-prevenire-a-acestora ▪ https://www.stefamedia.com/modelul-matematic-al-comunicarii/ ▪ https://agora.md/2023/09/08/cum-comunici-asa-esti-stilurile-in-care-comunicam-cu-altii-si-modalitati-de-migrare-spre-modele-mai-eficiente
❖ Modulul Educație pentru media:

Cadrul legal și normativ

Concepția politicii naționale de dezvoltare a mass-media din Republica Moldova (2018-2025). / Disponibil pe:

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=r4wky73iRyU%3D&tabid=255&language=ro-RO>

Manuale

1. Handrabura, Loretta și Natalia Grîu. *Educație pentru media: Clasele a 3-a 4-a*. Centrul pentru Jurnalism Independent. Ediția a 2-a, compl. Chișinău: [s. n.], 2023. 159 p.; il. Bibliogr.: p. 135-138. ISBN 978-5-88554-243-2.
2. Handrabura, Loretta și Natalia Grîu. *Educație pentru media: Clasele a 7-a 8-a*. Ediția a 2-a, compl. Chișinău: [s. n.], 2024. 187 p.; il. Bibliogr.: p. 185-187. ISBN 978-5-88554-310-1.
3. Handrabura, Loretta și Natalia Grîu. *Educație pentru media: Clasele a 10-a 11-a*. Centrul pentru Jurnalism Independent. Ediția a 2-a, compl. Chișinău: [s. n.], 2024. 175 p.; il. Bibliogr.: p. 143-146. ISBN 978-5-88554-356-9.
4. Buteanu I., Chirișescu D., Ficeac B. et. al. Mass-media. Manual pentru liceu. București, 2000.
5. Instruire în educația mediatică. Suport de curs pentru profesori. Academia DW. 2015.
6. Toma, Mircea (coord.): Competența în mass-media. Manual pentru liceu - curs opțional. București: Humanitas Educațional, 2004.
7. Teșileanu A., Chirișescu D. Mass-media și educația civică. Ghid metodic. București: Sigma, 1999.

Referințe științifice și metodice

1. Albușescu I. Educația și mass-media. Comunicare și învățare în societatea informațională. Cluj-Napoca: Dacia, 2003.
2. Andreas Schmenk, Arno Watjen, Rainer Kothe. CE ȘI CUM, Multimedia și lumile virtuale. Enciclopedia RAO, 2000.
3. Balaban D. Comunicare mediatică. București: Triton, 2009.
4. Bunescu Gh., Negreanu El. (coord.) Educația informală și mass-media. București: Institutul de Științe ale Educației, 2005.
5. Coman M. Introducere în sistemul mass-media. Iași: Polirom, 2007.
6. Crișan C., Danciu L. Manipularea opiniei publice prin TV. Cluj-Napoca: Dacia, 2000.
7. Cucuș C. Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării. Iași: Polirom, 2006.
8. Cucu G. Educația și mass media. București: Licorna, 2000.
9. Dicționar de media. Larousse. Editura Univers Enciclopedic Gold, 2005.
10. Sălcudean M. New media, social media și jurnalismul actual. București: Tritonic, 2015.
11. Stănciugelu I. Măștile comunicării. De la etică la manipulare și înapoi. București: Tritonic, 2012.
12. Sterian Mihaela. Agresivitatea mediatică și personalitatea. București: Paideia. 2004.

Resurse online

1. Bolboceanu A., Morozan O. Intervenția psihologică în cazul dependenței de internet la copii: incursiuni metodologice de diagnoză și terapie. Disponibil pe: <https://drive.google.com/file/d/0Bz51GZJLEOVcQU9zVWw2OGF3b2c/view>
2. Educația informală și mass-media. Coordonatori: Gh. Bunescu, El. Negreanu. București: Institutul de Științe ale Educației, Laboratorul Teoria Educației, 2005. <https://dorinpopa.files.wordpress.com/.../educatia-informala-si-mass-med...>
3. Educația în domeniul mass-media în mediul digital. Recomandarea, 2009./ Disponibil pe: http://europa.eu/legislation_summaries/inform
4. Ghidul pentru protecția copilului în mediul online. / Disponibil pe: http://mecc.gov.md/sites/default/files/itu_cop_-_ghid_copii_-_republica_moldova.pdf
5. Haidu Ad. Codul bunelor maniere pe Facebook. Disponibil pe: <http://www.lapunkt.ro/2013/05/codul-bunelor-maniere-pe-facebook/>
6. Maniu A.I. Studiu privind efectele negative ale reclamelor televizate asupra.../Disponibil pe: <https://econ.ubbcluj.ro/.../Andreea-Ioana%20MANIU.pdf>
7. Morozan O. Asigurarea siguranței copiilor și tinerilor în spațiile virtuale prin prisma studiului politicilor publice de protecție socială. Studiu de politici publice. Ch., 2018 /Disponibil pe: <https://www.soros.md/files/publications/documents/Lucrare-Siguran%C8%9Ba%20online-Olga%20Morozan%20PFI.pdf>
8. Rusu V. Copiii din Republica Moldova si(n)guri online? Studiul privind siguranța copiilor online. Centrul

4.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	Ciclul I - Licență
Denumirea cursului	Anatomia și fiziologia sistemului nervos central și Bazele geneticii (modul) 1. Anatomia și fiziologia sistemului nervos central
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihopedagogie și psihopedagogie specială
Titular de curs	Plămădeală Victoria, dr., lector. univ.
Cadre didactice implicate	Ponomari Dorina, conf.univ., dr.
e-mail	plamadeala.victoria@upsc.md , ponomari.dorina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.004	3	I	1	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Anatomia și fiziologia SNC se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniului de formare profesională. Anatomia și fiziologia SNC fortifică pregătirea profesională a viitorilor psihologi prin antrenarea lor în cunoașterea legităților de structură și funcție a creierului, măduvei spinării și rețelelor neuronale, pentru a înțelege mecanismele biologice care stau la baza funcționării psihice și comportamentale ale individului. Acest curs servește bază teoretică pentru studierea psihologiei, neuropsihologiei, psihopatologiei etc. ; formează concepții filozofice despre lume. Cursul dat are tangențe cu mai multe discipline, după cum: Psihologia generală, Psihologia dezvoltării, Psihologia senzațiilor și percepțiilor, Psihologia personalității, etc. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate pe tot parcursul ulterior de studiu și integrate în practica profesională deschizând noi perspective pentru diagnostic, intervenție și cercetare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.
 CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.
 CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.
 CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

Rezultate ale învățării

R-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.
R-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.
R-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.
R-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

Precondiții

Pentru studierea unității de curs Anatomia și fiziologia SNC studentul are nevoie de:
 - cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
 - operaționalizarea terminilor în domeniul biologiei, geneticii, fizicii, chimiei;

- deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, eseu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare.

Unități de curs

- 1. Precizări introductive în curs. Țesutul nervos, structura și funcțiile
- 2. Anatomia și fiziologia măduvei spinării
- 3. Anatomia și fiziologia trunchiului cerebral (creierul reptilian) și a cerebelului
- 4. Anatomia și fiziologia diencefalului (creierul mamalian)
- 5. Anatomia și fiziologia telencefalului . Caracteristica creierului uman.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă (formativă) se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, participarea la discuții, analiza portofoliului, etc.

Evaluarea periodică I- analiza unei scheme sau desen la *Structura țesutului nervos, proprietățile și funcțiile*.

Evaluarea periodică II – analiza unei scheme sau desen la *Anatomia și fiziologia telencefalului . Caracteristica creierului uman*.

Evaluarea semestrială se va executa oral, metoda de evaluare – bilete.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Evelina-Cristina Morari. Anatomia și fiziologia omului. Editura: Polirom. Anul ediției: 2017, 432 p., ISBN: 978-973-148-030-0.
2. Horia Prundeanu. Anatomia omului. Vol. VII. Sistemul Nervos Central. Editura „Victor Babeș”, Timișoara 2018, ISBN 978-606-786-083-2
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.umft.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anatomia_omului_volumul_VII_sistemul_nervos_central_ebook.pdf
3. C. Enciulescu. Anatomia sistemului nervos central. Editura: University Press Tg. Mureș. Anul ediției: 2012, 306 p. ISBN: 978-973-1692-07-4..
4. Charles Welsh și Cynthia Prentice-Craver Hole's Human Anatomy and Physiology. **Editura:** McGraw-Hill Education. Anul ediției: 2021, 1040 p. ISBN-13: 978-1264672967
5. Lindsay M. Biga, Staci Bronson, Sierra Dawson și alții. Anatomy & Physiology – Open Textbook. **Editura:** Open Oregon State (publicat online sub licență open-source). Anul ediției: 2021, ISBN: 978-1-955101-15-8
6. George Paxinos. The Human Central Nervous System: A Synopsis and Atlas. **Editura:** Springer, Anul ediției: 2004, 730 p. ISBN-13: 978-0387089030

Opțională:

7. Ю. А. Нуждин. Анатомия человека. Просвещение, 2020, 752 p. ISBN: 978-5-270-38129-7
8. В. П. Казаков. Анатомия нервной системы. Медицина, 2021, 512 p. ISBN: 978-5-85070-564-4
9. В. В. Скопинцев. Основы нейрофизиологии. Медпресс, 2017, 400 p. ISBN: 978-5-900708-92-4
10. Ю. Н. Бобылев. **Неврология**. ГЭОТАР-Медиа, 2019, 324 p. ISBN: 978-5-16-010981-2
11. Victoria PLĂMĂDEALĂ Securitatea psihologică a victimelor violenței domestice. În: Asistența psihosocială în contextul noilor realități pe timp de pandemie : Conferința științifică națională, 16 aprilie 2021, Chișinău : C.E.-P. UPS "Ion Creangă", 2021. P.10-15. ISBN 978-9975-46-545-8.
12. Victoria PLĂMĂDEALĂ, Valentina STRATAN. Singurătatea – consecință a traumei psihice. În: „Probleme ale științelor socioumanistice și ale modernizării învățământului”, conferință științifică națională cu participare internațională, Chișinău 2022, CEP UPSC, 2022. p.174-179. ISBN 978-9975-46-652-3.
13. M.Tofan, V. Plămădeală. Anatomia Sistemului Nervos Central Compendiu- Chișinău 2005
14. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://usmf.md/wp-content/uploads/2015/02/ANAT_MAD_SPIN_ENCEFAL.pdf
15. chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://efs.ucv.ro/pdf/studenti/cursuri_master/note_curs_nervos.pdf
16. Sistemul nervos-generalități. Anatomia și fiziologia măduvei spinării
<https://www.youtube.com/watch?v=5VRgYjy9ZWE>
17. Rețele și Unde Cerebrale. Demistificarea antrenamentelor neuronale cu Costin Dămășaru (Veruvis)
<https://www.youtube.com/watch?v=3oqoQzbkxvM>

5.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Anatomia și fiziologia sistemului nervos central și Bazele geneticii (modul) 2.Bazele geneticii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Ponomari Dorina, dr. în psihologie, lector universitar
Cadre didactice implicate	-
e-mail	Ponomari.Dorina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
ÎF F.01.O.004	2	I	I	90	45	45
ÎFR F.01.O.004	2	III	V	18	9	9

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Se încadrează în seria unităților de curs de specialitate opționale.

Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva științei psihopedagogice a domeniului de formare profesională, cu focalizare pe persoanele cu dizabilități de etiologie genetică.

Rezultatele învățării urmează a fi aplicate și dezvoltate în cadrul unităților de curs Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități multiple, Psihologia persoanelor cu dizabilități auditive, Logopedie, Psihopedagogia intelectului de limită, Psihopedagogia deficiențelor neuromotorii, Psihopedagogia devianțelor comportamentale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

C-1. Executarea rolurilor și activităților specific muncii în echipă și distribuirea sarcinilor între membri pe nivele subordonate.

C-2. Proiectarea procesului educațional prin diverse grupuri-țintă, în baza reperelor conceptuale și a cadrului metodologic

C-3. Soluționarea constructivă a conflictelor interpersonale și instituționale, a situațiilor problemă în domeniul educațional, manifestând asertivitate și toleranță.

C-4. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale

C-5. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

La finalizarea programului de studiu absolventul:

F-1. să utilizeze reперele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES generate de afecțiuni genetice.

F-2. să aplice strategii de sprijin adaptate particularităților individuale ale persoanelor cu afecțiuni genetice

F-3. să faciliteze, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii persoanelor cu afecțiuni genetice.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de Anatomie și fiziologie SN, Psihologie generală, Psihologie specială, Neuropsihologie și neuropatologie, Evaluarea dezvoltării copilului.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Genetica-știință despre ereditate și variabilitate. Etapele istorice în dezvoltarea geneticii. Baza materială și organizarea ei.

Unitatea de învățare 2. Celula și ereditatea. Nucleul, organele, cromozomii, cariotipul uman. Bazele moleculare a eredității și variabilității (ADN, ARN, acizii nucleici, codul genal).

Unitatea de învățare 3. Mecanismul citologic de transmitere a informației ereditare. Divizare celulară prin meioza, mitoză. Procesul de gameto-geneza. Devierea.

Unitatea de învățare 4. Variabilitatea: forme și cauze, factorii mutageni. Ereditatea și patologia. Boli congenitale și ereditare.

Unitatea de învățare 5. Factori ereditari în tulburările de dezvoltare. Genetica bolilor psihice, factorul ereditar și activitatea psihică. Patologia ereditară a auzului și a văzului. Factorul ereditar în patologia verbală și dizabilitățile de învățare. Genetica tulburărilor emoționale și de conduită la copii.

Unitatea de învățare 6. Profilaxia, diagnosticarea și tratamentul maladiilor ereditare. Principiile consultării medico-ereditare. Asistența medico-genetică. Metode de studiere a eredității umane.

Strategii de predare și învățare

Curs: prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbaterea, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației

Seminar: exercițiul, analiza studiului individual, eseu, proiectul de grup

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor de seminar.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie:

1. BOTNARIUC, L., Genetica medicală. Chișinău: Polidanus SRL, 2010. 264 p. ISBN 978-9975-78-851-9
2. CASIAN, H. GENETICA. 2010 <https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-de-medicina-si-farmacie-carol-davila/fisiologia/note-de-curs/genetica-geetica>
3. COVIC M., ȘTEFĂNESCU D., SANDOVICI I. Genetica medicală. Iași: Ed. Polirom 2011. 624 p. ISBN 973-681-334-7 <https://voifidoctor2.files.wordpress.com/2013/02/93008957.pdf>
4. **PONOMARI, D.**, Asistența logopedică în contextul afecțiunilor genetice. În: Știință și educație: noi abordări și perspective, Chișinău, 2023 (CEP UPSC) Vol. 1, pp. 179-185 ISBN 978-9975-46-774-2
5. **PONOMARI, D.**, Specificul tulburărilor fonetico-fonematice la copiii cu Sindromul Down. În: Știință și educație: noi abordări și perspective. Materialele conferinței științifice internaționale 21-22 martie 2024. Chișinău: S. n., 2024 (CEP UPSC) UPSC; Vol.I, pp. 316-327. 978-9975-46-944-9
6. **PONOMARI, D.**, Основы генетики для специальных психопедагогов. Curs universitar. Chișinău: S. n., 2024 (UPSC), 159 p. ISBN 978-9975-48-201-1
7. МОСКОВКИНА А.Г., ОРЛОВА Н.И. Клинико-генетические основы детской дефектологии: учебное пособие для студентов вузов дефект. факультетов. М: Владос 2020 224 с. ISBN: 978-5-907013-29-2
8. ПУХАЛЬСКИЙ В.А. Введение в генетику: Учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2019. 224 с. <https://znanium.com/catalog/product/1010779>.

9. Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024-2027
<https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-03-nu-765-mec-2023.pdf>
10. Repere metodologice privind activitatea cadrului didactic de sprijin în instituțiile de învățământ general. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 209 din 27 februarie 2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_cds_mv.pdf

Opțională:

1. SPRINCEAN, M., BUCUN, N. Unele aspecte ale problematicii resurselor psihologice, pedagogice și medicale de ameliorare a dezvoltării copiilor cu deficiențe mintale ereditare. În: Psihologie. PPS. AS. 2005, Nr. 1 . p. 11-21
2. SPRINCEAN, M. Importanța parteneriatului în educația copiilor cu deficiențe mentale ereditare. În: Aspecte psihopedagogice ale curriculumului de educație a părinților în Republica Moldova . 2005, p. 86-88
3. SPRINCEAN, M. Ameliorarea dezvoltării copiilor cu unele patologii genetice. In: Cercetarea în științe ale educației și în psihologie: provocări, perspective”, Chișinău: "Print-Caro" SRL, 2021, pp. 344-352. ISBN 978-9975-56-934-7.
4. PAVLENKO, L, CUȘNIR, L. Rolul cadrului didactic în socializarea copiilor cu SD In: Educație preșcolară și primară, 1-2 martie 2019, Chișinău. RM: UST, 2019, Vol. 4, pp. 103-111. ISBN 978-9975-76-269-4.
5. ȘPAC, A. Strategii de dezvoltare a vorbirii la elevii cu SD. In: Probleme actuale ale teoriei și practicii educației incluzive, RM: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2022, Ediția a VIII-a, pp. 87-93.
6. МАСТИЮКОВА, Е.М., МОСКОВКИНА, А.Г. Основы генетики: Клинико-генетические основы коррекционной педагогики и специальной психологии. М.: ВЛАДОС, 2003. 368 с. ISBN:5-691-00596-0

6.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihologia specială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Ciobanu Adriana, dr. psih., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Maximciuc Victoria, dr. psih., conf. univ.
e-mail	ceban.adriana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.005/ F.01.O.005	6	I	I	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Psihologia specială se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniului de formare profesională. Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva științei psihologice speciale a domeniului de formare profesională; înțelegerea legăturilor generale și specifice de dezvoltare psihică a copilului cu dizabilități, a specificului evoluției și dezvoltării lor. Se focalizează pe domeniile interconectate de competență profesională: procesul educațional, mediul de existență și activitate. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs de specialitate precum și în cadrul stagiilor de practică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.
 CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.

CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.

CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

F-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-2. Utilizează reperetele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.

F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

Precondiții

Studentii trebuie să aibă cunoștințe și deprinderi din cursurile de anatomie, fiziologie și patologie a sistemului nervos central, a structurii și funcționării analizatorilor. Ei trebuie să dețină informații privind evoluția, dezvoltarea mecanismelor și relația existentă între fenomenele/procesele psihice și substratul neuronal, creier și comportamentul omului. Ei trebuie să aibă cunoștințe privind specificul dezvoltării proceselor cognitive, afective și volitive, a personalității și particularităților individual-tipologice, a relațiilor interpersonale a copiilor tipici.

Unități de învățare

- Obiectul și problematica psihologiei speciale.* Conținutul și structura psihologiei speciale. Statutul interdisciplinar, relațiile cu psihologia generală, pedagogia generală și alte științe. Delimitări conceptuale. Metodele psihologiei speciale. Repere istorice și contemporane în domeniul psihologiei speciale. Compensarea și terapia devierilor în dezvoltarea psihică a copiilor cu dizabilități.
- Problema disontogeniilor și clasificarea lor.* Conceptul de disontogenie. Cauzele apariției disontogeniilor. Parametrii clinici ai disontogeniilor. Parametrii psihologici ai disontogeniilor. Clasificarea disontogeniilor. Legitățile generale și specifice de dezvoltare psihică a copiilor cu dizabilități.
- Tulburările mintale la copii.* Dizabilitatea mintală: definiție și etiologie. Diversitatea terminologiei. Dinamica și patogenia dizabilității mintale. Clasificarea dizabilității mintale. Principalele trăsături de specificitate la copiii cu dizabilitate mintală. RDP/intelect de limită: definiție, etiologie și clasificare. Caracteristica psihologică a copiilor cu RDP/intelect de limită. Demența: definiție, etiologie și clasificare. Caracteristica psihologică a copiilor cu demență.
- Caracteristica copiilor cu dezvoltare psihică deficitară.* Dizabilitatea de auz: etiologie și clasificare. Particularități de dezvoltare psiho-fizică a copilului cu surditate. Dizabilitatea de vedere: etiologie și clasificare. Caracteristica psihologică a copiilor cu dizabilitate de vedere. Tulburările de limbaj: clasificare și cauze generale. Deficitul fizic și neuromotor: definiție, etiologie, clasificare. Paralizie cerebrală infantilă: definiție, clasificare.
- Dezvoltarea psihică denaturată la copii.* Conceptul de dizabilitate multiplă. Caracteristica psihologică a copiilor cu dizabilități multiple. Tulburarea de spectru autist: terminologie, frecvență și etiologie. Autismului infantil: caracteristica psihologică.
- Dezvoltarea psihică dizarmonioasă.* Psihopatia: definiție, etiologie, patogenie și clasificare. Diferențierea psihopatiilor de alte stări patologice. Căile de reabilitare a copiilor cu diferite forme de psihopatie

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare și pe învățare autonomă.

- *Curs:* prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbateri; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich);
- *Seminar:* de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini

- de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;
- *Practice/laborator*: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;
- *Studiu individual* în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/ individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, noninstrumental.

Evaluarea formativă/formatoare se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce unclud stagii de practică - în săptămânile 12-14.

Evaluarea finală la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul lucrului individual) și 40% din nota pentru răspunsul la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. BUICĂ, C. *Bazele defectologiei*. București, 2004.
2. CIOBANU, A. *Psihologia specială. Suport de curs*. Chișinău: S.n., (Tipogr., „Ion Creangă”), 2019. 311 p. ISBN 978-9975-46-407-9.
3. GHERGUȚ, A. *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*. Ediția a III. Ed.: Polirom, 2013. 512 p.
4. OLĂRESCU, V. *Dizabilitățile de învățare –fenomen polivalent în cercetare*. Chișinău, 2017. 118 p.
5. SCHWARTZ, GH. *Fundamentele psihologiei speciale*. Ediția a II-a. Iași: Institutul European, 2014.
6. СОКОЛОВА, Е.В. *Психология детей с задержкой психического развития*. Учебное пособие. Творческий Центр. Москва, 2009. – 320 с.

Opțională:

1. CIOBANU, A. *Diagnosticarea și diferențierea copiilor cu reținere în dezvoltarea psihică de natură deprivatională*. Chișinău, 2007.
2. MUREȘAN, C. *Autismul infantil. Structuri psihopatologice și terapie complex*. Cluj-Napoca, 2004.
3. *Специальная психология*. под ред. В. И. ЛУБОВСКОГО. – М.: Академия, 2003. – 464 с.
4. СУСЛОВА, О.И. *Основы психологии детей с нарушениями слуха*. Учебное пособие. Саратов, 2013. – 92 с.

8.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I/ Licență
Denumirea cursului	Limbaj profesional și comunicare în limba engleză (Psihologie)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	FLLS, Catedra Filologie Engleză
Titular de curs	Tătaru Nina, asist. univ. , Covaliova Olga, asist. univ., Caracaș Olimpiada, asist. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	tataru.nina@upsc.md , jollyd@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.O.006	4	I	I	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul se încadrează în seria unităților de cursuri de specialitate. Este primul din seria unităților de curs cu același generic și are ca scop dezvoltarea abilităților de citire, scriere, ascultare-înțelegere și vorbire prin utilizarea limbii engleze în contexte relevante, atât orale cât și scrise prin studierea vocabularului cotidian. Se focalizează pe îmbogățirea cu noi unități lexicale, dezvoltarea diferențiată și individualizată a abilităților de vorbire și scriere și de utilizare a acestora în producerea textelor orale și scrise. Cursul se concentrează pe dezvoltarea și formarea competențelor specifice de receptare și producere a mesajului oral și scris în diferite situații comunicative. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate pe tot parcursul ulterior de formare la specialitatea Limba engleză și în special în cadrul următoarelor unități de curs: Limba engleză: lexic și comunicare (2, 3), Simularea situației comunicative în limba engleză, practica de specialitate, etc

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CT1-Utilizarea tehnicilor de relaționare în echipă și dezvoltarea capacităților empatice de comunicare interpersonală.

CT2-Identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare, conștientizarea motivațiilor ale învățării.

CPG1-Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în condiții de autonomie.

CPG2-Relevarea informației în studierea limbii străine, prin utilizarea tehnologiilor și metodelor de învățare

CPS1- Interpretarea diverselor procedee pentru studierea structurii limbii

CPS2- Utilizarea corectă, liberă și fluentă a vocabularului atât în vorbirea scrisă, cât și în cea orală;

CPS3- Aplicarea principiului sistematizării la interpretarea sistemului gramatical englez.

CPS4-. Redarea corectă a unui text citit sau audiat utilizând vocabularul activ, și adăugând unele elemente de analiza;

CPS5-. Analiza critică/expunerea punctului de vedere prin aplicarea diverselor metode și tehnici de comunicare

CPS6-. Structurarea și prezentarea mesajelor orale, scrise în diverse situații de comunicare

Rezultate de studii

R-1. Studenții vor folosi cunoștințele de limba engleză și competențele de comunicare;

R-2. Studenții vor conștientiza principiile fundamentale ale comunicării

R-3. Studenții vor înțelege și utiliza corect regulile de citire în limba engleză

R-4. Studenții vor aplica cunoștințele de gramatică pentru realizarea mesajelor corecte și coerente

R-5. Studenții vor utiliza vocabularul în situații de comunicare și dialoguri;

R-6. Studenții vor reacționa spontan la orice întrebare și vor putea interacționa în varii situații comunicative.

Precondiții

Studenții trebuie să posede cunoștințe și abilități de comunicare în limba engleză la nivelul A2.

Unități de curs

Unit 1.

What's your name? Numbers 0-12. I,my,you,your. Real World saying hello, introducing people, phone numbers. Conversations at a party. Phone numbers. Introducing people.

Where's she from? Countries. He,his,she,her. Real World Where are you from? Names and countries. Sentences about famous people.

In class. The alphabet, things in your bag, a and an. First names and surnames, classroom language. Conversation in class. Welcome to the class.

People and things. People, things, plurals. Help with Sounds **ae**. Talking about a photo.

Unit 2.

She's British. Nationalities. Be (singular) :positive and negative. True and false sentences. Around the world.

What's your job? Jobs. Be (singular) : questions and short answers. Photos of friends. About your partner. Ben's sfriends. Yes/no questions.

Personal information. Greelings. Email addresses, personal information. At an employment agency. Interview partnr. Filing in a form.

How old is she? Numbers 13-100. How old...? How old is your cal? Listening numbers with -leen and -ty. Questions with How old...? Guess the ages.

Unit 3.

Two cities. Adjectives :word ordes with, very. Be(plurally) positive. Negative, questions and short answers. Two emails. Help with Listening contractions. Talking about the two emails.

Brothers and sisters. Family. Possessive; subiect pronouns(1,ou,etc.) possessive adjectives (my,your). Fiona's faamily. Our grandchild. Your family.

Eat in or take away? Food and drink. Money and prices, How much...?, in a cafe. Prices. Two customers in a cafe. Ordering food and drink in a cafe.

Bread and cheese. Food and drin (2) love, like,eat,drink, a loy of. They love chocolate. Food and drink. Sentecens with love, like, eat, drink, a lot of

Units 1-3 Review.

Evaluation Test One

Unit 4

I like it! Phrases with like,have,live,work,study. Present Simple (I,you,we,they), positive and negative. Life in Peru and Australia. True or False sentences.

My free time. Free time activities. Present Simple (I, you,we,they), questions and short ansewers. An online interview.Listening questions with do you. Your free time. Your partner's free time

Buying things. Things to buy: this, that,these,those. In a shop. Four conversations in a shop. Buying things in a shop.

Days and times. Days of the week, time words. Telling the time, talking about the time. Times. Film times

Unit 5

A typical day. Daily routines. Present Simple (he,she,it):positive and negative. Carol's routine. Tom's routine. Your daily routine. Your partner's daily routine.

Where does she work? Time phrases with on,in,it. Present Simple(he,she,it): questions and short answers. Lunch on Monday. Listening sentence stress. Your best friend. Questions with does.

The New Moon. Food and drink. In a restaurant. A restaurant menu. Conversation in a restaurant. Listening sentence stress. Ordering food and drinkin a restaurant. A conversation in a restaurant.

A day off. Frequency adverbs and phrases with every.Sunday routines. Your Sunday routine. True and false sentences.

Unit 6

My home town. Places in a town or city. A,some, a lot of, there is/there are:positive. Susan's home town. A town or city you know. Sentences with there is/there are

Are there any shops? Places in a town or city, There is/there are:negative; yes/no questions and short answers; any. Welcome tom y home. Places near Susan's flat. Places near your home. Questions with is there a...? and Are there any...?

Tourist information. Things in your bag. At the tourist information centre. Conversations at a tourist information centre. Asking for information at a tourist information centre.

It's my favourite. Clothes, colours, favourite. My favourite colour is pink. Your clothes and colours. Favourite things and people. Questions with your favourite

Units 4-6 Review

Evaluation Test 2

Strategii de predare-învățare

Prezentare orală, brainstorming, discuții, dezbateri, schimb de opinie, întrebări-răspunsuri, vizionare de videoclipuri, audiere pentru scopuri specifice, descoperire ghidată, parafrizare, Think-Pair-Share, lucru în grup, joc de rol, rapoarte, compuneri, e-mailuri, prezentare individuală a unui subiect, lucru cu manualul, web-search, partajare și postare pe internet, interviuri, potrfolii, jurnale de lectură.

Teste și chestionare orale și scrise.

Stategii de evaluare

Evaluare curentă (formativă) se va realiza prin diversestrategii: oral și în scris, prezentări, rapoarte, proiecte video, postere, participarea la discuții, crearea de portofolii, teste, jocuri de rol, etc.

Evaluarea periodică I - Exerciții de completare a spațiilor lipsă în baza vocabularului studiat. Lucrul cu sinonime și antonime, parafrizarea și transformarea propozițiilor. Realizarea unui dialog/ a unei conversații.

Evaluarea periodică II - Exerciții de completare în baza vocabularului studiat. Lucrul cu sinonime și antonime, parafrizarea și transformarea propozițiilor. Realizarea unui dialog/ a unei conversații.

Evaluarea semestrială se va executa în formă orală și va include trei sarcini la nivel de cunoaștere (traducere/explicare a unităților de vocabular), aplicare și integrare (realizarea unei conversații/ situații comunicative argumentarea propriei opinii vizavi de un subiect).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Golubovschi O., et all. *Essential Course of English*. Book I, Ion Creangă State Pedagogical University, Chisinau, 2013.
2. Oxenden C., Latham Koenig C. *English File*. 4th ed. Pre-Intermediate. Student's Book, Oxford University Press, 2018.
3. Oxenden C., Latham Koenig C. *English File*. 4th ed. Pre-Intermediate .Workbook, Oxford University Press, 2018.
4. McCarthy M., O'Dell F., *English Vocabulary in Use*. 4th ed – Cambridge University Press, 2017.
5. on-line resources

Opțională:

1. Hornby A.S., *Oxford Advanced Learner's Dictionary Of Current English*. – Oxford University Press, 2006
 2. Lee L., Gundersen E. *Select Readings*. Elementary. – Oxford University Press, 2002
- English Short Stories.

7.b.

Denumirea programului de studii	Științe ale educației - Psihopedagogie
Ciclul	I-Licență
Denumirea cursului	Limbaj profesional și comunicare în limba franceză
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie Romanică
Titular de curs	Zdraguș Vera, lector asistent
Cadre didactice implicate	
e-mail	zdragus.vera@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.02.O.011	4	I	II	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Limbaj profesional și comunicare în limba franceză* se încadrează în categoria unităților de curs de orientare generală care vizează educația multilaterală a studenților. Are ca scop actualizarea și dezvoltarea competențelor lingvistice stabilite de Cadru European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL). Cursul se axează pe echilibrarea celor 4 competențe lingvistice (Înțelegerea scrisă, Înțelegerea orală, Producția scrisă, Producția orală), facilitând astfel realizarea ulterioară a Cursului de Limbaj profesional și comunicare în limba franceză și atingerea unui nivel lingvistic mai avansat.. Prin nivelul de cunoștințe obținute la finalul cursului studenții vor putea să înțeleagă ideile principale din texte complexe pe teme concrete inclusiv în discuții tehnice pe specialitate, vor fi capabil să comunice cu un anumit grad de spontaneitate și de fluentă pe diferite teme.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- studierea unităților tematice ce abordează realități din viața cotidiană, creând repere socioculturale și sociolingvistice;

- însușirea structurilor de limbă esențiale (fonetice, lexicale, gramaticale) aferente tratării tematicilor selectate;
 - fixarea achizițiilor lingvistice cu ajutorul activităților (fișe de revizuire a vocabularului, exerciții de sinteză a informației, situații de comunicare în context, etc.)
 - dezvoltarea capacității de înțelegere orală în baza exploatării secvențelor audio, video, racordate la subiectele de studiu;
 - dezvoltarea capacității de înțelegere a documentelor scrise, racordate la subiectele de studiu;
- antrenarea capacității de exprimare orală și scrisă în limitele tematicilor studiate.

Finalități / Rezultate ale învățării

- să stăpânească un repertoriu lingvistic adecvat pentru înțelegerea mesajelor orale și scrise;
- să utilizeze corect construcțiile lexico-gramaticale în situații determinate de necesitățile profesionale ;
- să distingă și să interpreteze unele idei, conținuturi în limba franceză ;
- să aplice deprinderile de citire orientativă (articole), cursivă (comprehensiunea conținutului unui text de specialitate ;
- să reproducă textul de specialitate în limba franceză ;
- să aplice deprinderile de exprimare scrisă și orală în context.
- să dezvolte capacități de selectare, sintetizare și rezumare
- să emită mesaje orale logice și coerente, folosind un limbaj potrivit contextului resoectînd convențiile folosite în conversație

Precondiții

Studentii trebuie să posede Nivelul A2 de cunoaștere a limbii franceze conform CECRL ;deprinderi de lectură și scriere; înțelegerea structurilor gramaticale de bază

Unități de curs

Nr.	Unități de conținut	Total ore	Curs	Seminar	Laborator	Lucrul individual
1.	Ma famille – décrire une personne			4		12
2.	Ma journée de travail / Les loisirs			4		12
3.	Le monde végétal et animal			4		18
4.	L'univers étudiantin			4		18
5.	Le dessin, instrument d'étude de la personnalité			4		18
6.	L'adolescence/ L'estime de soi			4		18
	Total	120		24		96

Metode și tehnici de predare și învățare

- Expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația, problematizarea, conversația euristică, brainstorming-ul;
- Metode interactive cu accent pe aspectul pragmatic al comunicării și al explorării creative (asaltul de idei, asocieri libere)

Strategii de evaluare

Evaluare curentă (formativă) se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, teste etc.

Evaluarea periodică I- (*Test + Activități seminar*)

Evaluarea periodică II – *Test convorbire evaluativă*)

rezultatele testelor -50% din nota finală

Evaluare finală - examen scris (50% din nota finală)

Bibliografie

Obligatorie:

1. ZDRAGUȘ VERA, CIORBA-LAȘCU TATIANA, Suport de curs: « Le français à travers les nouvelles », Chișinău UST 2017. ISBN 978-9975-76-201-4 352 p.
2. ARION Diana, Suport didactique à la langue française pour les étudiants des spécialités de Psychologie et Pédagogie, Chișinău 2007
3. SOLCAN Angela, GUZUN Maria, Flux, Méthode de français; Chișinău 201
4. SOLCAN Angela., GUZUN Maria., Grammaire contextuelle du français langue étrangère, Chisinau 2013
5. MIQUEL Claire, Communication progressive du Français, Paris : CLE international, 2004.
6. PICOCHÉ Jacqueline, Enseigner le vocabulaire, éd. Allouche, 2007

Opțională:

7. MOIRAND Sophie Enseigner à communiquer en langue étrangère, Paris, Hachette, 1998
8. CONSEIL DE L'EUROPE Cadre Européen commun de référence pour les langues, 2001
9. www.espacefrançais.com
10. www.tv5.org. Langue française /apprendre le français.
11. <https://context.reverso.net/traducere/franceza-romana/traduction>

8.

Denumirea programului de studii	0.111.2. Psihopedagogia specială
Ciclul	Ciclul I
Denumirea cursului	Neuropsihologia și neuropatologia (modul) Neuropsihologia
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială
Titular de curs	Olarescu Valentina prof., dr
Cadre didactice implicate	Olarescu Valentina prof., dr
e-mail	olarescu.valentina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.007	3	1	1	45	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina *Neuropsihologia și neuropatologia* face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihopedagogie și are drept obiectiv general formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind raportul psihic creier și tulburările patologice posibile

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.

CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

La finalizarea programului de studiu absolventul:

F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.
Precondiții
Cunoașterea structurii anatomice ale creierului și a fiziologiei SNC, specificul fenomenelor și proceselor psihice însușite la psihologia generală și respectiv a vârstelor, psihologia specială, pentru diferențierea particularităților psihoneurologice și neuropatologice de vârstă; competențe și abilități de analiză și sinteză a informației teoretico-practice
Unități de învățare
<p>Unitatea de învățare</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul și obiectivele, evoluția istorică a psihoneurologiei 2. Metode de cunoaștere a creierului 3. Blocurile structural – funcționale ale creierului 4. Concepția lui Bernștein despre nivelurile filogenetice ale creierului și rolul lor în organizarea proceselor psihice 5. Tulburările neuronale ale creierului 6. Tulburări produse de lezări ale lobului frontal și occipital 7. Tulburări produse de lezări ale lobului temporal și parietal 8. Tulburări produse de dezorganizarea interacțiunii dintre cele două emisfere 9. Tulburări ale structurilor medio-bazale ale creierului 10. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a senzației și percepției Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a gândirii și memoriei 11. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a limbajului și atenției Organizarea neurofiziologică și deraglarea funcțională a afectivității și motivației 12. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a cititului și scrisului
Strategii de predare și învățare
Strategii de predare învățare: Ținând cont de principiul interacțiunii active profesor-student, de caracterul materiei de studiu, de caz, de situație, vor fi aplicate: conversația, demonstrația, modelarea studiul de caz, cooperarea, exercițiul, experimentarea, consultația, referatul, video-uri, podcasturi, lectura independentă, excursia muzeul top-anatomic a Univ medicina, atlasuri anatomice
Strategii de evaluare
<p><i>Forme de evaluare:</i> evaluare inițială; evaluare formativă; evaluare sumativă.</p> <p>Forma finală de evaluare – examen scris.</p> <p><i>Metode, tehnici de evaluare:</i> observația curentă, analiza produselor activității studenților, aprecierea verbală, tehnica simulării, „Scrierea liberă”, portofoliul.</p> <p>Nota finală se calculează în baza notei de la evaluările curente și lucrul individual, realizate pe parcursul semestrului și a notei la examen. 60% din nota finală o constituie nota medie a evaluărilor curente realizate pe parcursul semestrului, a evaluării periodice și a notei medii pentru activitatea individuală (nota medie a cărora va fi exprimată în număr întreg); 40% din nota finală o constituie nota evaluării finale/examen (exprimată în număr întreg).</p>
Bibliografie
<p>Obligatorie:</p> <p>OLĂRESCU, V. <i>Psihoneurologia</i>: suport de curs. ElenaVI SRL. Chiș., 12.5c.a. 2000.ISBN 9975-921-10-8</p> <p>OLĂRESCU, V. <i>Teoria și practica Neuropsihologiei și neurofiziologiei</i>. ElenaVI SRL, Chiș., 150p. 2008. ISBN 978-9975-9646-8-5</p> <p>BOTEZ, Ioan. <i>Neuropsihologia clinică și neurologia comportamentală</i>. Buc., 1996; 2007</p> <p>ENĂCHESCU, C. <i>Neuropsihologie</i>. Buc., 1996</p> <p>ЛУРИЯ, А. Р. <i>Основы нейропсихологии</i>. М., 1973</p> <p>ЛУРИЯ, А.Р. <i>Потерянный и возвращенный мир</i>, М., 1971</p> <p>ЛУРИЯ, А.Р. <i>Этапы пройденного пути</i> (научная автобиография), М., 1981</p> <p>ЛУРИЯ, А.Р. <i>Маленькая книжка о большой памяти</i>. М., 1971</p>

Opțională:

OLĂRESCU, V., VELEANOVICI, A. *Evaluarea neuropsihologică a copiilor cu dizabilități*. În: Materialele conferinței științifice internaționale Eficientizarea învățământului vector al politicilor educaționale modern. IȘE, 11-12.XII 2014. PP 182-188, ISBN 978-9975-48-068-0. 37.014(082)=135.1=111=161.1

DĂNĂILĂ, L., GOLU, M., ARSENI, C., *Psihoneurologie*. Buc., 1983

АДРИАНОВ, О.С. *О принципах организации интегративной деятельности мозга* М., 1976

ЛУРИЯ, А. Р., *Высшие корковые функции человека и их нарушения*. М., 1969

ЛУРИЯ А. Р., *Основы нейропсихологии*. М., 1973

ХОМСКАЯ, Е.Д. *Нейропсихология*. М., 1987

9.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Neuropsihologia și neuropatologia (modul) Neuropatologia
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Ciobanu Adriana, dr. psih., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Olărescu Valentina, dr. psih. prof. univ. Maximciuc Victoria, dr. psih. conf. univ.
e-mail	ceban.adriana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.007/ F.02.O.009	3	I	I	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Neuropsihologie și neuropatologie* este de conotație clinico-psihologică, care contribuie la o mai bună înțelegere a cauzele bolilor sistemului nervos (etiologia), mecanismul de dezvoltare a bolii (patogenia), simptomele leziunii diferitor porțiuni ale sistemului nervos central și periferic, de asemenea cunoașterea specificului evoluției, dezvoltării mecanismelor și relației existente între fenomenele/procese psihice și substratul neuronal, sediul psihicului, creierul și comportamentul omului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.

CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

Precondiții
Studentii trebuie să poseze cunoștințe despre structurile anatomice ale creierului și a fiziologiei sistemului nervos, specificul fenomenelor și proceselor psihice însușite la psihologia generală și respectiv a vîrstelor, pentru diferențierea particularităților psihoneurologice și neuropatologice de vîrstă; competențe și abilități de analiză și sinteză a informației teoretico-practice.....
Unități de învățare
Unitatea de învățare 1. Obiectul, obiectivele și istoria neuropsihologiei și neuropatologiei. Blocurile structural – funcționale ale creierului Concepția lui Bernștein despre nivelurile filogenetice ale creierului și rolul lor în organizarea proceselor psihice. Tulburări produse de lezări ale lobului frontal și occipital. Tulburări produse de lezări ale lobului temporal și parietal.
Unitatea de învățare 2. Tulburări produse de dezorganizarea interacțiunii dintre cele două emisfere. Tulburări ale structurilor medio-bazale ale creierului. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a senzației și percepției. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a gândirii și memoriei. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a limbajului și atenției. Organizarea neurofiziologică și deraglarea funcțională a afectivității și motivației. Organizarea neurofiziologică și dereglarea funcțională a cititului și scrisului.
Unitatea de învățare 3. Noțiuni anatomice și patologia sistemului nervos. Noțiuni anatomice și patologia sistemului nervos. Sensibilitatea. Clasificarea tulburărilor ei. Mobilitatea și tulburările ei. Sistemul vegetativ. Simptome clinice. Cerebelul. Cortexul cerebral. Simptome clinice
Unitatea de învățare 4. Neuroinfecțiile. Meningitele. Encefalitele. Mielitele. Afectarea sistemului nervos de infecțiile bruceloza, toxoplazmoza, sifilis, tuberculoza, herpes, leucoencefalitele, demielinizante.
Unitatea de învățare 5. Alterări perinatale ale sistemului nervos și epilepsia. Encefalopatiile perinatale. Formele clinice acute ale encefalomielopatiilor infantile. Trauma natală a creierului. Trauma natală a măduvei spinării. Sindromul convulsiv (epilepsia).
Unitatea de învățare 6. Maladiile eredo-degenerative ale sistemului nervos. Maladiile cromozomiale. Maladiile ereditare ale metabolismului. Microcefalia, hidrocefalia și craniostenoză.
Strategii de predare și învățare
Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare și pe învățare autonomă. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Curs</i>: prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbatere; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich); • <i>Seminar</i>: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; • <i>Practice/laborator</i>: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; <i>Studiu individual</i> în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/ individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.
Strategii de evaluare
<i>Evaluarea inițială</i> se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, noninstrumental. <i>Evaluarea formativă/formatoare</i> se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă. <i>Evaluarea curentă</i> la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce unclud stagii de practică - în săptămânile 12-14. <i>Evaluarea finală</i> la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul lucrului individual) și 40% din nota pentru răspunsul la examen.
Bibliografie
Obligatorie:
1. ARSENE, D. <i>Neuropatologie</i> . București, 2002.

2. OLĂRESCU, V. *Psihoneurologie. Suport de curs*. Chișinău, 2000.
3. OLĂRESCU, V. *Neuropsihologie și neurofiziologie*. Chișinău, 2008.
4. БАДАЛЯН, Л.О. *Невропатология*. Москва, «Просвещение», 1982.
5. ХОМСКАЯ, Е.Д. *Нейропсихология*. МГУ, 1984.

Opțională:

1. POPESCU, V. *Neurologie pediatrică*. Ed. Teora, București, 2004.
2. ПИРАДОВ, М.А. *Неврология*. Москва, 2010.
3. ШАНЬКО, Г.Г. *Психиатрия. Невропатология детского возраста*. Минск, «Высшая школа», 1990.
4. ШТУЛЬМАН, Д.Р., ЛЕВИН, О.С. *Нервные болезни*. Москва, 2000.

10.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Educația Fizică I
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Științe ale educației și Informatică / Pedagogie Preșcolară, educație fizică și dans
Titular de curs	Țapu Ion
Cadre didactice implicate	
e-mail	tapu.ion@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.01. O. 008		I	1	30	30	

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Lețiile se organizează sub formă de ore practice și practico metodice, sub formă de ore de antrenament, competiții sportive și altele acestea fiind stipulate în orarul zilei de muncă a studenților de la secția de zi. La lecțiile practice studenții studiază și perfecționează tehnica și tactica jocurilor sportive studiate, ca la finalul cursului dat să fie în stare să susțină probele motrice ce țin de deprinderile și priceperile motrice specifice jocurilor sportive, acestea fiind indicate în normele obligatorii, care urmează să fie susținute la sfârșitul anului de studiu. Tot în cadrul lecțiilor practice studenții vor efectua complexe de exerciții fizice de dezvoltare generală, acestea avînd scopul dezvoltarea calităților motrice de bază cum sunt: forța, viteza, rezistență, îndemînare și suplețea. Studenților le sunt recomandate complexe de exerciții la domiciliu pentru lucrul independent în scopul sporirii nivelului pregătirii motrice generale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- C-1.** Explicarea conceptelor fundamentale din domeniul atletismului și baschetului;
- C-2.** Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;
- C-3** **Evedințierea cauzelor ce duc scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;**
- C-4.** Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;
- C-5.** Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale.
- C-6.** Comunicarea unui mesaj educational relevant științelor;
- C-7.** Monitorizarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu cerințele și dinamica procesului educațional și social

Finalități de studii

- La finalizarea programului de studii, studentul va demonstra că este capabil:
- F-1.** să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;
 - F-2.** să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi,
 - F-3.** să cunoască modalitățile organizării practicării independente a exercițiului fizic,
 - F-4** să aplice terminologia studiată în activitatea profesională,
 - F-5** să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Studentii trebuie să poseze deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc. Studentii trebuie să poseze deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

Unități de conținut

Unitatea de învățare nr. 1. Conținutul, caracteristicile și probele atletismului

Seminar:

1. Repere teoretice ale atletismului
2. Exerciții de front și ordine
3. Conținutul și metodica de învățare a probelor de atletism
4. Alergarea de viteză comenzile pentru start
5. Tehnica startului de jos
6. Tehnica alergării pe distanță
7. Studiarea tehnicii săriturii în lungime de pe loc

Unitatea de învățare nr. 2. Elementele tehnice ale jocului de Baschet

Seminar

1. Repere teoretice ale jocului de Baschet
3. Prinderea și transmiterea mingii
4. Driblingul (conducerea mingii)
5. Aruncarea la coș de pe loc (cu o mână de la umăr)
6. Aruncarea la coș din deplasare cu o mână de la umăr
7. Aruncarea la coș de pe loc (cu ambele mâini de la piept)

Metode și tehnici de predare și învățare

- *Seminar:* exerciții simulare; convorbire; învățarea bazată pe sarcini de lucru ș.a

Strategii de evaluare

- Evaluarea curentă nr. 1: probă practică
- Evaluarea curentă nr. 2: probă practică
- Evaluarea finală: probă practică

Bibliografie

Obligatorie: Atletismul. Chișinău 1992. Andreev I.V., Abramov B.M., Borisco V.M., Grețov G.V., Ioanov M.D.
 Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică. Editura Printech, 2000, 265p. Barbu C., Stoica M.
 Metodica predării exercițiilor de atletism. Editura Fundației România de mîne, București, 2001 Roman D., Rugină Gh.
 Ciorbă C., Cucereavîii O., Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău 2007 Valinex, 152p.
 Conohova T., Richicinschi G. Jocuri sportive curs de bază. Chișinău 2007.

Anul I (planul de învățământ 2025), semestrul II

11.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Didactica generală
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Științe ale educației Catedra Științe ale educației și management
Titular de curs	Zagaievschi Corina, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	Bocancea Viorel, dr., conf. univ., Ilașcu Yu., dr., conf. univ.
e-mail	zagaievschi.corina@upsc.md , bocancea.viorel@upsc.md ilascu.iurie@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.009	2	1	2	60	30/12	30/48

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Didactica generală se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniilor de formare profesională. Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva teoriei generale a procesului de instruire a domeniului de formare profesională, cu focalizare pe subiecții educației. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs fundamentale și de specialitate, precum, și în cadrul stagiilor de practică.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

- Competențe cognitive și instrumental-aplicative;
- Aplicarea în diverse contexte a conceptelor și principiilor de bază ale teoriei și metodologiei instruirii;
- Interpretarea metodologiei specifice organizării /realizării procesului de învățământ;
- Utilizarea / îmbinarea eficientă a diverselor metode didactice în proiectarea / realizarea / evaluarea activităților didactice;
- Proiectarea / realizarea / evaluarea activităților didactice clasice și interactive;
- Implementarea cunoștințelor teoretice în abordarea creativă a activităților de instruire;
- Creativitate, deschidere față de nou.

Finalități de studii

- să analizeze caracteristicile de bază ale procesului de învățământ;
- să interpreteze conceptele pedagogice specifice instruirii;
- să explice relația dintre acțiunile de bază ale procesului de învățământ: predare-învățare-evaluare;
- să interiorizeze funcțiile principiilor didactice;
- să conștientizeze importanța respectării principiilor didactice pentru calitatea procesului de instruire;
- să formuleze corect, după algoritmul prezentat obiectivele operaționale pentru o lecție;
- să interpreteze corect noțiunea *conținuturile procesului de învățământ*;
- să elaboreze o strategie didactică adecvată unei situații didactice concrete;
- să interpreteze corect conceptele de specifice *didacticii*;
- să proiecteze o activitate didactică în baza curriculumului disciplinar;
- să manifeste deschidere față de nou și creativitate în proiectarea didactică.

Precondiții

Discipline studiate anterior: Fundamentele științelor educației, Cultura comunicării, Psihologia generală. Cunoștințe generale. Atitudine creativă, deschidere față de nou.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Didactica. Precizări terminologice. Obiectul și problematica didacticii. Dimensiunile procesului de învățământ. Caracteristicile procesului de învățământ. Nivelurile de referință ale procesului de învățământ. Sistemul de învățământ. Relația funcțională dintre societate, sistemul de educație, sistemul de învățământ și procesul de învățământ. Structura sistemului de învățământ. Funcțiile sistemului de învățământ. Tendințe de modernizare ale sistemului de învățământ.

Tema 2. Conceptul de principiu didactic. Funcțiile principiilor didactice. Categoriile de principii didactice. Descrierea și funcționalitatea principiilor didactice. Reconsiderări actuale ale principiilor didactice. Perspective de abordare a principiilor didacticii generale.

Tema 3. Finalitățile microstructurale/obiectivele procesului de învățământ. Funcțiile obiectivelor de învățământ. Taxonomia obiectivelor. Operaționalizarea obiectivelor. Modelul Mager de operaționalizare a obiectivelor pedagogice concrete. Verbe operaționale.

Tema 4. Definiri conceptuale. Caracteristicile și componentele conținutului învățământului. Funcții ale conținuturilor. Criterii de selectare și soluții pentru elaborarea conținuturilor învățământului. Obiectivarea conținutului în documente

școlare.

Tema 5. Conceptul de tehnologie, metodologie, metodă, mod de organizare a învățării. Sistemul și clasificarea principalelor forme de organizare. Lecția - forma de bază a organizării activității. Tipologia și structura lecțiilor. Forme complementare de organizare a procesului de învățământ. Conceptul de strategie didactică. Taxonomia strategiilor didactice.

Tema 6. Definiri conceptuale. Sistemul metodelor de învățământ. Caracterizarea metodelor didactice. Funcțiile metodelor de învățământ. Clasificarea mijloacelor de învățământ. Caracterizare generală, condiții de utilizare a mijloacelor didactice. Funcțiile mijloacelor didactice.

Tema 7. Definiții. Esența și necesitatea și rolul proiectării didactice. Nivelurile proiectării pedagogice. Etape ale proiectării. Modalități de proiectare. Scenariul didactic. Modele de proiecte. Criterii de evaluare a activității didactice. Evaluarea cadrului didactic.

Strategii de evaluare

Calitatea participării studenților în cadrul orelor practice: discuții-dezbateri, studii de caz cu expunerea de opinii argumentate, răspunsuri orale argumentate logic, simulări, elaborarea și susținerea proiectului unei lecții, consultarea surselor bibliografice de bază. Sumarizarea celor două probe obligatorii: 1-test de verificare a cunoștințelor , 2-proiectul didactic al unei lecții; evaluare finală-examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Sadovei L.; Papuc L. și Cojocaru M., *Teoria și metodologia instruirii*. Suport de curs. Chișinău, 2009.
2. Sadovei L. ; Papuc L. și Cojocaru M., *Teoria și metodologia instruirii*. Sarcini didactice Chișinău, 2009.
3. Bocoș M. și Juncan D., *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*. Pitești: Paralela 45, 2019
4. Bocoș M. *Instruirea interactivă. Ghidul profesorului*. Iași: Polirom, 2013
5. Cerghit I. *Metode de învățământ*. București, 2006.
6. Cristea S. *Fundamentele științelor educației*. Litera Educațional. București, 2010
7. Jinga I.și Istrate E. *Manual de pedagogie*. ALL, București, 2008.
8. Romiță B.I. *Instruirea școlară .Perspective teoretice și aplicative*. Polirom, 2008
9. Negreț-Dobridor I. și Pânișoară I.O. *Știința învățării. De la teorie la practică* .Polirom, 2005.
10. Albulescu I. *Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină și creativitate*. Pitești: Paralela 45, 2004

Opțională:

1. Antonesei, L. *O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației*. Iași: Polirom, 2002.
2. Cristea G. *Pedagogie generală*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2002.
3. Dandara O.; Chicu V.; Goraș V.; Solovei R .și Șevciuc M. *Educația centrată pe cel ce învață*. Ghid metodologic, CEP USM, Chișinău, 2009.
4. Papuc L. *Epistemologia și praxiologia curriculumului pedagogic universitar*. Studiu monografic, Chișinău,2005.
5. Păun, E .și Potolea D. (coord.) *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iași: Polirom, 2002.
6. Ovcerenco N. și Bocancea V. *Teoria instruirii*. Note de curs. Chișinău, UST, 2021

12.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Psihologia dezvoltării
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială / Psihologie
Titularul unității de curs	Racu Iulia, profesor universitar, doctor habilitat
Cadre didactice implicate	Racu Igor, profesor universitar, doctor habilitat
e-mail	racu.iulia@upsc.md / racu.igor@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.010	3	1	2	90	45	45

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Psihologia dezvoltării se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniilor de formare profesională. Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva științei psihologice a procesului de dezvoltare psihică și formare a personalității. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul cursurilor de Psihologia educațională și educația incluzivă și Managementul clasei de elevi.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

CG 1. Selectarea datelor și informațiilor referitoare la problemele/ situațiile concrete ce țin de dezvoltarea psihică și formarea personalității.

CG 2. Analiza datelor referitoare la situațiile concrete despre dezvoltarea psihică și formarea personalității la diferite etape de vârstă.

CG 4. Luarea deciziilor în baza asumării responsabilității etice în activitatea cu copiii de diferită vârstă.

CG 6. Autoevaluarea performanțelor și formarea profesională continuă

CP 3 Abordarea prognostică a procesului dezvoltării psihice și formării personalității.

CP 6 Adaptarea metodelor/tehnicilor de asistență psihologică în funcție de vârstă, particularități, situații, condiții.

La finalizarea cursului, studentul va fi capabil:

a identifica problema/ situația de natură psihologică specifică domeniului de activitate;

a selecta metodele/ procedeele/instrumentele psihologice eficiente în acumularea datelor și informațiilor referitoare la procesul dezvoltării psihice.

a examina / cerceta obiectiv datele, informațiile, circumstanțele problemei/ situației concrete de natură psihologică, evaluând calitatea datelor și a informațiilor acumulate pentru rezolvarea problematicii din domeniul psihologiei dezvoltării.

a estima nivelul responsabilității în luarea deciziilor profesionale ce vizează soluționarea problemelor ce țin de procesul dezvoltării psihice și formarea personalității la diferite etape de vârstă

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursul Psihologia generală.

Unități de învățare

Incursiuni în psihologia dezvoltării

Repere istorice în apariția și evoluția psihologiei dezvoltării

Strategiile și metodele de investigare în psihologia dezvoltării

Premisele, condițiile și forțele motrice ale dezvoltării psihice și formării personalității

Teoria socioculturală a dezvoltării. Lev Vîgotski. Teoria dezvoltării cognitive. Jean Piaget

Teoria dezvoltării psihosociale. Erik Erikson

Pruncia

Copilăria precoce

Preșcolăritatea

Mica școlaritate

Preadolescența

Adolescența

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, discuția panel, dialogul euristic, rezolvarea de situații problematice, dezbateră, simulări, activități pe microgrupuri, grupuri de discuții, proiecte de cercetare, analiza SWOT, brainstormingul, masa rotundă.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă (formativă) se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, participarea la

discuții, analiza psihologică a filmelor, teste etc.

Evaluarea periodică I- test

Evaluarea periodică II – test

Evaluarea semestrială: se va executa în scris, metoda de evaluare – test.

60% - activitățile de învățare și abilitățile formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii, etc.

40 % - răspunsul studenților la examene.

Bibliografie

Obligatorie:

1. BARRIO, M. *Descoperă psihologia. Psihologia copilului. Un GPS pentru navigarea dezvoltării până la vârsta adultă*. Chișinău: Litera. 2023. 144 p. ISBN 978-606-33-8898-9.
2. HARRIS, P. *Psihologia copilului în 12 întrebări*. Iași: Polirom. 2024. 336 p. ISBN 9789734696079.
3. MONTESSORI, M. *De la copilărie la adolescență*. București: Vremea. 2019. 110 p. ISBN 978-973-645-960-3
4. PĂNIȘOARA, G. *Parenting de la A la Z. 83 de teme provocatoare pentru părinții de azi*. Iași: Polirom. 2022. 632 p. ISBN 978-973-46-8782-4.
5. RACU, IU. *Psihologia anxietății la copii și adolescenți*: Monografie. Ed. a 2-a rev. și adăugită. Redactor științific: Racu Ig.,– Chișinău: Tipogr. UPS „Ion Creangă”. 2021. 309 p. ISBN 978-9975-46-521-2.
6. RACU, I., RACU, IU. *Psihologia dezvoltării: manual*. Chișinău: CEP USM. 2013. 212 p.
7. RACU, IU. *Teorii psihologice ale dezvoltării: suport de curs*. Chișinău: Totex-Lux. SRL. 2013. 84 p.

Opțională:

1. MONTGOMERY, H. *Anii adolescenței. 13 – 19 ani. Șapte pași simpli pentru a reuși în educarea copiilor în vremea independenței*. București: Trei 2021. 208 p. ISBN 9786064010148.
2. PAPALIA, D., MARTOREL, G. *Experience Human Development*. USA: Publisher : McGraw Hill; 2021. 768 p. ISBN 978-9355320032.
3. RACU, Iu., Asistența psihologică a elevilor cu probleme afective prin activități de psihodagnostic, remediere și dezvoltare. În: *Ghidul metodologic privind activitatea psihologului școlar la dimensiunea afectivă și psihocomportamentală a elevilor din învățământul liceal*. Coord. științifici: A. Cucer, J. Racu. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă”. 2023. p. 7 – 25. ISBN 978-9975-46-840-4
4. SĂLCEANU, C., CĂLIN, M. *Un tablou psihocomportamental al vârstei adolescenței*. Craiova: Sitech. 2022. 189 p. ISBN 9786061180271.
5. ОБУХОБА, Л. *Возрастная психология, учебник для вузов*. Москва: Юрайт. 2025. 411 с. ISBN 978-5-534-18497-6.
6. *Психология развития и возрастная психология: учебник и практикум для вуз. под ред. // Под ред. Головей Л.* Москва: Юрайт. 2025. 415 с. ISBN 978-5-534-15965-3.

13.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogia specială
Ciclul	I(licență)
Denumirea unității de curs	Pedagogia Specială
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială Catedra de Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titularul unității de curs	Racu Aurelia, dr., hab., prof. univ.
Cadre didactice implicate	Ciocoi Ana-Maria, asist. univ.
E-mail	racu.aurelia@upsc.md , ciocoi.ana-maria@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual

F.02.O.011	6	I	II	180	90	90
F.02.O.010	6	I	II	180	36	144

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Cursul ”*Pedagogia specială*” este orientat spre pregătirea și formarea specialiștilor în domeniul pedagogiei speciale, pentru facilitarea accesului la noile achiziții științifice, teoretice, metodologice și ale specificului implementării terapiilor educațional-recuperative a copiilor cu dizabilități, pentru cunoașterea experiențelor și concepțiilor teoretice și practice ale specialiștilor din domeniul psihopedagogiei speciale și nu în ultimul rând pentru afirmarea și diseminarea informațiilor în domeniul pedagogiei speciale. Obiectivele cursului constau în transmiterea de cunoștințe referitoare la toate categoriile de deficiențe și toate categoriile de persoane cu CES, urmărind abilitarea cursanților (studenților) ca pe baza acestor cunoștințe să-și poată aduce o contribuție majoră la procesul educațional recuperativ și de reintegrare socială a persoanelor aflate în dificultate. Studiarea acestui curs va avea o contribuție în mișcarea de idei din științele psihopedagogice. Studenții vor învăța cum să identifice diverse aspecte teoretice, metodologice și practic aplicative ale terapiilor educațional-recuperative pentru persoanele situate la extremele dezvoltării / a celor aflați în dificultate și ale celor care au nevoie de o intervenție psihopedagogică specializată, atât în plan educațional-instructiv, cât și în cel al orientării socio-profesionale. În același timp se va avea în vedere o schimbare generală de atitudine față de persoanele cu CES și de implementare a unei metodologii științifice bazate atât pe cercetările autohtone cât și pe experiența țărilor ce au cuprins în sistemul lor de protecție socială aceste tipuri de programe de mulți ani. Activitatea didactică se va desfășura pe baza de prelegeri, expuneri, dezbateri, referate și seminare.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Studiarea acestui curs va avea o contribuție în mișcarea de idei din științele psihopedagogice care includ:

- încadrarea pedagogiei speciale în contextul disciplinelor psihopedagogice, educaționale și sociologice, vizând cunoașterea problematicii referitoare la persoanele cu deficiențe la intervenția terapeutică și modelarea compensatorie;
- aprofundarea cunoștințelor din domeniul psihopedagogiei speciale, referitoare la particularitățile copiilor cu deficiențe și cu nevoi aparte de sprijin, vizând pregătirea acestora pentru integrarea școlară și comunitară;
- orientarea studenților spre teoriile moderne cu privire la integrare, socializare, normalizare, incluziune și la specificul realităților din țara noastră în contextul prevederilor cuprinse în Codul Educației al Republicii Moldova (2014), cu privire la cele două forme de bază ale educației speciale: în instituții școlare de sine stătătoare și în forme integrate învățământului obișnuit.
- aceste metodologii vor avea în vedere și o bună colaborare între instituțiile specializate și familiile acestor persoane

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Cunoașterea tendințele actuale de eficientizare a intervenției recuperatorii în psihopedagogia specială, atât pe plan internațional, cât și la noi în țară. Aprofundarea bogatei literaturi de specialitate existentă în domeniu, menționată parțial în „recomandările bibliografice” din finalul prezentei programe;
- Diferențierea și aplicarea modalităților contemporane de profilaxie a incapacităților, a tulburărilor de dezvoltare și a dificultăților de învățare proprii copiilor cu deficiențe și/sau cu nevoi aparte de sprijin;
- Identificarea și definirea științifică a metodologiilor moderne în educația specială și integrată.
- Fundamentarea științifică a demersului metodologic, potrivit pentru diferite situații de învățare, în care se pot afla copiii cu deficiențe și/sau nevoi aparte de sprijin. Înțelegerea importanței deosebite pe care o au în acest sens:
Promovarea și aplicarea experienței nemijlocită, dobândită în activitatea practică desfășurată cu persoane aflate în dificultate; Cercetarea științifică în acest domeniu.

La nivel de aplicare:

- stăpînirea și utilizarea adecvată, argumentată a conceptelor, paradigelor, teoriilor științifice, precum și a soluțiilor moderne, eficiente, în procesul instruirii și educației elevilor, în acord cu cele mai valoroase rezultate ale cercetării în științele educației ale reformelor ce au loc în domeniul psihopedagogic și al științei/disciplinei

predate.

- să analizeze consecințele multiple ale particularităților dezvoltării psihice a școlărilor cu dizabilități de intelect, auditive, vizuale, fizice, severe și profunde, a limitelor specifice în planul activităților de instruire, educație și recuperare, precum și a perspectivelor dezvoltării.
- să evidențieze posibilitatea de care dispun școlarii cu dizabilități, în perspectiva pregătirii lor pentru muncă, pentru integrarea lor socială.
- să deprindă și să implementeze unele modele concrete de intervenție instructiv-cognitivă și formativ-terapeutică, în activitatea de învățare și de recuperare complexă, desfășurată cu copii având dizabilități și/sau nevoi aparte de sprijin.
- posedarea corectă în spectrul larg ,profesional a abilităților de proiectare ,desfășurare ,conducere și evaluare a procesului de instruire, educare școlară și extrașcolară în conformitate cu cele mai noi și eficiente achiziții ale cercetării psihoeducaționale și ale metodicii disciplinei predate.
- aplicarea eficientă și oportună a metodologiei științifice de cunoaștere a personalității elevilor și grupurilor școlare de dezvoltare,exersare a competențelor de comunicare în scopul optimizării procesului de adaptare și integrare socioprofesională de consiliere în carieră a elevilor,de intervenție eficace în situații de excludere,de insucces și eșec școlar ,cu provocări la adresa democrației sociale și educaționale.

La nivel de atitudini și valori:

-
- să-și formeze deprinderi practice de elaborare și aplicare a unor modalități de orientare formativă, mediată și metacognitivă a procesului instructiv-educativ, inclusiv a educației speciale și incluyive pentru copii cu deficiențe și/sau cu nevoi aparte de sprijin în plan educațional, social și al stării de sănătate.
- să interpreteze principiile integrării și normalizării persoanelor cu cerințe educative speciale (CES) într-o manieră interdisciplinară psihologică, psihopedagogică, sociologică și juridică.
- să-și dezvolte noi deprinderi și capacități pentru a putea aplica strategiile cele mai eficiente din cadrul educației incluzive bazat pe drepturile universale ale omului.

Precondiții

Asimilarea acestui curs cere ca studenții să posedă cunoștințe din disciplinele anterior studiate privind aspectele psihologice în abordarea persoanelor cu dizabilități sau alte nevoi speciale; aspecte ce vizează terminologia specifică domeniului, evaluarea psihologică, structurarea personalității persoanelor cu dizabilități, etiologie, forme, simptomatologie și specificul compensării diferitelor forme de deficiențe sau tulburări. Studenții trebuie să știe că pedagogia specială, ca știință relativ tânără, a cunoscut și cunoaște o dezvoltare spectaculoasă, reușind să evolueze și să se impună ca domeniu științific autohton, aflat în deplină maturitate a preocupărilor sale la influența științelor psihopedagogice, astfel încât acoperă un teritoriu neglijat multă vreme, aceea al studiului și educării persoanelor aflate la limita dezvoltării. Studenții vor reuși să surprindă importanța și necesitatea cunoașterii, educării și compensării dizabilităților

Unități de învățare

Unitate de învățare 1. Obiectul și metodele pedagogiei speciale.

Unitate de învățare 2. Evoluția sistemului național al învățământului special.

Unitate de învățare 3. Instrumente didactice ale pedagogiei speciale.

Unitatea de învățare 4 Principiile didactice aplicate în învățământul special.

Unitatea de învățare 5 Metodele didactice aplicate în învățământului special.

Unitatea de învățare 6 Tehnologii didactice. Forme și sisteme de organizare a procesului de învățământ.

Unitatea de învățare 7. Particularitățile de instruire a copiilor cu diverse tipuri de dizabilități.

Unitatea de învățare 8. Limite și perspective în integrarea școlară a copilului cu CES.

Unitatea de învățare 10. Repere practice de proiectare a activităților de intervenție psihopedagogică, intervenție individualizată și/sau personalizată în recuperarea copiilor cu cerințe educative speciale (CES).

Unitatea de învățare 11 Managementul sistemului de învățământ și al instituției școlare.

Unitatea de învățare 12 Tendințe actuale în învățământul special.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student ,cu accent pe dobândirea interactivă a cunoștințelor ,abilităților și competențelor prin cooperare,pe învățare experimentală,învățare bazată pe sarcini de lucru,învățare autonomă.Strategiile date se vor concretiza în aplicarea următoarelor metode didactice:prelegerea introductivă;prelegerea tematică

interactivă;prelegerea problematizată;prelegerea modular –interactivă;conversația euristică.În cadrul orelor de seminar se va pune accent pe soluționarea de problematizare și pe explorarea bazată pe acțiune-lucrări practice și aplicative;lucru în echipă;elaborarea ,analiza studiilor de caz;exerciții,;munca individuală în baza referinței bibliografice.Prelegere interactivă și clasică;învățarea bazată pe problemă;proiect prin aplicarea metodelor de explicare,;conversație euristică,;activități în grup;studiul individual; jocuri de rol; consultarea surselor bibliografice, referate, lucrări practice; prezentări Power Point

Strategii de evaluare

Învățare centrată pe student (prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte individuale).
Evaluare realizată prin diverse metode (oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, etc.)
Evaluarea curentă se bazează pe rezultatele exercițiilor, studii de caz, prezentări orale a unor teme / proiecte, etc.
Lucrarea finală de examen constă în crearea unei prezentări în Power Point original la o temă la alegere din domeniul consilierii psihopedagogice, care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - lucrare finală la examen; 10% - portofoliu compus din lucrări practice adnotate prezentării; 20% - exerciții; 30% - participare la discuții.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Racu A., Verza F.E., Racu S., Pedagogia Specială „Tipografia Centrală”, Chișinău 2012, 316 p., ISBN 978-9975-53-061-3
2. Racu, A., „Aspecte pedagogice de organizare a asistenței complexe a studenților cu dizabilități în instituția universitară” UPSC 2020. Chișinău, Republica Moldova. ISBN 978-9975-46-480-2.
3. Racu, A., „Tehnici și tehnologii fundamentale de asistare pedagogică a studenților cu dizabilități în efortul lor academic” 2022. UPSC din Chișinău. ISBN 978-9975-46-732-2.
4. Racu, A., Munteanu N., „Adaptarea socială a studenților cu dizabilități în mediul academic” 2022. Chisinau, Republica Moldova. ISBN 978-9975-152-48-8.
5. Racu, A., Druguș, O., „Metodologia dezvoltării abilităților de comunicare la copiii cu dificultăți de învățare” UPSC din Chișinău. 2023 / ISSN 1811-5470;

Opțională:

1. Cristea, S., Pedagogie. Teoria generală a educației, București. 2022, 572 p.
2. Racu A., Racu S., Dicționar enciclopedic de psihopedagogie specială, Chișinău. Tipografia „Centrală”, 2013, 274 p, ISBN 978-9975-53-194-8.
3. Racu, A., POPOVICI D. VI., ș.a. Incluziunea socială în mediul academic: provocări, oportunități, soluții contemporane: Suport didactic. Chișinău: S.n. (Tipogr. Pontos), 2019. 202 p. ISBN 978-9975-72-412-8.
4. Racu A., Verza F.E., Racu S., Pedagogia Specială, „Tipografia Centrală”, Chișinău 2012, 316 p.;
5. Programul Național de Incluziune Socială al Persoanelor cu Dizabilități 2017-2022.
6. „Strategia de dezvoltare: „Educația 20-30,,
7. Manolescu(coord), „Practica cercetării în științele educației. Probleme critice, diagnoză, acțiune. Editura universitară. București 2020. 412 p ISBN 978-606-28-1116-7
8. Vrajmaș, E., ș.a., Cum sunt pregătite școlile să primească toți copiii. Cercetare privind accesul școlar al copiilor cu dizabilități și/sau cu CES, Iași, Institutul European, 2023, 186 p.

14.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea unității de curs	Tehnologii Informaționale și de Comunicare
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea: Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale, Catedra: Informatică și Tehnologii Informaționale
Titular de curs	Asistent, doctorand Sirghi Olesia Doctor, conf. univ. Chiriac Tatiana

Cadre didactice implicate	Bostan Marina, asistent universitar, Timuș Olga, asistent universitar,
e-mail	sirghi.olesea@upsc.md chiriac.tatiana@upsc.md bostan.marina@upsc.md , timus.olga@upsc.md

Codul modulului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore			
					contact direct		studiu individual	
					zi	f/r	zi	f/r
G.02.O.012	2	I	II	60	30	12	30	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Unitatea de curs *Tehnologii Informaționale și de Comunicare* contribuie la formarea competențelor digitale, cognitive și de aplicare privind utilizarea produselor software specializate pentru elaborarea și gestionarea documentelor, prezentărilor electronice, registrelor de calcul, imaginilor, și comunicarea în spațiul online, în vederea familiarizării studenților cu opțiunile avansate ale acestora, conform cerințelor documentelor strategice instituționale.

Unitatea de curs *Tehnologii Informaționale și de Comunicare* se încadrează în categoria unităților de curs de orientare generală, care vizează domeniul de pregătire profesională. Are ca scop dezvoltarea competențelor generice digitale privind utilizarea instrumentelor de prelucrare (procesare, convertire, transmitere și stocare) a informației prin utilizarea produselor program pentru gestionarea conținuturilor digitale în activitatea profesională și de cercetare. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate și dezvoltate în cadrul unităților de curs fundamentale și de specialitate ce vizează aspectul aplicativ al domeniului de formare, cât și în cadrul activităților de cercetare ale studenților și stagiilor de cercetare/elaborare a tezei de an/tezei de licență.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- C-1. utilizarea efectivă a sistemului software a calculatorului pentru gestionarea datelor și a informațiilor;
- C-2. proiectarea, elaborarea și editarea documentelor, registrelor de calcul și a prezentărilor electronice, utilizând programele pachetului MS Office;
- C-3. utilizarea posibilităților avansate ale aplicațiilor de procesare textuală în elaborarea și perfectarea documentelor;
- C-4. proiectarea și crearea prezentărilor electronice prin evidențierea posibilităților interactive ale acestora;
- C-5. proiectarea și elaborarea registrelor de calcul specifice domeniului profesional;
- C-6. aplicarea operațiilor specifice editoarelor grafice în vederea realizării unor produse digitale;
- C-7. căutarea și selectarea informațiilor relevante din diverse surse online și comunicarea prin poșta electronică;
- C-8. integrarea tehnologiilor digitale și de comunicare în activitatea profesională ulterioară a studenților pentru eficientizarea procesului de studii.

Finalități de studii

La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:

- F-1. să utilizeze calculatorul personal pentru a căuta, a colecta, a primi, a stoca și a procesa informația;
- F-2. să înțeleagă și să explice conceptele de bază cu privire la aplicațiile software specializate în crearea conținuturilor digitale în diferit format (documente, registre de calcul, prezentări electronice, imagini);
- F-3. să elaboreze documente cu ajutorul unui program de editare text și să aplice atât operațiile de bază, cât și posibilitățile avansate necesare prelucrării unui document;
- F-4. să elaboreze registre de calcul în domeniul educației;
- F-5. să aplice în mod profesional tehnicile de prezentare și să utilizeze posibilitățile multimedia puse la dispoziție de un program pentru realizarea prezentărilor electronice;
- F-6. să aplice facilitățile aplicațiilor de editare grafică pentru procesarea de imagini;

<p>F-7. să demonstreze competențe digitale avansate în dezvoltarea conținuturilor digitale în diferit format privind integrarea tehnologiilor digitale și de comunicare în activitatea profesională;</p> <p>F-8. să demonstreze capacități de căutare și selectare a informațiilor relevante cu ajutorul motoarelor de căutare ale Internetului, să cunoască oportunitățile și riscurile potențiale ale Internetului și etica comunicării online;</p>
<p>Precondiții</p> <p>Cursanții trebuie să dețină cunoștințe generale despre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • componentele și gestionarea unui sistem de calcul; • aplicațiile generice de procesare a informațiilor textuale; • aplicațiile grafice utilizate în procesarea imaginilor; • utilizarea posibilităților de navigare în mediul Internet.
<p>Unități de conținut</p> <p><u>Unitatea de învățare nr. 1. INTRODUCERE. GESTIONAREA DATELOR ÎN CALCULATOR</u> <u>Unitatea de învățare nr. 2. PROCESARE AVANSATĂ A DOCUMENTELOR</u> <u>Unitatea de învățare nr. 3. ELABORAREA ȘI EDITAREA PREZENTĂRILOR ELECTRONICE INTERACTIVE</u> <u>Unitatea de învățare nr. 4. CALCUL TABELAR</u> <u>Unitatea de învățare nr. 5. PROCESARE GRAFICĂ</u> <u>Unitatea de învățare nr. 6. SERVICII INTERNET. COMUNICAREA ÎN SPAȚIUL VIRTUAL</u></p>
<p>Strategii de predare și învățare</p> <p><i>Lecții practice:</i> sarcini de lucru practice/ aplicative la calculator; instruire asistată de calculator; predare interactivă, simulare didactică; scenarizare; rezultate ale proiectelor elaborate individual, sarcini individuale, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare</p> <p>Strategiile de evaluare vor include: evaluarea curentă, evaluarea periodică, evaluarea lucrului individual. Evaluarea curentă se va realiza continuu pe parcursul activităților de curs, va avea caracter interactiv, non-instrumental în baza probelor orale, probelor practice cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă. Evaluările periodice obligatorii se vor realiza în perioadele reglementate în baza unor probe practice, fiecare probă vizând concomitent unitățile de învățare din curs. Evaluarea lucrului individual se va realiza continuu pe parcursul activităților de curs în baza sarcinilor realizate în mod individual (realizarea portofoliului cumulativ, realizarea sarcinilor de studiu independent). Condiții de admitere pentru evaluarea finală: nota medie la evaluările curente (EC), nota medie la evaluările periodice (EP), nota medie/ nota pentru lucrul individual (LI) trebuie să fie mai mari decât 5.0; Nota semestrială reprezintă nota medie a mediilor evaluării curente, evaluării periodice și lucrului individual (fiind un număr real cu două zecimale după virgulă). Nota de la examen reprezintă nota (număr întreg) obținută în baza unei probe practice, vizând concomitent unitățile de învățare din curs. Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.</p>
<p>Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajutor și învățare Word. Disponibil pe https://support.microsoft.com/ro-ro/word (accesat la 26.05.2024). 2. Ajutor și învățare PowerPoint. Disponibil pe https://support.microsoft.com/ro-ro/powerpoint (accesat la 08.05.2024). 3. Ardelean, A., Mândruț O. Didactica formării competențelor. Arad: „Vasile Goldiș” University Press, 2012. 4. Bolboceanu, A., Moroza, O. Intervenția psihologică în cazul dependenței de internet la copii: incursiuni metodologice de diagnostic și terapie. Disponibil pe: https://drive.google.com/file/d/0Bz51GZJLEOVcQU9zVWw2OGF3b2c/view (accesat la 26.05.2024). 5. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European economic and social committee and the Committee of the regions on The Digital Education Action Plan. Brussels,

- 17.1.2018. COM (2018) 22 final.
6. Cojanu, Ș. ș.a. Cu privire la tendințele dezvoltării domeniului tehnologiei informației. Disponibil pe: www.academiaromana.ro/pro_pri/doc/st_a02.doc (accesat la 26.05.2024).
 7. Chiriac, T., Aplicații generice (suport de curs), Univ.Ped. de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Teacher Education Review and Update of Curriculum. – Chișinău: Tipografia Centrală, 2014.
 8. Lankshear, C., Knobel, M. (2015). Digital Literacy and Digital Literacies: Policy, Pedagogy and Research Considerations for Education. Nordic Journal of Digital Literacy. Disponibil pe: https://www.researchgate.net/publication/284918725_Digital_Literacy_and_Digital_Literacies_Policy_Pedagogy_and_Research_Considerations_for_Education/citation/download (accesat la 26.05.2024).
 9. Marhan, A.-M. Competența digitală
https://www.researchgate.net/profile/Ana_Maria_Marhan2/publication/237192126_Competenta_digitala/links/0deec51ba2212e647d000000/Competenta-digitala.pdf (accesat la 26.05.2024).
 10. Microsoft Office Access 2007. Manual pentru uz școlar. Disponibil pe: <https://testeinfotic.files.wordpress.com/2012/12/microsoft-office-publisher-2007.pdf> (accesat la 26.05.2024).
 11. Microsoft PowerPoint 2010 Tutorials. Disponibil pe: <https://edu.gcfglobal.org/en/powerpoint2010/> (accesat la 26.05.2024).
 12. Popov, L., Evdochimov R. Tehnologii Informaționale și Comunicaționale, Modulul Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul. Bălți: US “Alec Russo”, 2017.
 13. Word 2016 Tutorials. Disponibil pe: <https://edu.gcfglobal.org/en/word2016/> (accesat la 26.05.2024).

Opțională:

1. Codul Educației al Republicii Moldova, 2014, modificat LP108 din 15.05.24, MO213-215/17.05.24 art.312; în vigoare 17.06.24, publicat în Monitorul Oficial .
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro (accesat la 31.01.2025)
2. Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” și a Programului de implementare a acesteia pentru anii 2023-2025. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, Nr. 114 din 07-03-2023 . publicat în Monitorul Oficial, nr. 134-137 art 289 din 20.04.2023.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro (accesat la 31.01.2025)
3. Republica Moldova Strategia de transformare digitală 2023 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului.
https://www.egov.md/sites/default/files/document/attachments/strategia_de_transformare_digitala_2023-2030.pdf (accesat la 31.01.2025)
4. Standardele de competențe digitale pentru cadrele didactice din învățământul general, aprobate prin ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015.
5. Standarde de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. Aprobate prin ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 7 septembrie 2015.

15.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Evaluarea dezvoltării copilului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Ciobanu Adriana, dr.psih., conf.univ.
Cadre didactice implicate	Ponomari Dorina, dr.lect.univ., Pîrvan Mariana, asist.univ.
e-mail	ceban.adriana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.013/ S.03.O.015	5	I	II	150	75	75

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul <i>Evaluarea dezvoltării copilului</i> face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihopedagogie specială. Acest curs stă la baza formării la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind legăturile elaborării metodelor de recunoaștere, depistare și măsurare a particularităților psihologice ale copiilor cu dizabilități, examinarea subiecților cu dizabilități și formularea diagnosticului psihologic prin: acumularea datelor conform sarcinii de cercetare; prelucrarea și interpretarea rezultatelor obținute; formularea deciziei.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.</p> <p>CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.</p> <p>CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.</p> <p>CPS 7. Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale.</p>
Finalități de studii
<p>F-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p> <p>F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p> <p>F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.</p> <p>F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.</p> <p>F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.</p> <p>F-7. Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a persoanelor cu CES.</p>
Precondiții
<p>Studenții trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile de anatomie, fiziologie și patologie a sistemului nervos central, a structurii și funcționării analizatorilor. Ei trebuie să dețină informații privind evoluția, dezvoltarea, mecanismele și relația existentă între fenomenele/procesele psihice și substratul neuronal, creier și comportamentul omului. Ei trebuie să posede cunoștințe privind legăturile dezvoltării psihice a persoanelor cu dizabilități, evoluția și dezvoltarea lor psihică, specificul dezvoltării proceselor cognitive, afective și volitive, a personalității și particularităților individual-tipologice, a relațiilor interpersonale a copiilor cu dizabilități.</p>
Unități de învățare
<p>Unitatea de învățare 1. <i>Evaluarea dezvoltării copilului: abordări conceptuale.</i> Domenii de dezvoltare a copilului. Abordări conceptuale privind evaluarea dezvoltării copilului. Modele de abordare și evaluare a dizabilității.</p> <p>Unitatea de învățare 2. <i>Tipuri de evaluare.</i> Evaluarea inițială. Evaluarea complexă. Evaluări pe domenii de</p>

dezvoltare. Asigurarea eficienței evaluării.

Unitatea de învățare 3. *Organizarea procesului de evaluare a dezvoltării copilului.* Proiectarea și realizarea evaluării. Reevaluarea. Procesarea și interpretarea datelor evaluării. Raportul de evaluare complexă a dezvoltării copilului. Valorificarea rezultatelor evaluării. Codul deontologic al specialistului implicat în evaluarea dezvoltării copilului.

Unitatea de învățare 4. *Tehnologii de evaluare a dezvoltării copilului.* Aplicarea metodelor de evaluare a dezvoltării copiilor: particularități și exigențe. Metoda observării. Metoda convorbirii și interviului. Metoda biografică (anamneza). Metoda analizei produselor activității. Metoda testelor. Probe de evaluare a dezvoltării copilului (afective, fizice și motorii, cognitive, limbajului și comunicării, psiho-sociale).

Unitatea de învățare 5. *Psihodiagnostic: știință și activitate practică.* Procesul și funcțiile psihodiagnozei. Domeniile de aplicare a psihodiagnosticului. Specificul diagnozei psihice în PPS. Principiile de diagnostică psihică în PPS. Problematika depistării precoce și a diagnosticului diferențial.

Unitate ade învățare 6. *Evaluarea și diagnosticul tulburărilor mintale.* Criteriile de evaluare și diagnostic al dizabilității mintale. Diagnosticul diferențial în cadrul dizabilității mintale. Diagnosticul diferențial în demență. Criterii de evaluare și diagnostic al reținerii în dezvoltarea psihică/intelect de limită. Diagnosticul diferențial în reținerea în dezvoltarea psihică//intelect de limită.

Unitatea de învățare 7. *Evaluarea și diagnosticul copiilor cu dizabilități senzoriale (auditive și vizuale).* Evaluarea și diagnosticul dizabilității auditive. Dizabilitatea vizuală: evaluare și diagnostic.

Unitatea de învățare 8. *Modele de organizare a activității de evaluare a copiilor cu dizabilități multiple.* Specificul evaluării și diagnozei în tulburarea de spectru autist. Diagnosticul diferențial în TSA. Specificul evaluării copiilor cu dizabilități severe și multiple. Diagnosticul în surdo-cecitate.

Unitatea de învățare 9. *Evaluarea în dizabilitatea fizică și neuromotorie.* Dizabilitatea fizică și neuromotorie: evaluare și diagnostic. Paralizia cerebrală infantilă: evaluare și diagnostic.

Unitatea de învățare 10. *Managementul procesului de evaluare a copiilor cu tulburări de limbaj.* Modele de organizare a activității de evaluare a copiilor cu tulburări de limbaj.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare și pe învățare autonomă.

- *Curs:* prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbateri; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich);
- *Seminar:* de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;
- *Practice/laborator:* în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;
- *Studiu individual* în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/ individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, noninstrumental.

Evaluarea formativă/formatoare se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce unclud stagii de practică - în săptămânile 12-14.

Evaluarea finală la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul lucrului individual) și 40% din nota pentru răspunsul la examen.

Bibliografie

Obigatorie:

1. BULAT,G., GÎNU, D., RUSU, N. *Evaluarea dezvoltării copilului*. Chișinău, 2015.
2. CIOBANU, A. *Evaluarea și diagnosticul copiilor cu CES*. Chișinău, 2011.
3. CIOBANU, A. *Evaluarea complexă a dezvoltării copilului*. Suport de curs. Chișinău: S.n., 2021 (CEP,,Ion Creangă”), 197 p. ISBN 978-9975-46-588-5.
4. GHERGUȚ, A. *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*. Ediția III, Iași, 2013.
5. *Educația incluzivă. Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice*. Volumul II. Chișinău, 2016.
6. *Instrucțiunea de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării Copilului* (Ordinul MEC nr. 343 din 22 martie 2018)
7. *Metodologia de evaluare a dezvoltării copilului* (Ordinul ME nr. 99 din 26.02.2015).

Opțională:

1. BUICĂ, C. *Bazele defectologiei*. București, 2004.
- CIOBANU, A. *Psihologia specială. Suport de curs*. Chișinău: S.n., (Tipogr.,Ion Creangă”), 2019. 311 p. ISBN 978-9975-46-407-9.
2. CIOBANU, A. *Diagnosticarea și diferențierea copiilor cu reținere în dezvoltarea psihică de natură deprivatională*. Chișinău, 2007.
3. MINULESCU, M. *Teorie și practică în psihodiagnoză*. București, 2003.
4. RACU, I. *Psihodiagnoza și statistica psihologică*. Chișinău, 2006.
5. ROȘAN A. *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*. Polirom, 2015, 575 p. ISBN 978-973-46-4963-1.

16.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie Specială
Ciclul	I
Denumirea unității de curs	Psihopatologie
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titularul unității de curs	Chiperi N., dr., lect., Glavan Aurelia, dr. hab., prof univ.
Cadre didactice implicate	Parvan Mariana, asistent univ., Ciocoi Ana-Maria, asistent univ.,
E-mail	Nadejda.chiperi@gmail.com , glava.aurelia@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.02.O.014	6	II	III	180	36	144

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Disciplina face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihologie și psihopedagogie specială. Disciplina se predă în semestrul III și are drept obiectiv general formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind natura apariției fenomenelor psihice premorbide și morbide, transformării ființei umane, cauzele tulburărilor psihice, strategii de prevenire,

<p>intervenție și reabilitare a fenomenului patologic – semnificație ontologică a personalității umane.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs</p>
<p>C-1. Definirea și identificarea fenomenelor /structurilor psihice morbide, psihopatologia proceselor psihice; clasificarea fenomenelor psihopatologice ale proceselor psihice, sindroamelor psihopatologice; înțelegerea și explicarea mecanismelor și legităților apariției și evoluției fenomenelor psihopatologice, corelația dintre normalitate și anormalitate ca ipostaze egal posibile de „a fi” ale personalității umane.</p> <p>C-2. Delimitarea formelor și modelelor de personalitate morbidă; aplicarea strategiilor de interpretare a tulburării psihice ca formă particulară de manifestare ontologică a existenței personalității umane; elaborarea mini-proiectelor de prevenire a tulburărilor psihice și de asistență a persoanelor care atestă fenomene premorbide și morbide; implementarea acestor mini-proiecte în procesul de reabilitare a persoanelor care atestă fenomene psihopatologice.</p>
<p>Finalități de studii</p>
<p>F-1. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor afectiuni psihice. Înțelegerea mecanismelor prin care factorii cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali pot influența sănătatea psihică (mintală); Recunoașterea factorilor de risc pentru diverse afectiuni psihice și a factorilor de menținere și promovare a sănătății psihice (mentale.) Înțelegerea reperelor ce ghidează elaborarea metodelor de diagnosticare a tulburărilor psihice.</p> <p>F-2. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei. Să dea dovadă de îmbogățire permanentă a arsenalului de cunoștințe în domeniul disciplinei; să posede noi deprinderi și abilități în acest domeniu; să dispună de noi competențe în această ramură; să-și desăvârșească permanent cunoștințele, deprinderile, abilitățile și competențele în domeniul disciplinei.</p> <p>F-3. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale. Formularea corectă a gândurilor, ideilor cu referință la manifestările sindroamelor psihopatologice; să transmită exact informațiile specificul manifestării psihopatologice a maladiilor psihice; recepționarea adecvată a mesajelor, schimbul de informații în ceea ce privește susținerea unei persoane cu probleme psihopatologice.</p> <p>F-4. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES. Folosirea metodelor și tehnicilor de diagnostic a persoanelor cu manifestările psihopatologice, să elaboreze un program de profilaxie și de reabilitare argumentat prin rezultatele evaluării. Să cunoască modalitățile de intervenție pentru reducerea și combaterea factorilor de risc pentru sănătate mintală.</p>
<p>Precondiții:</p>
<p>1. Discipline anterior studiate: Psihologia generală, Psihologia dezvoltării, Psihologia specială, Psihologie clinică.</p> <p>2. Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea concepțiilor de bază: normalitatea, anormalitatea, sindromul, simptomul, sănătatea mintală; - operaționalizarea termenilor în domeniul: amnezie, iluzie, halucinații, perverzie, dipsomanie, - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare.
<p>Conținutul unității de curs</p>
<p>Unitate de învățare 1. Introducere în psihopatologie. Delimitări conceptuale.</p> <p>Unitate de învățare 2. Normalitate și anormalitate în psihopatologie.</p> <p>Unitate de învățare 3. Etiologia și clasificarea tulburărilor psihice.</p> <p>Unitate de învățare 4. Organizarea personalității și dinamica proceselor psihopatologice. Simptome și sindroame psihopatologie.</p> <p>Unitate de învățare 5. Psihopatologia afectivității.</p> <p>Unitate de învățare 6. Tulburările de conștiință și percepție</p> <p>Unitate de învățare 8. Tulburările procesului de gândire.</p> <p>Unitate de învățare 9. Tulburările de expresie</p> <p>Unitate de învățare 10. Tulburările de activitate. Psihopatologia voinței.</p> <p>Unitate de învățare 12. Tulburările de personalitate. Tipurile de personalitate în psihopatologie.</p>

Unitate de învățare 13. Tulburările anxioase.
Unitate de învățare 14. Reacțiile patologice. Psihopatiile. Nevrozele; Psihozele. Schizofrenia. Epilepsia.
Unitate de învățare 15. Tulburările psihosomatice
Strategii de predare și învățare
Învățare interactivă, demonstrația, aplicația și feed-backul, folosirea sugestiei, simularea, parteneriat în predare.
Strategii de evaluare
1. Prin examen oral sau scris. Examen oral se constituie din: - Proba I de evaluare curentă: - Proba II de evaluare curentă: - Prezentări orale, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc. 2. Prin examen scris, care se constituie din: test mixt.
Bibliografie
Obligatorie:
1. BRICEAG S. <i>Psihopatologia. Curs universitar</i> . Bălți: Universitatea de Stat “Alec Russo” din Bălți, 2017. 267 p. ISBN 978-9975-50-195-8.
2. РЕТЮНСКИЙ, К. Ю. <i>Общая психопатология</i> . Екатеринбург, Изд. УГМУ, 2018. 92 с. ISBN 978-5-89895-851-0.
3. ВАСИЛЬЕВ В.Д. <i>Психопатология</i> . Изд. ТОГУ, 2019. 239 с. ISBN 978-5-93143-148-2.
4. БРАТУСЬ, Б.С. <i>Аномалии личности. Психологический подход</i> / Б. С. Братусь. М.: Никея, 2019. изд. 2-е, перераб. и доп. 912 с. ISBN 978-5-91761-944-6.
5. ТЮВИНА Н. А., СТОЛЯРОВА А. Е., СМИРНОВА В. Н. <i>Биполярное аффективное расстройство: гендерные особенности течения и терапии</i> // Журнал неврологии и психиатрии им. С.С. Корсакова. 2019. № 12. С.162–169. PMID: 31994531 . DOI: 10.17116/jnevro2019119121162 .
Opțională:
1. GIOSAN C. <i>Psihopatologie evoluționistă</i> . București: Ed. Trei, 2017. 208 p. ISBN 9786067199543
2. SPERRY L. <i>Tulburările de personalitate din DSM-5. Evaluare, conceptualizare de caz și tratament</i> . București: Ed. Trei, 2018. 560 p. ISBN: 978-606-40-0536-6.
3. ДЕРЕЧА, В.А. <i>Психология зависимостей: учеб. пособие для вузов</i> / В. А. Дереча. М.: Изд. Юрайт, 2019. 159 с. ISBN 978-5-534-11076-0.
4. РУБИНШТЕЙН, С. Л. <i>Основы общей психологии</i> / С.Л. Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2019. – 720 с. ISBN 978-5-4461-1063-6.
5. ЗАПЕСОЦКАЯ, И. В. <i>Структурная организация самоотношения при алкогольной аддикции</i> / И. В. Запесоцкая, Т. Н. Разуваева, М. В. Сергеева // Научный результат. Педагогика и психология образования. 2020. № 2, Т. 6. С. 118–125.

17.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie Specială
Ciclul	I Licență
Denumirea unității de curs	Psihopedagogia preșcolară. Metodologii de sprijin în educația incluzivă (modul) Psihopedagogia preșcolară
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titularul unității de curs	Ciubotaru Natalia, dr., asist. universitar
Cadre didactice implicate	Botnari Valentina, dr., conf. univ.
E-mail	ciubotaru.natalia@upsc.md , botnari.valentina@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual

S.02.O.015	6	II	II	90	45	45
------------	---	----	----	----	----	----

<p>Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii</p> <p>Cursul Psihopedagogia preșcolară corespunde și se înscrie pregnant în sistemului educațional modern din Republica Moldova. Această disciplină oferă repere teoretice și metodologice care fundamentează principiul educației incluzive prin prisma abordării timpurii și individualizate în diferite tipuri de dizabilități și în dezvoltare tipică.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs</p> <p>CP 1. Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației copiilor de vârstă preșcolară.</p> <p>CP 2. Proiectarea activităților educaționale în învățământul general, special conform prevederilor curriculare.</p> <p>CP 3. Crearea unui mediu educațional incluziv, optim și eficient pentru dezvoltarea copilului de vârstă preșcolară.</p> <p>CP 4. Aplicarea strategiilor educaționale adaptate optim în realizarea activităților educaționale cu copiii de vârstă preșcolară.</p> <p>CP 7. Realizarea activităților tipice de suport și consiliere pentru copiii de vârstă preșcolară, familiilor acestora.</p>
<p>Finalități de studii</p> <p>1. Valorifica prevederile politicilor educaționale, cadrul normativ reglatoriu, privind principiile de funcționare a sistemului educațional și repererele conceptuale în proiectarea procesului educațional pentru copiii de vârstă preșcolară.</p> <p>2. Corela tehnologiile educaționale și resursele digitale cu finalitățile curriculare în proiectarea procesului educațional pentru copiii de vârstă preșcolară.</p> <p>3. Demonstra flexibilitate și deschidere în proiectarea procesului educațional adaptat la context și la nevoile copiilor de vârstă preșcolară.</p> <p>4. Demonstra o abordare sistemică în aplicarea strategiilor și crearea unui mediu educațional favorabil dezvoltării personalității copiilor de vârstă preșcolară.</p> <p>11. Proiecta planul educațional individualizat, proiecte ale activităților educaționale pentru copiii de vârstă preșcolară prin aplicarea adaptărilor și modificărilor curriculare.</p>
<p>Precondiții</p> <p>Precondițiile de realizare a scopului și obiectivelor enunțate sunt: cunoștințe cu privire la Psihologia generală, Psihologia specială, Pedagogia generală, Pedagogia specială, Psihopedagogia copilului cu CES, Educația incluzivă.</p>
<p>Unități de învățare</p> <p>Unitatea de învățare 1. Curs: 1. Fundamente teoretice și definiții: <i>obiectul, scopul</i>, principii și <i>sarcinile educației preșcolare</i>. Seminar: 1. Psihopedagogia preșcolară: de la principii la practica incluzivă.</p> <p>Unitatea de învățare 2. Curs: 1. Dezvoltarea globală a copilului preșcolar. Etapele și caracteristicile dezvoltării fizice, cognitive, socio-emoționale și a limbajului în diferite perioade de vârstă. Seminar: 1. Cronologia dezvoltării preșcolare: repere, caracteristici și particularități de dezvoltare.</p> <p>Unitatea de învățare 3. Curs: 1. Metode și tehnici de evaluare psihopedagogică a preșcolarului. Evaluarea dezvoltării tipice / atipice. Seminar: 1. Instrumente și strategii în evaluarea psihopedagogică a preșcolarului.</p> <p>Unitatea de învățare 4. Curs:</p>

1. Sistemul instituțiilor preșcolare speciale și generale. Organizarea activității educative în instituțiile preșcolare generale. Organizarea activității educative în instituțiile preșcolare speciale.

Seminar:

1. Structuri și modele de organizare a educației preșcolare generale, incluzive și speciale.

Unitatea de învățare 5.

Curs:

1. Proiectarea și adaptarea curriculară în educația preșcolară incluzivă. Unitățile de învățare ale domeniilor de activitate. ariile de dezvoltare curriculare/centrele de educație.

Seminar:

1. Designul universal pentru învățare și adaptarea curriculară în instituțiile preșcolare.
2. Rolul ariilor de dezvoltare (centrelor de educație) în susținerea învățării active și incluzive.

Unitatea de învățare 6.

Curs:

1. Strategii didactice incluzive în instituția preșcolară. Componentele unității tematice. Etapele realizării studiului tematic.

Seminar:

1. Implementarea și adaptarea strategiilor didactice incluzive.
2. Proiectarea incluzivă prin unitatea tematică.

Unitatea de învățare 7.

Curs:

1. Activitatea ludică aplicată preșcolarilor. Jocul în educația timpurie.

Seminar:

1. Jocul ca instrument de intervenție și evaluare.
2. Proiectarea mediului ludic și adaptarea materialelor.

Unitatea de învățare 8.

Curs:

1. Pregătirea copiilor cu dizabilități către școlarizare.

Seminar:

1. Tranziția de la grădiniță la școală. Asigurarea continuității educaționale pentru copilul cu dizabilități.

Unitatea de învățare 9.

Curs:

1. Educația în familie a preșcolarilor cu dizabilități. Consilierea și sprijinirea părinților; rolul familiei în intervenție.

Seminar:

1. Intervenția centrată pe familie și consilierea părinților copiilor cu dizabilități.

Unitatea de învățare 10.

Curs:

1. Parteneriatul educațional în educația timpurie.

Seminar:

1. Parteneriatul educațional multidimensional în educația timpurie incluzivă.

Strategii de predare și învățare

Învățare interactivă/dezbaterea tematică, demonstrația, studiul de caz complex, aplicația și feed-backul, folosirea sugestiei, simularea, parteneriat în predare.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene,

conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciubotaru, N. Rolul jocului didactic în activitatea de educare a limbajului pentru formarea intelectuală a copilului preșcolar cu CES. In: Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. vol. 1., coord. st. Racu I., Ch.: Tipografia ”Ion Creangă”, 2012. p. 232-238. ISBN 978-9975-46-122-1.
2. Curriculum pentru educație timpurie. Coord. Cutasevici A., Crudu V. Chișinău: Lyceum, 2019. ISBN 978-9975-3285-7-9.
3. Educația timpurie și specificul dezvoltării copilului preșcolar. Modul general pentru personalul grădiniței. Cristiana Boca (coord.). București: Educația 2000+, 2008. ISBN 978-973-1715-12-4
4. Educație incluzivă timpurie: Ghid metodologic / Vasian Tatiana, Bulat Galina, Eftodi Agnesa [et al.]; coordonare generală: Gînu Domnica; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Lumos Foundation Moldova. – Chișinău: S. n., 2020 (Tipogr. „Print-Caro”). – 224 p.: ISBN 978-9975-56-814-2.
5. Educație timpurie individualizată. Ghidul educatorului. Chișinău: Cartier; UNICEF-Moldova, 1999. 192 p. ISBN 9975-79-026.
6. Ghid de implementare a Curriculumului pentru Educație Timpurie, a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani din perspectiva Cadrului de referință pentru educație timpurie. Aprobate la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 283 din 20.03.2019)
7. Metodologia de monitorizare și evaluare a dezvoltării copilului în baza standardelor de învățare și dezvoltare a copilului (vârsta 1,5 – 7 ani). Ghid pentru cadrele didactice din educația timpurie. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Chișinău 2018.

Opțională:

8. Bălan, B. (coord.). Intervenția timpurie: o perspectivă interdisciplinară. Editura Universității din București, 2020.
9. Bodorin, C., Vîrlan M., Maximciuc V., Ciubotaru N. Psihopedagogie specială. Suport didactic pentru coordonatorii educației incluzive. Chișinău, 2011.
10. Edenhammar K., Wahlund C. Fără joc nu există dezvoltare, București, 1998.
11. Gherguț, Al. Psihopedagogie specială: metodologie și aplicații practice. Editura Polirom, 2023.
12. Popovici, D.V. Evaluarea și intervenția psihopedagogică a copilului cu dizabilități. Editura Polirom, 2017.
13. Vrășmaș, E. Incluziunea și integrarea în educație: o abordare modernă. Editura Polirom, 2018.
14. Vrînceanu M., Pelivan V. Incluziunea socio-educatională a copiilor cu dizabilități în instituția preșcolară. Chișinău 2013.

18.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogia specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihopedagogia preșcolară. Metodologii de sprijin în educația incluzivă (modul) 2. Metodologii de sprijin în educația incluzivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologia și Psihopedagogia Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogia Specială
Titular de curs	Chiperi Nadejda, dr. lect.
Cadre didactice implicate	Vasian T, dr., conf. univ.

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.015	6	I	II	90	45	45
S.04. O.019	6	II	IV	90	18	72

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Unitate de curs **Metodologii de sprijin în educația incluzivă** se constituie ca disciplină de studiu pentru studenții specialității Psihopedagogie Speciale din componentele ce întemeiază procesul de instruire și educație a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Cursul întemeiază demersul pregătirii profesionale, urmărește formarea cunoștințelor de bază a unui pedagog, formarea competențelor de valorificare a experiențelor avansate în domeniul psihopedagogiei speciale. De asemenea, rezultatele învățării urmează a fi concretizate și în cadrul stagiilor de practică psihopedagogică, practica de cercetare/elaborare a tezei de licență.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

CPS-1. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale.
 CPS -2. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a copiilor cu CES.
 CPS -3. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a dizabilității.
 CPS -4. Realizarea procesului educațional cu elevii cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.
 CPS-5. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a elevilor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

F-1. Să valorifice reperele teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale elevilor cu CES.
 F-2. Să determine traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și derelaționare socială elevilor cu CES.
 F-3. Să proiecteze procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.
 F-4. Să realizeze procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.
 F-5. Să faciliteze incluziunea școlară/socială a elevilor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de: Anatomia și Fiziologia Omului, Neuropatologia, Neuropsihologie, Logopedie, Psihologia generală, Psihologia dezvoltării, Psihologia specială. Pedagogia generală, Pedagogia specială.

Conținutul unității de curs

Unitatea de învățare 1. Educație incluzivă: cadrul conceptual și legislativ.

Curs

Politici educaționale în domeniul educației incluzive. Legislația internațională și legislația națională

Seminar

Principiile educației incluzive. Programul național de dezvoltare a educației incluzive din Republica Moldova pentru anii 2011-2020

Unitatea de învățare 2. Organizarea procesului educațional în instituția incluzivă.

Curs

Managmentul școlii incluzive. Obstacole și bariere în implementarea educației incluzive. Managmentul implementării educației icluzive

Seminar

Competențele unui manager din instituția incluzivă. Proiectarea, organizarea și realizarea procesului educațional. Strategii de sprijinire a învățării pentru elevi

Unitatea de învățare 3. Managementul educației incluzive. Roluri și responsabilități în contextul educației incluzive.

Curs

Managementul educației incluzive. Structuri și servicii EI, nivel national.

Seminar .

Structuri, organe și servicii EI, nivel raional/municipal. Structuri, organe și servicii EI, nivel instituțional: roluri și responsabilități.

Unitatea de învățare 4. Indexul incluziunii: dezvoltarea procesului de învățare și participare în școli

Curs

Evoluția Indexului incluziunii școlare. O privire de ansamblu asupra Indexului. Dimensiunile și indicatorii incluziunii. Crearea culturilor incluzive . Consolidarea comunității . Stabilirea valorilor incluzive. Elaborarea politicilor incluzive Seminar

Dezvoltarea unei școli pentru toți. Organizarea suportului pentru diversitate Dimensiunea C: Dezvoltarea practicilor incluzive. Elaborarea unor curricula pentru toți. Dirijarea învățării. Valorile educației incluzive. Valori incluzive.

Unitatea de învățare 5. Comisia multidisciplinară intrașcolară – resursă pentru dezvoltarea educației incluzive

Curs

Roluri și responsabilități ale Comisiei Multidisciplinare Intrașcolare. Elaborarea planului de activitate a CMI: Aspecte organizatorice; Evidența elevilor cu CES; Probleme pentru examinare în cadrul consiliului profesoral; Elaborarea, realizarea, monitorizarea, revizuirea și actualizarea PEI; Asistența metodologică; Lucrul cu părinții; Activitatea de raportare.

Seminar

Elaborarea, realizarea, monitorizarea, revizuirea și actualizarea PEI

Principii și metodologii moderne cu privire la organizarea educației integrate. Standarde, tehnici și soluții metodologice în organizarea activităților educațional-terapeutice complexe și integrate. Principalele cerințe în activitatea profesorului.

Unitatea de învățare 6. Activitatea cadrului didactic de sprijin (CDS) în lucrul cu copiii cu CES din școală

Curs

Roluri și responsabilități ale cadrului didactic de sprijin. Oportunități, dificultăți și soluții în realizarea responsabilităților CDS. Modalități de elaborare a planului de activitate al CDS. Sugestii în lucrul cu copiii cu CES

Seminar

Planificarea și organizarea procesului educațional din perspectiva incluzivă. Elaborarea, realizarea, monitorizarea, revizuirea, actualizarea PEI.

Unitatea de învățare 7. Metodologia cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă din instituția de învățământ

Curs

Centrul de Resurse pentru Educație Incluzivă – serviciu de sprijin al incluziunii în școală și în comunitate. .Misiunea, scopul, obiectivele Centrului de Resurse .Atribuțiile Centrului de resurse.

Beneficiarii CREI. Organizarea și desfășurarea activității Centrului de Resurse.

Seminar

Deontologia profesională. Activități de asistență educațională. Asistență specifică. Activități extracurriculare. Activități pentru părinți

Unitatea de învățare 8. Adaptări curriculare

Curs

Considerații generale privind adaptările curriculare. Competența – componentă de bază a curriculumului adaptat. Recomandări privind adaptările în procesul educațional incluziv. Modalități de adaptare a curriculum-ului școlar

Curs

Seminare

Structura activităților didactice. Învățământ auxiliar și/sau ajutător. Curriculum școlii auxiliare. Formarea deprinderilor de citire-scriere. Manifestări specifice în posedarea scrierii. Realizarea componentelor deprinderilor

scrisului.

Unitatea de învățare 9. Organizarea sălii de clasă incluzivă

Aranjarea fizică a mobilei în sala de clasă. Planul de așezare a copiilor.

Seminar:

Reguli în sala de clasă. Satisfacerea cerințelor personale medicale și de îngrijire ale elevilor

Strategii de predare și învățare

Curs: prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbateră, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației la cursul Metodologiei speciale în educația incluzivă.

Seminar: exercițiul, analiza studiului individual, eseul, proiectul de grup la cursul metodologiei speciale în educația incluzivă.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorii

1. CHIPERI, Nadejda. Particularitățile dezvoltării gândirii și deprinderea mecanismelor învățării la copiii cu dizabilități mintale ușoare. In: Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului: materialele conf. șt. anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”; coord. șt. Ig. RACU, col. red. C. PERJAN, G. TOPOR, A. SOLCAN [et al.]: [in 2 vol.]. Chișinău: S. n., 2014 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”), vol. 1, p. 517-523. Bibliogr.- 7 titl. <http://hdl.handle.net/123456789/499>

2. CHIPERI, Nadejda. Rezistențe și bariere în calea trecerii la educația incluzivă/ Difficulties and barriers to transition to inclusive education. In: Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială. 2016. № 3(45). P. 107-114. Bibliogr.- 8 titl. <http://hdl.handle.net/123456789/476>

1. MAXIMCIUC V., CORCEVOI, N. Dezvoltarea psihomotricității la copiii cu dizabilitatea mintală. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv materialele conferinței științifice internațional. Chișinău: (Tipogr. UPS "Ion Creangă"), 2020, p.361-366 ISBN 978-9975-46-480-2.

2. MAXIMCIUC, V. Стимулирование развития речи у детей с синдромом Дауна. Materiale conferinței științifice internaționale "Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului". Chișinău: (Tipogr. UPS "Ion Creangă"), 2020, p. 166-170. ISBN 978-9975-46-450-5.

3. МАКСИМЧУК, В.Г. Психопедагогическое сопровождение в условиях адаптации детей с тяжёлой умственной отсталостью в специальной школе. Современные проблемы умственной отсталости. Сборник статей по материалам Международной конференции, посвящённой 100-летию со дня рождения Веры Георгиевны Петровой. Москва: МГПУ, 2023. С.131-135. ISBN 978-5-243-00761-0

4. Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție. Coordonat de Adrian Roșan. Iași. Polirom. 2015. ISBN print: 978-973-46-4963-1 ISBN ePub: 978-973-46-5304-1 ISBN PDF: 978-973-46-5305-8.

Opțională:

1. CHIPERI, Nadejda. Potențialul consilierii familiei în cadrul instituției de educație timpuri. In: Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului: materialele conf. șt. anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”; coord. șt. Ig. RACU, col. red. A. VERDEȘ [et al.]: [in vol.].

Chișinău: S. n., 2018 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”), vol.1 (seria 20), p. 121-124. Bibliogr.- 4 titl. <http://hdl.handle.net/123456789/1240>

2. МАКСИМЧУК, В.Г., ПЛЕШКА, М.А. Психопедагогическая поддержка родителей, воспитывающих детей с синдромом Дауна в условиях пандемии. Психология и педагогика детства: о воспитании, воспитанности и воспитателях. Сборник статей. Электронное издание. Красноярск: Краснояр. гос. пед. ун-тим. В.П. Астафьева. 2022, с. 324 – 330. ISBN 978-5-00102-560-3

3. MAXIMCIUC, V. BRAGA, R. Aspectele terapiei logopedice la copii cu dizabilitate intelectuală. Conferința științifică națională cu participare internațională „Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în cadrul câmpului educațional european (50 de ani de activitate a catedrei psihopedagogie specială) : Materiale conferinței științifice naționale cu participare internațională, 2 decembrie 2022 / comitetul științific: Vasian Tatiana (președinte) [et al.] ; comitetul organizatoric: Maximciuc Victoria (președinte) [et al.]. – Chișinău : S. n., 2023 (CEP UPSC), p. 192-198. ISBN 978-9975-46-732-2.

Cadru normativ:

1. Codul Educației al Republicii Moldova, Legea Parlamentului nr. 152 din 17.07.2014.

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro

2. Concept privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671 din 01

august 2017. https://mecc.gov.md/sites/default/files/concept_individ_final_0.docx

3. Instrucțiune de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului. Aprobata prin 4. Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 343 din 22 martie 2018.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_343_0.pdf

5. Metodologia cu privire la prevenirea și combaterea bullying-ului. Ordinul MEC nr.

1024 din 13.10.22. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134051&lang=ro

Metodologia de evaluare a dezvoltării copilului. Aprobata prin Ordinul Ministerului

Educației nr. 99 din 26 februarie 2015. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_me_nr_99_26_02_2015.pdf

6. Metodologia de organizare și funcționare a Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituțiile de învățământ preuniversitar. Aprobata prin Ordinul Ministerului Educației nr. 100 din 26 februarie 2015.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_me_nr_100_26_02_2015.pdf

7. Planul educațional individualizat. Structura model și Ghidul de implementare. Ediție revăzută. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671 din 01 august 2017.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_pei_final_0.docx

8. Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024-2027 <https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-03-nu-765-mec-2023.pdf>

9. Regulamentul-cadru al Comisiei multidisciplinare intrașcolare din instituția de învățământ primar, secundar, ciclul I și II. Anexă la Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 683 din 03 iunie 2019.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/anexa_la_nr_683_din_03.06.2019.pdf

19.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Educația Fizică II
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Științe ale educației și Informatică / Pedagogie Preșcolară, educație fizică și dans
Titular de curs	Țapu Ion
Cadre didactice implicate	
e-mail	tapu.ion@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.02. O. 016		I	II	30	30	

<p align="center">Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii</p> <p>Leccióniile se organizează sub formă de ore practice și practico metodice, sub formă de ore de antrenament, competiții sportive și altele acestea fiind stipulate în orarul zilei de muncă a studenților de la secția de zi. La lecțiunile practice studenții studiază și perfecționează tehnica și tactica jocurilor sportive studiate, ca la finalul cursului dat să fie în stare să susțină probele motrice ce țin de deprinderile și priceperile motrice specifice jocurilor sportive, acestea fiind indicate în normele obligatorii, care urmează să fie susținute la sfârșitul anului de studiu. Tot în cadrul lecțiilor practice studenții vor efectua complexe de exerciții fizice de dezvoltare generală, acestea având scopul dezvoltarea calităților motrice de bază cum sunt: forța, viteza, rezistență, îndemnare și suplețea. Studenților le sunt recomandate complexe de exerciții la domiciliu pentru lucrul independent în scopul sporirii nivelului pregătirii motrice generale.</p>
<p align="center">Competențe dezvoltate în cadrul cursului</p> <p>C-1. Explicarea conceptelor fundamentale din domeniul atletismului și baschetului; C-2. Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare; C-3 Evedințierea cauzelor ce duc scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale; C-4. Înșușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa; C-5. Înșușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale. C-6. Comunicarea unui mesaj educațional relevant științelor; C-7. Monitorizarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu cerințele și dinamica procesului educațional și social</p>
<p align="center">Finalități de studii</p> <p>La finalizarea programului de studii, studentul va demonstra că este capabil:</p> <p>F-1. să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice; F-2. să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi, F-3. să cunoască modalitățile organizării practicării independente a exercițiului fizic, F-4 să aplice terminologia studiată în activitatea profesională, F-5 să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.</p>
<p align="center">Precondiții</p> <p>Studenții trebuie să posede deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiunile de educație fizică, la lecțiunile independente, lucrul individual la domiciliu etc. Studenții trebuie să posede deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.</p>
<p align="center">Unități de conținut</p> <p><u>Unitatea de învățare nr. 1. Elementele tehnice ale jocului de Volei</u> <i>Seminar:</i> 1. Repere teoretice ale jocului de Volei 2. Pasarea mingii cu două mâini de jos 3. Pasarea mingii cu două mâini de sus 4. Servirea mingii direct de jos 5. Servirea mingii direct de sus 6. Servirea mingii din lateral 7. Lovitura de atac</p> <p><u>Unitatea de învățare nr. 2. Conținutul, caracteristicile și probele atletismului</u> <u>Seminar</u> 1.Repere teoretice ale atletismului 2.Conținutul și medodica de învățare a probelor de atletism 3.Exerciții de front și ordine 4.Comenzile pentru start 5.Tehnica startului de jos și de sus 6.Tehnica alergării pe distanță 7.Studierea tehnicii săriturii în lungime de pe loc</p>
<p align="center">Metode și tehnici de predare și învățare</p> <p>• <i>Seminar:</i> exerciții simulare; convorbire; învățarea bazată pe sarcini de lucru ș.a</p>
<p align="center">Strategii de evaluare</p>

- Evaluarea curentă nr. 1: probă practică
- Evaluarea curentă nr. 2: probă practică
- Evaluarea finală: probă practică

Bibliografie

Obligatorie: Atletismul. Chișinău 1992. Andreev I.V., Abramov B.M., Borisco V.M., Grețov G.V., Ioanov M.D.
 Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică. Editura Printech, 2000, 265p. Barbu C., Stoica M.
 Metodica predării exercițiilor de atletism. Editura Fundației România de mîne, București, 2001 Roman D., Rugină Gh.
 Ciorbă C., Cucereavii O., Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău 2007 Valinex, 152p.
 Conohova T., Richicinschii G. Jocuri sportive curs de bază. Chișinău 2007.

Anul II (planul de învățământ 2024), semestrul III

20.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I (Licență)
Denumirea unității de curs	Educație financiară/Educație antreprenorială
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	
Titularul unității de curs	Crețu Vasile, dr., lect. univ.
Cadre didactice implicate	Savițchi Corina, asist. univ.
E-mail	cretu.vasile@upsc.md , savitchi.corina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.03.A.017	3	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Bazele Antreprenoriatului în arte** face parte din discipline opționale și este orientat spre dezvoltarea culturii antreprenoriale și formarea competențelor profesionale în domeniu dat a tineretului studios.

Scopul acestei discipline este de a oferi studenților pe lângă cunoștințe despre antreprenoriat și posibilitatea de se afirma, a reflecta asupra propriilor capacități, a forma aptitudini de planificare, analiză, organizare și comunicare, cât și atitudini pozitive privind manifestarea inițiativei și poziția activă în societate. Aceste aptitudini îi va ajuta atât în calitate sa de angajat cât și în cea de angajator sau liber profesionist.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- însușirea conceptelor, formelor, și instrumentelor de bază ale cursului Bazele antreprenoriatului artistic;
- cunoaștere tendințelor actuale în domeniul industriilor culturale;
- determinarea factorilor care influențează procesul deschiderii unei afaceri în domeniul artistic
- explicarea modalităților de lansare a afacerii în domeniul artistic;
- interpretarea aspectelor legale privind proprietatea intelectuală;
- clasificarea produselor în marketing;
- utilizarea metodelor și tehnicilor de management al resurselor umane;
- aplicarea metodelor și principiilor de evidență contabilă a unei afaceri în domeniul artelor;
- de a forma competențe lingvistice specifice antreprenoriatului utilizând tehnologiile informaționale și de comunicare.

Finalități de studii

- să determine beneficiile și riscurile antreprenoriatului în artă ca oportunitate în propria carieră;
- să utilizeze prevederile legislative referitoare la activitatea antreprenorială;
- să aleagă varianta optimală de lansare a activității de antreprenoriat în domeniul artelor;
- să identifice personalul necesar aplicând metode de recrutare, selectare și motivarea personalului în artă;
- să identifice sursele de finanțare a unei afaceri în domeniul artelor și să interpreteze datele înregistrate într-un bilanț contabil;
- să cerceteze piața și să promoveze afacerea proprie în domeniul artelor;
- să elaboreze și să prezinte propriu plan de afacere în domeniul artelor.

Precondiții

Dezvoltarea competenței antreprenoriale în domeniul artelor necesită cunoștințe elementare de economie, drept, educație civică, educație tehnologică, artă plastică obținute de studenți la diverse cursuri din liceu sau colegii. Îmbinarea acestor competențe asigură realizarea unui demers interdisciplinar eficient.

Unități de curs

1. Introducere în Bazele antreprenoriatului
2. Elemente specifice ale afacerilor
3. Ideea de afaceri și modalitate de lansare a afacerii
4. Aspectele legale ale inițierii afacerii
5. Marketingul afacerii
6. Planificarea unei afaceri în domeniul social
7. Managementul resurselor umane în firmele mici și mijlocii
8. Gestiunea financiară
9. Contabilitatea afacerii
10. Sursele de finanțare la crearea întreprinderii

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin expunere cu aplicarea TIC., conversația euristică, joc de rol, problematizarea.
2. Prelegere clasică.
3. Dezbateri.

Strategii de evaluare

1. Ev. Inițială: prezentări orale, participări la dezbateri, comunicări, referate etc.
2. Ev. formativ-continuuă: chestionarea orală, proiecte individuale.
3. Ev. sumativ-cumulativă/finală: examen oral.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Legea nr. 845-XII din 03.01.1992 „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi”.
2. Legea nr. 206-XVI din 07.07.2006 „Privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii”.
3. Bugaian Larisa, Roșcovan Mihail, Solcan Angela, et all. Ghid practic pentru antreprenori, Editura „MultiArt-SV”, Chișinău, 2010.
4. Cațișev Elena, Jumiga Diana, Ghidul antreprenorului, CONTACT, 2012.
5. Farinha Cristina, Dezvoltarea sectoarelor culturale și creative în Republica Moldova, Chișinău, 2018
6. Drucker, Peter F. (1985), *Innovation and Entrepreneurship. Practice and Principles*, Harper Collins Publishers, Inc., New York,
<http://businessnowllc.com/downloads/%5BDrucker,%201985%5D%20Innovation%20and%20Entrepreneurship.pdf>
7. Колбер Ф., И. Эввар. Арт-менеджмент - наука третьего тысячелетия //Арт-менеджер. - М., 2002. - № 3. - С. 3 - 10. - С.10. Режим доступа: <http://www.artmanager.ru/>

Opțională:

1. LAUŽIKAS M., MOKŠECKIENĖ R., The symbiosis of art and business in the fashion design industry. <https://www3.mruni.eu/ojs/intellectual-economics/article/view/350>
2. Тульчинский Г. Л., Шекова Е. Л. Маркетинг в сфере культуры. — СПб.: Изд-во «Лань» и «Планета Музыки», 2009.
3. Тюхменёва Анна. Как из хобби сделать бизнес. Монетизация творчества: Питер; Санкт-Петербург;

2014

4. Ușurel Lucia, Balaban Ecaterina, Iabanji Iulia, Taxe și impozite pentru întreprinderile mici și mijlocii, proiectul ACED/USAID, Chișinău, 2012.

5. Doresc să-mi lansez propria afacere. Ghid pentru antreprenori începători și prestatori de servicii în afaceri. Chișinău, 2007.

6. Prutianu Ștefan, Cercetări de marketing. Polirom. Iași, 2002.

21.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihologia educației (în modul: Educație incluzivă)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/ Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titular de curs	Pavlenko Lilia, dr., conf.univ.
Cadre didactice implicate	-
e-mail	pavlenko.lilia@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.03.O.018	2	II	III	60	30	30
F.03.O.014					12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina Psihologia educației care împreună cu disciplina Educația incluzivă face parte din modul, se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniului de formare profesională. Are ca scop acumularea cunoștințelor privind aspectele psihologice ale procesului educațional, formarea abilităților și competențelor de bază cu referire la proiectarea, realizarea și dezvoltarea activității de formare – dezvoltare a personalității în spațiul educațional. Rezultatele învățării urmează a fi aplicate și dezvoltate în cadrul unităților de curs Managementul clasei de elevi, Didactica dezvoltării personale și evaluarea psihologică în procesul educațional, Consilierea psihologică și educațională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Rezultate ale învățării:

La finalizarea programului de studiu absolventul:

R-1. Utilizează prevederile actelor normative, de politici educaționale în proiectarea, realizarea și evaluarea demersului educațional.

R-2. Utilizează reperele psihologice și pedagogice privind particularitățile de dezvoltare a personalității în proiectarea, realizarea și evaluarea procesului educațional. Aplică instrumentarul psihopedagogic de studiere a particularităților cognitive și de personalitate.

R-4. Elaborează proiecte de lungă și scurtă durată pentru disciplinele psihopedagogice opționale incluse în programul de învățământ al instituției vizate. Elaborează proiecte pentru activități educaționale realizate în context formal și nonformal.

R-5. Realizează procesul educațional cu diferite categorii de beneficiari.

R-6. Realizează diagnosticul comportamentului discipolului și identifică nevoile educaționale. Elaborează strategii de consiliere psihopedagogică în funcție de nevoile educaționale, intervenție preventivă și tratarea problemelor de adaptare psihopedagogică. Monitorizează situațiile educative și soluționează dificultățile constatate. Adaptează mesajul educațional la situația educativă concretă.

R-7. Selectează modalități potrivite pentru interacțiunea cu familia și alți factori educaționali. Valorifică

parteneriatul educațional prin explorarea potențialului formativ al diferitelor contexte educaționale și a diferitor structuri comunitare.

R-8. Propune sugestii pentru comunicarea eficientă și soluții pentru depășirea situațiilor de problemă și conflict. Aplică strategii de consiliere psihopedagogică în funcție de nevoile educaționale, intervenție preventivă și tratarea problemelor de adaptare psihopedagogică. Monitorizează situațiile educative din perspectiva soluționării dificultăților constatate. Adaptează mesajul educațional la situația educativă concretă.

Competențe:

CPS-1.Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației.

CPS-2.Valorificarea reperelor psihologice și pedagogice privind particularitățile educaționale în dezvoltarea personalității diferitor categorii de beneficiari (copii, tineri, adulți).

CPS-4.Proiectarea cadrului educațional prin stabilirea interrelațiilor dintre fenomenele psihologice, sociale și educaționale și adaptarea finalităților educaționale la nevoile individuale și sociale.

CPS-5.Realizarea procesului educațional în conformitate cu prevederile documentelor curriculare în vigoare prin utilizarea eficientă a resurselor didactice, tehnologice și logistice.

CPS-6.Crearea mediului psihosocial favorabil intervenției educaționale prin diagnosticarea, identificarea și satisfacerea nevoilor educaționale individuale și de grup.

CPS-7.Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în formarea personalității.

CPS-8.Soluționarea constructivă a conflictelor interpersonale și instituționale, a situațiilor de problemă în domeniul educațional, manifestând respect și toleranță.

Finalități de studii

Absolventul la disciplina dată va demonstra următoarele finalități:

F-1. – va utiliza prevederile actelor educaționale, concepțiilor psihologice cu privire la aspectele psihologice în proiectarea și realizarea demersurilor educaționale;

F-2. –va identifica și utiliza reperele psihologice și pedagogice relevante problemelor educaționale (comunicării, de relaționare, de adaptare, comportament agresiv etc.), va aplica instrumentele psihopedagogice adecvate de studiere a dificultăților legate de relații în cadrul procesului educațional ținând cont de particularitățile de vârstă;

F-4. –va elabora proiecte pentru activități educaționale realizate în context formal și nonformal (consilieri individuale și de grup, training-uri, mese rotunde etc. cu copiii, părinții referitor la probleme educaționale);

F-5. – va realiza procesul educațional cu diferite categorii de beneficiari aplicând diverse strategii educaționale;

F-6. –va realiza diagnosticul comportamentului copilului și va identifica nevoile educaționale; va elabora strategii de consiliere psihopedagogică în problemele legate de relații, interacțiune, comunicare, va monitoriza și soluționa dificultățile constatate în cadrul relațiilor părinți-copii, copii-copii, copii-cadre didactice, părinți-cadre didactice;

F-7. –va selecta modalități potrivite pentru interacțiunea în cadrul mediului educațional; va valorifica parteneriatul educațional prin explorarea potențialului formativ al contextului școlar;

F-8. – va propune sugestii pentru comunicarea eficientă și soluții pentru depășirea situațiilor de problemă și conflict în cadrul procesului educațional; va aplica strategii de consiliere psihopedagogică, intervenție preventivă în funcție de nevoile copilului; va monitoriza situațiile educative din perspectiva soluționării dificultăților constatate; va adapta mesajul educațional la situații concrete.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi de bază despre procesul didactic. Elemente de psihologie generală, de pedagogie generală, de anatomia și fiziologia sistemului nervos central. Capacități de analiză, sinteză, gândire divergentă. Studentii trebuie să identifice rolul factorilor cognitivi și sociali ce stau la baza procesului de învățare, ținând cont de individualitatea elevilor; să ia atitudine față de actul educațional conform codului deontologic.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Introducere în psihologia educației. Factorii dezvoltării psihice - educabilitatea.

Unitatea de învățare 2. Implicații teoretice în dezvoltarea psihică.

Unitatea de învățare 3. Activitatea de învățare – fundamentul dezvoltării psihice.

Unitatea de învățare 4. Factorii psihologici ai reușitei școlare: succesul și insuccesul școlar.

Unitatea de învățare 5. Dimensiunea psihologică a pregătirii profesorului

Strategii de predare și învățare

Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă;

Seminar: de aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual. discuție colectivă/în grup, dezbatere, exemplificare, problematizare, simulare, interviul, etc.

Laborator: observare dirijată; simulare didactică; modelare; joc de rol, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială (predictivă); evaluarea formatoare; evaluarea de tip cumulativ: curentă și finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs, va avea caracter interactiv, noninstrumental.

Evaluarea curentă se va realiza continuu pe parcursul activităților în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea periodică se va realiza în perioadele reglementate (săptămânile 5-8 și 10-13) în baza unor probe practice care vor viza domeniile: cunoaștere și înțelegere; aplicare.

Evaluarea semestrială se va realiza în formă de examen scris în baza unei probe practice care va viza domeniul integrare.

Condiții de admitere pentru evaluarea semestrială: note pozitive (cel puțin nota 5) la evaluările periodice (2 evaluări obligatorii); realizarea independentă sau ghidată a proiectelor individuale și de grup; realizarea sarcinilor de studiu independent; prezența la cel puțin 30% din orele de contact direct.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute eventual pentru răspunsuri orale și realizarea sarcinilor aplicative la orele de seminarii și de laborator, în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen.

Bibliografie

Cadru normativ:

1. Standarde de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general, aprobate prin Ordinul ministrului educației nr. 623 din 28.06.2016.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_cadre_didactice.pdf
2. Codul Educației al Republicii Moldova, Legea Parlamentului nr. 152 din 17.07.2014.
3. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro
4. Repere metodologice privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 212 din 27 februarie 2018
5. https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_psp_mv.pdf
6. Repere metodologice privind activitatea psihologică în instituțiile de învățământ general. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 02 din 2 ianuarie 2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr.02_din_02.01.2018_0.pdf

Literatură de specialitate obligatorie:

7. PAVLENKO L. Psihologia educației : Suport de curs / Lilia Pavlenko ; Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială. – Chișinău : [S. n.], 2025 (CEP UPSC). – 124 p. : tab., Bibliogr. la sfârșitul temelor. – [100] ex., ISBN 978-9975-48-209-7.37.015:37.091(075.8) P 47
8. RUSU, E. Psihologia educației. Texte de lecții. UST, Chișinău, 2020
<https://sites.google.com/site/digilibust/sala-de-lectur%C4%83/pedagogie>
9. LOSÎI E. Psihologia educației. Chișinău, CEP USM, 2014, 204 p. ISBN 978-9975-71-507-2.
<http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/3757/Psihologia-educatiei.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Literatură de specialitate (opțional):

10. HUDIȚEAN A. Introducere în Psihologia Educației. Sibiu: Ed. Alma Mater, 2002, 156 p, ISBN 973-851-585-8;

11. POSTĂN, L. Educație nonformală. Note de curs. Chișinău: S.n., 2019, 96p., ISBN 978-9975-76-291-5.
12. BOLBOCEANU, A. Cunoașterea elevului: consiliere și orientare (ghid practic pentru diriginți). Ch. 2007. 92 p.
13. PAVLENKO, L. Asigurarea stării de bine a cadrelor didactice – condiție a calității activității profesionale. Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice. 1-2 martie, 2019, Vol. IV. Educație preșcolară și primară, Ch.: S. n. 2019 (Tipografia UST), ISBN 978-9975-76-269-4, p.95-103
14. PAVLENKO, L. Siguranța psihologică în mediului educațional. Conferința științifică internațională „Psihologia în Mileniul III Provocări și soluții”, 25 octombrie 2019, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 7 pag.
15. PAVLENKO, L.; RUSU, C. Practici educaționale internaționale în prevenirea comportamentului de tip bullying în școală . Simpozionul științific internațional „Tradiție și inovație în educație”, Chișinău, 18-19 octombrie, 2019, p.6
16. PAVLENKO, L.; DONOS, S. Remedierea stresului profesional la cadrele didactice. Conferința Republicană a cadrelor didactice. Chișinău, 26-27 februarie 2022, Vol. 5: Educație interculturală. Psihopedagogie și incluziune școlară. – 2022. – 294 p., p.237-243, 0,05c.a. ISBN 978-9975-76-387-5.

22.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I (Licență)
Denumirea modulului	Educația incluzivă (în modul: Psihologia educației)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/ catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titulari de curs	Vasian Tatiana, dr., conf. univ., Petrov Elena, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Chiperi Nadejda, dr., lect. univ. Buzenco Aurica, dr., lect. univ.
e-mail	vasian.tatiana@upsc.md , petrov.elena@upsc.md , chiperi.nadejda@upsc.md , buzenco.aurica@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.03.O.018	2	II	III	60	60/12	60/48

Descriere succintă a integrării modulului în programul de studii

Cursul Educație incluzivă, ca parte integrantă a modulului Psihologia educației și Educație incluzivă, în calitatea sa de unitate de curs obligatorie în cadrul Modulului psihopedagogic - standard de stat în procesul de formare a cadrelor didactice în învățământul superior, vine ca un suport informațional și practic obligatoriu dedicat studenților de la domeniul general de studii Științe ale educației.

Se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, care vizează formarea viitorilor specialiști în domeniul științelor educației. Are ca scop asigurarea achizițiilor profesionale de bază în individualizarea procesului educațional din perspectiva cerințelor educaționale speciale. Se focalizează pe domenii interconectate de competență profesională ca: proiectarea și realizarea procesului educațional pentru diverse grupuri-țintă (copii cu CES), mediul de învățare, crearea unui parteneriat educațional eficient. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs fundamentale și de specialitate, precum și în cadrul stagiilor de practică psihopedagogică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS-1. Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației.

CPS-2. Valorificarea reperelor psihologice și pedagogice privind particularitățile educaționale în dezvoltarea personalității diferitor categorii de beneficiari (copii, tineri, adulți).

CPS-3. Proiectarea cadrului educațional prin stabilirea interrelațiilor dintre fenomenele psihologice, sociale și educaționale și adaptarea finalităților educaționale la nevoile individuale și sociale.

CPS-45. Realizarea procesului educațional în conformitate cu prevederile documentelor curriculare în vigoare prin utilizarea eficientă a resurselor didactice, tehnologice și logistice

CPS-5. Crearea mediului psihosocial favorabil intervenției educaționale prin diagnosticarea, identificarea și satisfacerea nevoilor educaționale individuale și de grup.

CPS-6. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în formarea personalității.

Finalități de studii

La finalizarea modului, studentul:

F-1. Utilizează prevederile actelor normative, de politici educaționale în proiectarea, realizarea și evaluarea demersului educațional din perspectiva promovării educației incluzive;

înțelege și argumentează necesitatea și importanța valorificării în învățământul general a dimensiunilor incluziunii: politici, practici și culturi incluzive.

F-2. Utilizează reperele psihologice și pedagogice privind particularitățile de dezvoltare a personalității în proiectarea, realizarea și evaluarea procesului educațional;

aplică instrumentariul psihopedagogic de studiere a particularităților cognitive și de personalitate, pentru depistarea eventualelor dificultăți de dezvoltare, învățare și adaptare ale copiilor/elevilor din instituțiile de învățământ general;

identifică cerințele educaționale speciale ale copiilor/elevilor.

F-3. Elaborează planul educațional individualizat și programul individualizat de intervenție pentru oferirea suportului educațional copilului cu CES;

proiectează demersul educațional pe principii de diferențiere și individualizare și propune, pe domeniul activității prestate, cele mai adecvate intervenții de suport.

F-4. Adaptează procesul educațional la necesitățile copiilor cu cerințe educaționale speciale: participă la evaluarea nivelului de dezvoltare a copiilor; elaborează și realizează planuri educaționale individualizate, modificări curriculare, alte adaptări, după caz; monitorizează/evaluatează progresele în dezvoltarea copiilor și performanțele lor etc.;

aplică metode de predare/învățare/evaluare, materiale și activități corelate cu finalitățile de studiu proiectate în corespundere cu cerințele educaționale speciale ale copiilor, mediul de predare/învățare și resursele disponibile; asigură adecvarea tehnologiilor didactice moderne la particularitățile procesului educațional incluziv.

F-5. Creează un mediu psihosocial favorabil intervenției educaționale prin diagnosticarea, identificarea și satisfacerea nevoilor educaționale individuale ale copilului cu CES;

monitorizează situațiile educative și soluționează dificultățile constatate.

F-6. Selectează modalități potrivite pentru interacțiunea cu familia și alți factori educaționali;

inițiază și încurajează parteneriatele socio-educaționale, colaborează cu structuri (Comisia multidisciplinară intrașcolară, de ex.), servicii de suport, alte cadre didactice și non-didactice, cu familiile copiilor, cu alți parteneri pentru realizarea obiectivelor educației incluzive;

promovează beneficiile educației incluzive în mediul educațional și în societate în general;

realizează diverse modalități de sensibilizare comunitară în promovarea educației incluzive.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de *Psihologie generală*, *Psihologia dezvoltării*, *Fundamentele științelor educației*, *Cultura comunicării*, *Organizarea serviciului de asistență psihopedagogică*.

Unități de învățare

1. Cadrul conceptual și legislativ de dezvoltare a educației incluzive
2. Managementul educației incluzive: structuri, instituții, servicii. Roluri și responsabilități
3. Cerințe educaționale speciale. Particularități de dezvoltare a copilului cu CES. Identificarea CES
4. Individualizarea procesului educațional incluziv. Procesul PEI. Adaptarea curriculară.
5. Asistența individualizată a copiilor cu CES. Strategii de sprijin în asistența copiilor cu CES
6. Promovarea diversității și incluziunii sociale în mediul educațional
7. Parteneriatul educațional în incluziune. Familia copilului cu CES

Strategii de predare și învățare

Curs: prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbateră, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației etc.

Seminar: exercițiul, analiza studiului individual, eseu, proiectul de grup etc.

Laborator: modelarea, simularea didactică, cercetare experimentală etc.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. **Educație incluzivă : Unitate de curs / Balan Vera, Bortă Liliana, Botnari Valentina ; Min. Educației, Culturii și Cercetării al Rep. Moldova. – Ed. rev. și compl. – Chișinău : S. n., 2017.**
2. VASIAN, T., BULAT, G., EFTODI, G., MORARI G., *Educația timpurie incluzivă: Ghid metodologic*. Chișinău: Print-Caro, 2020. 224 p.

Opțională:

1. Educația incluzivă: Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil : [în vol.] / Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale". – Chișinău : Lyceum, 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"), Vol. 1. – 2016.
2. Educația incluzivă: Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil : [în vol.] / Galina Bulat, Svetlana Curilov, Nicolae Bucun [et al.]; coord.: Domnica Gînu ; Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale". – Chișinău : Lyceum, 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). –Vol. 2. – 2016.
3. Educația incluzivă : Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil : [în vol.] / Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale". – Chișinău : Lyceum, 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – ISBN 978-9975-3104-9-9. Vol. 3. – 2016.
4. Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Coord. V. Rusnac. Aprobă prin Ord. ME nr. 671 din 01.08.2017.
5. Planul educațional individualizat. Structura-model și ghid de implementare. Coord. V. Rusnac. Aprobă prin Ord. ME nr. 671 din 01.08.2017.
6. Vasian T., Toderici O.F., *Consiliere organizațională în crearea mediului educațional incluziv și participativ: suport de curs*. Chișinău: Bons Offices, 2024. 176 p.

Cadrul normativ:

7. Instrucțiune de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului. Ord. MEC nr. 343 din 22 martie 2018. <https://www.informat.md/storage/resources-bread/March2020/MVVVqK5kGvryFU68Yeb4.pdf>
8. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică și a Serviciului raional/municipal de Asistență Psihopedagogică. HG nr. 732 din 16.09.2013. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=22066&lang=ro
9. Repere metodologice privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general. Ord. MEC nr. 212 din 27.02.2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr.212_din_27.02.2018_psp_mv.pdf

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I, Licență, F/R
Denumirea cursului	<i>Managementul clasei de elevi</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială Catedra Psihopedagogie și psihopedagogie Specială
Titular de curs	Buzenco Aurica, dr., lect. universitar
Cadre didactice implicate	Răileanu Olga, dr., conf. univ., catedra Științe ale Educației și management
e-mail	buzenco.aurica@upsc.md , raileanu.olga@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore		
					contact direct	Studiu individual	Laborator/ Practice
F.03.O.019 F.03.O.016	2	II	3	60	30/12	30/48	-

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul „<i>Managementul clasei de elevi</i>” se încadrează în categoria unităților de curs fundamentale, dezvoltate și adaptate domeniului de formare profesională. Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază, ce asigură abordarea științifică a formării profesionale din perspectiva activității de diriginte al clasei de elevi. Se focalizează pe domeniile interconectate de competență profesională: procesul educațional, mediul de învățare, parteneriate educaționale. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul stagiilor de practică pedagogică.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>CPS-2. Valorificarea reperelor psihologice și pedagogice privind particularitățile educaționale în dezvoltarea personalității diferitor categorii de beneficiari (copii, tineri, adulți).</p> <p>CPS-3. Comunicarea eficientă în diferite contexte educaționale formale și nonformale, prin valorificarea adecvată a instrumentariului psihopedagogic de studiere a particularităților cognitive și de personalitate.</p> <p>CPS-4. Proiectarea cadrului educațional prin stabilirea interrelațiilor dintre fenomenele psihologice, sociale și educaționale și adaptarea finalităților educaționale la nevoile individuale și sociale.</p> <p>CPS-5. Realizarea procesului educațional în conformitate cu prevederile documentelor curriculare în vigoare prin utilizarea eficientă a resurselor didactice, tehnologice și logistice.</p> <p>CPS-6. Crearea mediului psihosocial favorabil intervenției educaționale prin diagnosticarea, identificarea și satisfacerea nevoilor educaționale individuale și de grup.</p> <p>CPS-8. Soluționarea constructivă a conflictelor interpersonale și instituționale, a situațiilor de problem în domeniul educațional manifestând respect și toleranță.</p>
Finalități de studii realizate la finele cursului
<p>La sfârșitul cursului studentul va putea să:</p> <p>F-2. Utilizează reperate psihologice și pedagogice privind particularitățile de dezvoltare a personalității în proiectarea, realizarea și evaluarea procesului educațional. Aplică instrumentariul psihopedagogic de studiere a particularităților cognitive și de</p> <p>F-3. Comunică demonstrând persuasiune, empatie, capacitate de negociere. Utilizează metode adecvate și tehnologii moderne pentru comunicarea cu elevii, minorii în dificultate, familia, adulții.</p> <p>F-4. Elaborează proiecte de lungă și scurtă durată pentru disciplinele psihopedagogice opționale incluse în programul de învățământ al instituției vizate. Elaborează proiecte pentru activități educaționale realizate în context formal și nonformal.</p> <p>F-5. Realizează procesul educațional cu diferite categorii de beneficiari</p>

F-6. Realizează diagnosticul comportamentului discipolului și identifică nevoile educaționale. Elaborează strategii de consiliere psihopedagogică în funcție de nevoile educaționale, intervenție preventivă și tratarea problemelor de adaptare psihopedagogică. Monitorizează situațiile educative și soluționarea dificultăților constatate. Adaptarea mesajului educațional la situația educativă concretă.

F-8. Propune sugestii pentru comunicare eficientă și soluții pentru depășirea situațiilor de problemă și conflict. Aplică strategii de consiliere psihopedagogică în funcție de nevoile educaționale, intervenție preventivă și tratarea problemelor de adaptare psihopedagogică. Monitorizează situațiile educative din perspectiva soluționării dificultăților constatate. Adaptează mesajul educațional la situația educativă concretă.

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor puse studentul trebuie să poseze cunoștințe din cursul de: Teoria și metodologia instruirii; Psihologia generală; Didactica generală etc.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Particularitățile orelor de dirigenție pentru atingerea idealului educațional al societății.

Rolul orelor de dirigenție asupra formării personalității elevului. Particularitățile orelor de dirigenție.

Etapele și structura orelor de dirigenție.

Tema 2. Învățătorul clasei de elevi.

Statut și rol. Conceptul de profesor/învățător-diriginte. Demonstrarea autonomiei personale în realizarea unui comportament orientat spre valorificarea optimă a resurselor personale și a mediului de viață prin modelul comportamental al dirigintelui.

Tema 3. Profilul de competență al învățătorului-diriginte la clasa de elevi.

Trăsături de personalitate și abilități. Parteneriatul în echipa didactică educativă. Note definitorii ale stilurilor manageriale. Funcții/roluri manageriale ale învățătorului.

Tema 4. Învățătorul-consilier al întregii clase și al fiecărui elev în parte.

Climatul educațional în clasa de elevi. Sinalitatea colectivului. Manifestarea comportamentului constructiv și responsabil în acțiuni de protecție personală și a celor din jur, axat pe cunoștințe acumulate și atitudini social pozitive.

Tema 5. Evaluarea activității învățătorului-diriginte.

Condiții ale demersului evaluativ. Adoptarea unui mod de viață activ în vederea protecției sănătății proprii și a celor din jur, prin asumarea responsabilă a consecințelor deciziilor luate.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea interactivă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin prelegere reflexivă, interactivă; expunere-prelegere asistată de calculator cu expunerea conținuturilor cursului în format Power Point; exemplificări; întrebări de evaluare pe parcurs; explicații; problematizări; ilustrări cu materiale video sau printate referitoare la bunele practici (de succes); discuții pe baza acestor prezentări, precum și pe baza literaturii de specialitate studiate.

Învățare creativă, reflexivă, studiu de caz, elaborarea și susținerea proiectului orei educative, axat pe creativitate și cunoștințele.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare (inițială, formativă, curentă și sumativă) vor include metode de observare sistemică, autoevaluare, evaluare reciprocă, teste docimologice, proiecte individuale și de grup, rezolvarea de probleme.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ANDERSON, WALTER, Curs practic de încredere : șapte pași spre împlinirea personală. Walter Anderson; traducere din lb. engleză de Marius Chitoșcă. - București : Curtea Veche, 2013. - 240 p
2. ANDRIESEI, CRISTIAN, Ghid de dezvoltare personală / Cristian Andriesei. - Iași : Renda, 2016. - 94 p.
3. BUZENCO, A., **Etica și deontologia profesională, Note de curs, Chișinău 2023, ISBN 978-9975-46-874-9.**
4. GALLO, LATIFA, Emoțiile negative : Cum să ne eliberăm de frică, anxietate, tristețe, furie, agresivitate, rușine / Latifa Gallo; traducere: Rodica Bogdan. - București : Editura Niculescu, 2016. - 240 p.
5. IURCU, R., Managementul clasei de elevi, Ed. Polirom, Iaș i, 2006.
6. IURCU R., Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Editura Polirom, Iaș i, 2004.

7. JINGA, I., Managementul învățământului, Editura ASE, București, 2003.
8. STAN, E., Managementul clasei, Editura Aramis, București, 2003.
9. MARIA NICULESCU, Managementul clasei de elevi, Editura Presa Universitară Clujeană, 2016, Cluj-Napoca, ISBN, 978-973-595-980-7.
10. Codul Educației al Republicii Moldova, Legea Parlamentului nr. 152 din 17.07.2014.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro
10. Concept privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671 din 01 august 2017.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/concept_individ_final_0.docx
11. HG nr. 114 din 07.03.2023 cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare "Educația 2030" și a Programului de implementare a acesteia pentru 2023-2025.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro
12. Repere metodologice privind activitatea cadrului didactic de sprijin în instituțiile de învățământ general. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 209 din 27 februarie 2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_cds_mv.pdf
13. HG nr. 732 din 16.09.2013 cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică și Serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=22066&lang=ro

Opțională:

1. FABER, A., MAZLISH, EComunicarea eficientă cu copiii, acasă și la școală, Editura Curtea Veche, București, 2002.
2. GANESAN, P. C., Dezvoltă-ți încrederea în sine și vei atinge succesul : ghid de dezvoltare gradată a încrederii în sine / P. C. Ganesan; traducere: Carmen Botezatu. - București : Editura Deceneu, 2008. - 108 p
3. GOLEMAN, D., Focus : motivația ascunsă a performanței / Daniel Goleman; traducere din limba engleză de Iustina Cojocaru și Bogdan Georgescu. - București : Curtea Veche, 2014. - 318 p.
4. OLSEN, J. și NIELSEN, T., Metode și strategii pentru managementul clasei, Didactica Publishing House, 2009.
5. PERETTIDE, A., LEGRAND, J. A., BONIFACE, J., Polirom. Iași, 2001.
6. PETTY, G., Profesorul azi, Editura Atelier Didactic, 2007.
7. ULRICH, C., Managementul clasei, Învățare prin cooperare, Editura Corint, București, 2000..
8. Repere metodologice privind activitatea psihologică în instituțiile de învățământ general. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 02 din 2 ianuarie 2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr.02_din_02.01.2018_0.pdf

24.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	Licențiat în științe ale educației
Denumirea cursului	Introducere în logopedie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Olărescu Valentina, dr., prof. univ.
Cadre didactice implicate	Ponomari Dorina, dr., conf. univ.
e-mail	olarescu.valentina@upsc.md , ponomari.dorina@upsc.md

	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.020	5	II	3	75	75	75

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Se încadrează în categoria unităților de curs de specialitate, dezvoltate și adaptate domeniilor de formare profesională.

Are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva științei psihopedagogice a domeniului de formare profesională, cu focalizare pe subiecții educației. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs de specialitate precum și în cadrul stagiilor de practică.

Cursul *Introducere în logopedie* se raportează la studiul componentelor lingvisticii și foneticii limbii române, structurii anatomo-fiziologice a organelor participante în vorbire, particularităților psihologice de vârstă a copilului și dezvoltării ontogenetice a limbajului, incursiunii istorice a dezvoltării logopediei ca știință, conceptele fundamentale ale logopediei, obiectivele, principiile metodologiei generală, etiologia, clasificarea și caracteristica generală a tulburărilor de limbaj.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.

CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

CPS 9. Depășirea dificultăților de comunicare cu persoanele cu CES și mediul lor de viață, prin aplicarea tehnologiilor adecvate particularităților comportamentale manifestate.

Finalități / Rezultate ale învățării

La finalizarea programului de studiu absolventul:

F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.

F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

F-9. Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale.

Precondiții

Activități de instruire teoretico-empirică în domeniul psihopedagogiei speciale; psihologiei și pedagogiei generale.

Unități de curs

1. Incursiune istorică în dezvoltarea logopediei.
2. Logopedia în sistemul psihopedagogiei speciale. Metodologia logopediei
3. Generalități despre logopedie. Obiectul și obiectivele logopediei. Importanța teoretică și practică a logopediei. Legile logopediei.
4. Raportul logopediei cu alte științe. Anatomia și fiziologia aparatului verbal.
5. Rolul emisferelor în limbaj. Lateralizarea limbajului. Filo-ontogeneza limbajului
6. Teorii privind activitatea verbală și mecanismele generative ale limbajului
7. Locul și rolul lingvisticii, foneticii limbii române în logopedie.
8. Alfabetul, și clasificarea / articularea sunetelor limbii române
9. Etiologia și clasificarea TL.
10. Necesitatea intervenției terapeutice logopedice în tulburări de limbaj.
11. Caracteristica generală a tulburărilor de limbaj.
12. Tulburările de limbaj din perspectiva prevenției și incluziunii educaționale.

strategii de predare și învățare

Strategii de predare învățare: Ținând cont de principiul interacțiunii active profesor-student, de caracterul materiei de studiu, de caz, de situație, vor fi aplicate: conversația, demonstrația, modelarea studiul de caz, cooperarea, exercițiul,

experimentarea, consultația, referatul, metode interactive, prezentări PPT, elaborare de materiale didactice utile în ARL.

Strategii de evaluare

Forme de evaluare: evaluare inițială; evaluare curentă, periodică, evaluare formativă; evaluare sumativă.

- Proba I și II de evaluare periodică:
- evaluarea curentă
 - evaluarea lucrului individual
 - Forma finală de evaluare – examen scris, oral.

Metode, tehnici de evaluare: observația curentă, analiza produselor activității studenților, aprecierea verbală, tehnica simulării, „Scrierea liberă”, portofoliul.

Nota finală se calculează în baza notei de la evaluările curente, periodice și lucrul individual, realizate pe parcursul semestrului și a notei la examen. 60% din nota finală o constituie nota medie a evaluărilor curente realizate pe parcursul semestrului, a evaluării periodice și a notei medii pentru activitatea individuală (nota medie a căreia va fi exprimată în număr întreg); 40% din nota finală o constituie nota evaluării finale/examen (exprimată în număr întreg).

Bibliografie

Obligatorie:

OLĂRESCU, V. *Fundamentele logopediei*. Garomont Studio SRL. Chișinău, 2022, 336 p., 26 c.a ISBN 978-9975-162-05-0

OLĂRESCU, V., PONOMARI, D. *Asistența logopedică și psihologică. Principii. Metodologii. Perspective*. Chișinău, Ed. Elena – IV SRL, 2012;

OLĂRESCU, V. *Logopedia. Perspectiva diagnosticului logopedic*, Chișinău, Ed. Elena–IV SRL, 2008.

Opțională:

OLĂRESCU, Valentina. *Specificități și atenționări în organizarea intervenției logopedice*. Conf internațională, Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere, ediția XVII, Institutul de Cercetări Economice și Sociale ”Gh. Zane”, Academia Română, Filiala Iași, Iași, 29 octombrie, 2021, 198p., pp 6 ISBN 978-606-685-830-4

OLĂRESCU, Valentina, *Scrierea și citirea: intervenție logopedică preventivă și formativ-dezvoltativă*, 179p., Chiș., 2020, ISBN 978-9975-3342-5-9

OLĂRESCU, Valentina, BUGANU, Diana, MADAN, Larisa, *Strategii didactice în logopedie*, 144p., Chiș., 2020 ISBN 978-9975-3452-9-3

ОЛЭРЕСКУ, ВАЛЕНТИНА, ПОНОМАРЬ, ДОРИНА. *ЛОГОПЕДИЯ - от теории к практике*, Garomont Studio SRL. Chișinău, 380p .ISBN978-9975-66-511-7

VERZA, E. *Tratat de logopedie*, vol. I, B., Ed. Pro Humanitate, 2003;

VERZA, E. *Tratat de logopedie*, vol. II, B., Ed. Pro Humanitate, 2009;

VERZA, E. *Tratat de Psihopedagogie specială*, B., Ed. Universității din București, 2011;

БОЛКОВА, Л.С. *Логопедия*, Москва, 1989.

VRĂȘMAȘ, E. *Tulburările de limbaj*. EDP, Buc., 2004

HĂȚEGAN C., *Logopedia. Tulburări deschise*, Cluj, 2016.

25.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Didactica dezvoltării personale (în modul)
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titularul unității de curs	BOTNARI Valentina, dr. , conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	Gordea Liliana, dr.,conferențiar universitar
E-mail	botnari.valentina@upsc.md +37369025425

Codul unității	Număr de	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore
----------------	----------	------	-----------	-----------	-----------

de curs	credite ECTS				contact direct	studiu individual
S.03.O.021	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Conținutul unității de curs explică specificul proiectării, selectării, eventual, elaborării strategiilor didactice specifice pentru fiecare modul al disciplinei școlare Dezvoltare personală, precum și esența, funcțiile, formele evaluării achizițiilor școlare cucerite la disciplina dată. Competențele formate vor fi aprofundate în cadrul stagiilor de practică psihopedagogică. Disciplina de specialitate *Didactica dezvoltării personale* arec scopul de formare a sistemului de competențe profesionale care permit absolvenților să activeze ca specialist în învățământul general la disciplina Dezvoltare personală în condiții de competitivitate pe piața muncii, la nivelul standardelor și tendințelor naționale și internaționale.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

CPS-2.Valorificarea reperelor psihologice și pedagogice privind particularitățile educaționale în dezvoltarea personalității diferitor categorii de beneficiari (copii, tineri, adulți).
 CPS-4.Proiectarea cadrului educațional prin stabilirea interrelațiilor dintre fenomenele psihologice, sociale și educaționale și adaptarea finalităților educaționale la nevoile individuale și sociale.
 CPS-5.Realizarea procesului educațional în conformitate cu prevederile documentelor curriculare în vigoare prin utilizarea eficientă a resurselor didactice, tehnologice și logistice.
 CPS-6.Crearea mediului psihosocial favorabil intervenției educaționale prin diagnosticarea, identificarea și satisfacerea nevoilor educaționale individuale și de grup.
 CPS-9. Dezvoltarea profesională prin determinarea priorităților în activitatea profesională, identificarea mecanismelor de adaptare socioprofesională, identificarea nevoilor de formare continuă și a surselor/modalităților de implicare în proces.

Finalități de studii

F-2. Utilizează reperele psihologice și pedagogice privind particularitățile de dezvoltare a personalității în proiectarea, realizarea și evaluarea procesului educațional. Aplică instrumentariul psihopedagogic de studiere a particularităților cognitive și de personalitate.
 F-4. Elaborează proiecte de lungă și scurtă durată pentru disciplina Dezvoltare personală inclusă în programul de învățământ al instituției vizate. Elaborează proiecte pentru activități educaționale realizate în context formal și nonformal.
 F-5. Realizează procesul educațional cu diferite categorii de beneficiari în vederea deținerii achizițiilor prevăzute la fiecare modul al disciplinei Dezvoltare personală.
 F-6. Realizează diagnosticul comportamentului discipolului și identifică nevoile educaționale. Elaborează strategii de consiliere psihopedagogică în funcție de nevoile educaționale, intervenție preventivă și tratarea problemelor de adaptare psihopedagogică. Monitorizează situațiile educative și soluționarea dificultăților constatate. Adaptează mesajul educațional la situația educativă concretă.
 F-9. Elaborează un plan de dezvoltare profesională.

Precondiții

Această unitate de curs este una de specialitate și are ca obiectiv major continuarea completării achizițiilor și formării deschiderii pentru competențele profesionale de proiectare, predare, evaluare, comunicare, inițiate la unitățile de curs *Didactica generală, Psihopedagogia centrată pe subiect, Training de comunicare și dezvoltare personală Psihologia educației și educația incluzivă*.

Conținutul unității de curs

Unitatea de învățare 1. Didactica dezvoltării personale: obiectul de studiu, cadrul normativ
Unitatea de învățare 2.
Unitatea de învățare 3. Strategii de predare-învățare a disciplinei: Dezvoltare personală
Unitatea de învățare 4. Strategii de evaluare a rezultatelor învățării la disciplina: Dezvoltare personală
Unitatea de învățare 5. Identitatea personală și relaționarea armonioasă
Unitatea de învățare 6. Asigurarea calității vieții.
Unitatea de învățare 7. Asigurarea calității vieții

Unitatea de învățare 8. Modul de viață sănătos

Unitatea de învățare 9. Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

Unitatea de învățare 10. Securitatea personală

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, metacognitive cu accent pe dobândirea (inter)activă a achizițiilor (cunoștințe, capacități, atitudini, etc.) și , eventual, a competențelor prin cooperare/colaborare, prin învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.

Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativă (sandwich).

Seminar: sarcini de lucru, exerciții, în bază de studii de caz, produse vizuale/digitale, simulare didactică, joc de rol,,etc.

Studiu individual: în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup precum sistem de sarcini aplicative/practice, portofoliu, proiect didactic etc.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare (inițială, curentă, periodică și sumativă) vor include metode de observare sistematică, autoevaluare, evaluare reciprocă, teste docimologice, proiectele individuale focalizate pe sinteza interpretativă a unui set de cunoștințe circumscrise unei teme bine delimitate, portofoliu etc. *Evaluarea sumativă* se realizează în formă de examen oral/test docimologic cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează:

- la învățământ cu frecvență: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul studiului individual) și 40% din nota obținută la examen;
- la învățământ cu frecvență redusă: 50% din nota semestrială și 50 % din nota obținută la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1.CHIREV, Larisa. Didactica psihologiei. Evaluarea psihologică în procesul educational : Suport de curs.

Chișinău: S. n., 2021 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”). 127 p. ISBN 978-9975-46-518-2.

2.BOTNARI, V., REPEȘCO, G. Psihopedagogia centrată pe formabil. Suport de curs. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială. Chișinău: 2024. CEP UPSC. 372 p. ISBN 978-9975-46-892-3.

2.Dezvoltare personală. Ghidul învățătorului. CL. I

https://mecc.gov.md/sites/default/files/dezvoltare_personala_ghidul_invatatorului_clasa_1_web_iulie_2021_0.pdf

1. Dezvoltare personală. Ghidul învățătorului. CL. I.V https://mecc.gov.md/sites/default/files/dezvoltare_personala_ghidul_invatatorului_clasa_4_web_iulie_2021.pdf

2. Dezvoltare personală. Ghidul învățătorului. CL. II. https://mecc.gov.md/sites/default/files/dezvoltare_personala_ghidul_invatatorului_clasa_2_web_iulie_2021.pdf

3. Dezvoltare personală. Ghidul învățătorului. CL. III. https://mecc.gov.md/sites/default/files/dezvoltare_personala_ghidul_invatatorului_clasa_3_web_iulie_2021_0.pdf

4. Dezvoltarea personală. Ghid pentru cadrele didactice. Exemple de sarcini 2019-2020 Clasele 1-4. Versiune preliminară. Chișinău: JOBS Moldova PHZH, 2019, disponibil la:

http://nmspataru.com/assets/files/booklet_training_pd_jobs-moldova_rom.pdf

5. Saranciuc-Gordea L. *Didactica dezvoltării personale.* Chișinău: UPSC, 2021

<http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/2535>

6. Saranciuc-Gordea L. *Ghid metodologic. Dezvoltarea personală : disciplina școlară în clasele primare.* Chișinău: UPSC, 2021 <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/2659>

7. Terguță, V., (coord.), Educație pentru drepturile omului. Curriculum clasele I-IV. Ghidul învățătorului. MECC, Chișinău: Editura Gunivas, 2018, disponibil la: https://amnesty.md/wp-content/uploads/Educatie-pentru-Drepturile-Omului_Ghidul-invatorului_cl-I-IV.pdf

Cadrul normativ:

1. *Cadrul de referință al Curriculumului Național.* Aprobare prin Ordinul ministrului nr. 432 din 29 mai 2017.

Chișinău: MECC, 2017. https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_de_referinta_final_rom_tipar.pdf

2. *Codul Educației al Republicii Moldova*. Publicat: 24-10-2014 în Monitorul Oficial Nr. 319-324 art. 634. Chișinău: Parlamentul RM. COD Nr. 152 din 17-07-2014.
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=355156>
3. *Curriculum național. Învățământ primar*, aprobat prin Ordinul MECC nr. 1124 din 20.07.2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_primare_site.pdf
4. *Ghid de implementare a curriculumului pentru învățământul primar*. Chișinău: ©MECC; Lyceum, 2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_curriculum_primare_rom_5.pdf
5. *Ghid de implementare a metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV, Chișinău, 2019*. Elaborat în baza Metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1468 din 13.11.2019, disponibil la: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf
6. *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV, Chișinău, 2019*. Aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1468 din 13.11.2019, disponibil la: https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf
7. *Modele de proiecte didactice de lungă durată, anul de învățământ 2020-2021*. Chișinău: MECC
https://mecc.gov.md/sites/default/files/pld_clasele1-4_01.09.2020.pdf
8. *Repere metodologice de organizare a procesului educațional la disciplina școlară Dezvoltare Personală în anul de studii 2018-2019*. Anexă la Ordinul MECC nr.965 din 22 iunie 2018, disponibil la: https://mecc.gov.md/sites/default/files/28_dezvoltare_personaa_2018-2019_final_suplinit.pdf
9. *Repere metodologice privind organizarea procesului educațional în condițiile învățării mixte în contextul epidemiologic de COVID-19, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal*. Chișinău:MECC, 2020.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/repere_inv_mixta.pdf
10. *Repere metodologice privind organizarea procesului educațional în învățământul primar în anul curent de studii*.
11. *Repere metodologice privind securitatea și siguranța online a elevilor în procesul educațional la distanță pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal*. Anexă la Ordinul MECC Nr. 1069 din 06.10.2020.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/img20201007_13332167.pdf
12. *Standarde de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general*, Aprobate prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_cadre_didactice.pdf

Opțională:

1. BOTNARI, V. *Mediul constructivist de învățare. În: Orientări axiologice ale constructivismului în educația modernă*. Chișinău: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2020. p. 260-264. ISBN 978-9975-76-299-1.
Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Orient%C4%83ri_axiologice_UST_2_020-260-264.pdf.
2. BOTNARI, V., GRĂDINARU, N., GRUȘCĂ, A. *Reflecția pedagogică. Ghid metodologic*. Chișinău: UST, 2020. 197 p. ISBN 978-9975-3342-6-6
3. SARANCIUC-GORDEA L: *Didactica dezvoltării personale..* Chișinău: UPSC, 2021
<http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/2535>
4. SARANCIUC-GORDEA L *Ghid metodologic. Dezvoltarea personală : disciplina școlară în clasele primare*. Chișinău: UPSC, 2021
<http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/2659>

26.

Denumirea programului de studii	0111.24 Psihopedagogia specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități mintale (modul): Psihologia persoanelor cu dizabilități mintale Didactica și metodologiile speciale în dizabilități mintale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologia și Psihopedagogia Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogia Specială
Titular de curs	Chiperi Nadejda, dr. lect.
Cadre didactice implicate	Victoria Maximciuc, dr., conf. univ.

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.022	6	II	III	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Modulul Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități multiple se constituie din 2 unități de curs: Psihologia persoanelor cu dizabilități mintale și Didactica și metodologiile speciale în dizabilități mintale. Este destinat pentru studenții specialității Psihopedagogie Speciale, cu axare pe componentele ce întemeiază psihologia persoanelor ce prezintă dizabilități mintale, procesul de instruire și educație a copiilor cu dizabilități mintale. Cursul întemeiază demersul pregătirii profesionale, urmărește formarea cunoștințelor de bază a unui pedagog, formarea competențelor de valorificare a experiențelor avansate în domeniul didacticii. De asemenea, rezultatele învățării urmează a fi concretizate și în cadrul stagiilor de practică psihopedagogică, practica de cercetare/elaborare a tezei de licență.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS-1. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale elevilor cu dizabilități mintale.

CPS -2. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.

CPS -3. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a dizabilități mintale.

CPS -4. Realizarea procesului educațional cu elevii cu dizabilități mintale, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS-5. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a elevilor cu dizabilități mintale, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

F-1. Să valorifice reperele teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale elevilor cu dizabilități mintale.

F-2. Să determine traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială elevilor cu dizabilități mintale.

F-3. Să proiecteze procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a dizabilități mintale.

F-4. Să realizeze procesului educațional cu persoane cu dizabilitatea mintală, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

F-5. Să faciliteze incluziunea școlară/socială a elevilor cu dizabilități mintale, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de: Anatomia și Fiziologia Omului, Neuropatologia, Neuropsihologie, Logopedie, Psihologia generală, Psihologia dezvoltării, Psihologia specială. Pedagogia generală, Pedagogia specială.

Unități de învățare

Dizabilitatea mintală.

Particularități de dezvoltare a copilului cu adultului cu dizabilități mintale

Componente fundamentale ale didacticii în dizabilități mintale.

Rolul factorilor non-cognitivi în eficiența învățării

Resurse de ameliorare a învățării în clasă.

Strategii didactice de optimizare a învățării în clasă a elevilor cu dizabilități mintale

Optimizarea activității educative extrașcolare la elevii cu dizabilități mintale.

Abordarea individualizată și adaptările curriculare.

Planificarea și organizarea procesului educațional din perspectiva incluzivă .
Structurarea metodică a activității de învățare a limbii pentru elevii cu dizabilități mintale Rolul familiei și școlii în asigurarea adaptării elevilor cu dizabilități mintale.

Strategii de predare și învățare

Curs: prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbateră, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației în Didactica și metodologiile speciale în dizabilități mintale.

Seminar: exercițiul, analiza studiului individual, eseul, proiectul de grup la didactica și metodologiile speciale în dizabilități mintale.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorii

3. CHIPERI, Nadejda. Particularitățile dezvoltării gândirii și deprinderea mecanismelor învățării la copiii cu dizabilități mintale ușoare. In: Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului: materialele conf. șt. anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”; coord. șt. Ig. RACU, col. red. C. PERJAN, G. TOPOR, A. SOLCAN [et al.]: [in 2 vol.]. Chișinău: S. n., 2014 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”), vol. 1, p. 517-523. Bibliogr.- 7 titl. <http://hdl.handle.net/123456789/499>

4. CHIPERI, Nadejda. Rezistențe și bariere în calea trecerii la educația incluzivă = Difficulties and barriers to transition to inclusive education. In: Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială. 2016. № 3(45). P. 107-114. Bibliogr.- 8 titl. <http://hdl.handle.net/123456789/476>

1. MAXIMCIUC V., CORCEVOI, N. Dezvoltarea psihomotricității la copiii cu dizabilitatea mintală. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv materialele conferinței științifice internațional. Chișinău: (Tipogr. UPS "Ion Creangă"), 2020, p.361-366 ISBN 978-9975-46-480-2.

2. MAXIMCIUC, V. Стимулирование развития речи у детей с синдромом Дауна. Materiale conferinței științifice internaționale "Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului". Chișinău: (Tipogr. UPS "Ion Creangă"), 2020, p. 166-170. ISBN 978-9975-46-450-5.

3. МАКСИМЧУК, В.Г. Психопедагогическое сопровождение в условиях адаптации детей с тяжёлой умственной отсталостью в специальной школе. Современные проблемы умственной отсталости. Сборник статей по материалам Международной конференции, посвящённой 100-летию со дня рождения Веры Георгиевны Петровой. Москва: МГПУ, 2023. С.131-135. ISBN 978-5-243-00761-0

4. Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție. Coordonat de Adrian Roșan. Iași. Polirom. 2015. ISBN print: 978-973-46-4963-1 ISBN ePub: 978-973-46-5304-1 ISBN PDF: 978-973-46-5305-8.

Opțională:

2. CHIPERI, Nadejda. Potențialul consilierii familiei în cadrul instituției de educație timpuri. In: Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului: materialele conf. șt. anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”; coord. șt. Ig. RACU, col. red. A. VERDEȘ [et al.]: [in vol.]. Chișinău: S. n., 2018 (Tipogr. UPS „Ion Creangă”), vol.1 (seria 20), p. 121-124. Bibliogr.- 4 titl. <http://hdl.handle.net/123456789/1240>

2. МАКСИМЧУК, В.Г., ПЛЕШКА, М.А. Психопедагогическая поддержка родителей, воспитывающих детей

с синдромом Дауна в условиях пандемии. Психология и педагогика детства: о воспитании, воспитанности и воспитателях. Сборник статей. Электронное издание. Красноярск: Краснояр. гос. пед. ун-тим. В.П. Астафьева. 2022, с. 324 – 330. ISBN 978-5-00102-560-3

3. MAXIMCIUC, V. BRAGA, R. Aspectele terapiei logopedice la copii cu dizabilitate intelectuală. Conferința științifică națională cu participare internațională „Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în cadrul câmpului educațional european (50 de ani de activitate a catedrei psihopedagogie specială) : Materiale conferinței științifice naționale cu participare internațională, 2 decembrie 2022 / comitetul științific: Vasian Tatiana (președinte) [et al.] ; comitetul organizatoric: Maximciuc Victoria (președinte) [et al.]. – Chișinău : S. n., 2023 (CEP UPSC), p. 192-198. ISBN 978-9975-46-732-2.

Cadru normativ:

1. Codul Educației al Republicii Moldova, Legea Parlamentului nr. 152 din 17.07.2014.

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro

2. Concept privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671 din 01

august 2017. https://mecc.gov.md/sites/default/files/concept_individ_final_0.docx

3. Instrucțiune de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului. Aprobata prin 4. Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 343 din 22 martie 2018.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_343_0.pdf

5. Metodologia cu privire la prevenirea și combaterea bullying-ului. Ordinul MEC nr.

1024 din 13.10.22. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134051&lang=ro

Metodologia de evaluare a dezvoltării copilului. Aprobata prin Ordinul Ministerului

Educației nr. 99 din 26 februarie 2015. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_me_nr_99_26_02_2015.pdf

6. Metodologia de organizare și funcționare a Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituțiile de învățământ preuniversitar. Aprobata prin Ordinul Ministerului Educației nr. 100 din 26 februarie 2015.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_me_nr_100_26_02_2015.pdf

7. Planul educațional individualizat. Structura model și Ghidul de implementare. Ediție revăzută. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671 din 01 august 2017.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_pei_final_0.docx

8. Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024-2027 <https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-03-nu-765-mec-2023.pdf>

9. Regulamentul-cadru al Comisiei multidisciplinare intrașcolare din instituția de învățământ primar, secundar, ciclul I și II. Anexă la Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 683 din 03 iunie 2019.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/anexa_la_nr_683_din_03.06.2019.pdf

10. Repere metodologice privind activitatea psihologică în instituțiile de învățământ general. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 02 din 2 ianuarie 2018.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr.02_din_02.01.2018_0.pdf

11. HG nr. 732 din 16.09.2013 cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică și Serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=22066&lang=ro

27.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități vizuale (modul): Psihologia persoanelor cu dizabilități vizuale Didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Cucer Angela dr.conf.cercet.

Cadre didactice implicate	Pîrvan Mariana, asistent universitar
e-mail	cucer.angela@upsc.md pîrvan.mariana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.023	3	II	III	180	90	90
S.04.O.021	4	II	III	48	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități vizuale se constituie din 2 unități de curs: Psihologia persoanelor cu dizabilități vizuale și Didactica și metodologii speciale în dizabilități mintale. Acestea se încadrează în seria unităților de curs orientate spre specialitatea de bază, care vizează studierea particularităților de dezvoltare a deficiențelor de vedere în scopul compensării optice și incluziunii sociale și educaționale eficiente. Are ca scop asigurarea achizițiilor profesionale de bază aferente didacticii disciplinei. „Didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale”. Se focalizează pe două domenii interconectate de competență profesională: educația incluzivă; didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale. Rezultatele învățării urmează a fi aplicate și dezvoltate în cadrul stagiilor de practică.</p>
Competențe-cheie
<p>CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu dizabilități vizuale.</p> <p>CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.</p> <p>CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a dizabilități vizuale.</p> <p>CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu dizabilități vizuale, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.</p> <p>CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu dizabilități vizuale, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale</p>
Finalități de studii
<p>F-2. Utilizează reперele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu dizabilități vizuale.</p> <p>F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.</p> <p>F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale preșcolarilor cu dizabilități vizuale.</p> <p>F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu diabilități vizuale.</p> <p>F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.</p>
Precondiții

Studentii trebuie să aibă cunoștințe și deprinderi din cursurile *Psihologia generală, Psihologia specială, Psihologia dezvoltării, Evaluarea dezvoltării copilului, Pedagogia specială, Psihopedagogia preșcolară.*

Condiții prealabile:

- cunoașterea particularităților de dezvoltare a copiilor cu dizabilități vizuale, evaluarea acestora;
- operaționalizarea terminilor în domeniul: psihologie, pedagogie; tiflopsihologie, psihopedagogie specială;
- studenții trebuie să știe că disfuncția vizuală duce la un șir de consecințe nefaste, ele fiind în dependență de nivelul și tipul și timpul afecțiunii;
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare la cursul *Psihologia persoanelor cu dizabilități vizuale.*

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Cadrul conceptual al tiflopsihologiei:

- Noțiuni fundamentale ale tiflopsihopedagogiei.
- Analizatorul vizual – aspecte structural-funcționale. Senzațiile vizuale.

Unitatea de învățare 2. Clasificarea dizabilităților vizuale: Gradele deficitului de vâz. Formele deficienței vizuale. Etiologia deficiențelor de vedere. Tulburări ale mecanismelor optice. Boli oftalmologice.

Unitatea de învățare 3. Depistarea și diagnosticarea copilului cu disfuncție vizuală:

Evaluarea funcției vizuale. Evaluarea psihopedagogică a copilului cu deficiențe vizuale.

Unitatea de învățare 4. Particularitățile dezvoltării psihofizice a copilului cu dizabilități vizuale:

Tabloul psihopedagogic al deficiențelor de vedere. Consecințele deficiențelor vizuale asupra dezvoltării fizice și asupra psihomotricității. Particularități ale sferei senzorial-perceptive la copiii cu deficiențe vizuale. Particularitățile dezvoltării reprezentărilor la copiii cu afecțiuni optice grave.

Particularitățile gândirii în condițiile deficienței vizuale. Limbajul deficienților de vâz. Memoria deficienților de vâz. Imaginația în afecțiuni optice. Particularitățile atenției copiilor cu deficiențe vizuale.

Unitatea de învățare 5. Personalitatea deficientului vizual: Personalitatea deficientului vizual.

Dezvoltarea socio-afectivă în afecțiuni optice. Voința la copiii cu deficiențe vizuale.

Unitatea de învățare 6. Compensarea văzului deficitar: Problemele compensării văzului deficitar.

Educația tactil-kinestezică. Dezvoltarea auzului. Educația olfactiv-gustativă. Dezvoltarea funcției vizuale. Învățarea citit scrisului în Baille.

Unitatea de învățare 7. Considerații generale privind didactica specială în lucrul cu copiii cu dizabilități vizuale

Unitatea de învățare 8. Activități educaționale aplicate copiilor cu dizabilități vizuale: Antrenarea atenției și memoriei. Formarea autonomiei personale. Formarea deprinderilor fundamentale de mișcare și orientare

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student cu accent pe dobândirea inter(activ) a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experențială, învățare bazată pe sarcini de lucru și pe învățare autonomă.

Curs: prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbatere; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich);

Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;

Practice/laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza laborărilor ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, non instrumental.

Evaluarea formativă/formatoare se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce includ stagii de practică - în săptămânile 12-14.

Evaluarea finală la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota

28.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Practica de inițiere
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titular de curs	Chiperi Nadejda, dr., lect. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	pavlenko.lilia@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
	2	II	III	60	-	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Practica de inițiere organizată în cadrul anului II de studii este o practică de importanță majoră pentru formarea viitorului specialist, deoarece ea reprezintă o verigă de inițiere în specialitatea aleasă și contribuie la autodeterminare profesională. Practica de inițiere organizată în instituțiile de învățământ (grădiniță/școală/centre de dezvoltare din învățământul general și special) îi permit studentului să cunoască toate direcțiile de activitate a unui psihopedagog special, modalitățile de lucru, specificul regimului de lucru, planificarea activităților de intervenție în lucrul cu copii cu CES.

Competențe dezvoltate în cadrul stagiului de practică

- CPS 1.** Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.
- CPS 2.** Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.
- CPS 3.** Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.
- CPS 4.** Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.
- CPS 5.** Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.
- CPS 6.** Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.
- CPS 7.** Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale.
- CPS 8.** Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în educația persoanelor cu CES.
- CPS 9.** Depășirea dificultăților de comunicare cu persoanele cu CES și mediul lor de viață, prin aplicarea tehnologiilor adecvate particularităților comportamentale manifestate.
- CPS 10.** Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii educaționale în general și a teoriilor și metodologiei educației incluzive în special, dând dovadă de motivație și interes pentru actualizarea permanentă a achizițiilor profesionale.

Finalități de studii

La finalizarea programului de studiu absolventul:

- R-1.** Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.
- R-2.** Utilizează reperate teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.
- R-3.** Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.
- R-4.** Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.
- R-5.** Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.
- R-6.** Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.
- R-7.** Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a persoanelor cu CES.
- R-8.** Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu CES.
- R-9.** Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale.
- R-10.** Elaborează un plan de dezvoltare profesională.

Precondiții

Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, a personalității și dezvoltării.

Unități de învățare

Programa activității practice a studenților în perioada **practicii de inițiere**:

1 săptămână:

- cunoașterea cu instituția de învățământ;
- analiza generală a activității psihopedagogului/logopedului/cadrului didactic de sprijin/coordonatorului CREI;
- examinarea activității cu elevii de vârstă preșcolară, școlară mică, preadolescentă sau adolescentă;
- realizarea observărilor asupra activității psihopedagogului/logopedului/cadrului didactic de sprijin/coordonatorului CREI;
- elaborarea reflecțiilor proprii asupra dezvoltării personale în perspectivă.

Metode și tehnici utilizate

Observația, testarea, anchetarea, convorbirea, analiza produselor activității, expunerea, demonstrarea, discuții, studii de caz, analiza filmelor, lucru în grup.

Strategii de evaluare

Evaluarea activității studentului stagiari se efectuează după următoarele criterii:

1. Realizarea obiectivelor stagiului de practică de inițiere;
2. Folosirea eficientă a timpului destinat stagiului de practică (prezența, atitudinea față de instituția de învățământ general și responsabilitățile stagiariului, responsabilitatea, motivația);
3. Conținutul și calitatea prezentării documentației practicii de inițiere:
 - *Referința* eliberată de mentorul practicii din instituția de învățământ general ce conține aprecierea activității studentului stagiari și a rezultatelor obținute pe parcursul desfășurării practicii;
 - *Raportul/darea de seamă*; Portofoliul individual (care va include - Planul individual de activitate și agenda practicii, Proiectarea detaliată a programului anual de activitate a psihopedagogului/ psihologului școlar, axată pe direcțiile prioritare de asistență;

În baza activităților desfășurate în cadrul practicii, documentelor prezentate și a comportamentului studentului în cadrul instituției în care se realizează stagiul de practică, caracteristicii psihologului școlar, se face evaluarea și notarea de către coordonatorul practicii și psihologul unde s-a desfășurat practica.

Bibliografie

Cadru normativ:

- Repere metodologice privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general, https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_psp_mv.pdf
- Repere metodologice privind activitatea logopedului în instituțiile de învățământ general Aprobate prin ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 02 din 02.01 2018 https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr.02_din_02.01.2018_0.pdf
- Codul deontologic al psihologului, Parlamentul Republicii Moldova, <https://www.parlament.md>

29.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Educația Fizică III
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Științe ale educației și Informatică / Pedagogie Preșcolară, educație fizică și dans
Titular de curs	Țapu Ion
Cadre didactice implicate	
e-mail	tapu.ion@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.03. O. 024		II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Lețiile se organizează sub formă de ore practice și practico metodice, sub formă de ore de antrenament, competiții sportive și altele acestea fiind stipulate în orarul zilei de muncă a studenților de la secția de zi. La lecțiile practice studenții studiază și perfecționează tehnica și tactica jocurilor sportive studiate, ca la finalul cursului dat să fie în stare să susțină probele motrice ce țin de deprinderile și priceperile motrice specifice jocurilor sportive, acestea fiind indicate în normele obligatorii, care urmează să fie susținute la sfârșitul anului de studiu. Tot în cadrul lecțiilor practice studenții vor efectua complexe de exerciții fizice de dezvoltare generală, acestea avînd scopul dezvoltarea calităților motrice de bază cum sunt: forța, viteza, rezistența, îndemînare și suplețea. Studenților le sunt recomandate complexe de exerciții la domiciliu pentru lucrul independent în scopul sporirii nivelului pregătirii motrice generale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- C-1.** Explicarea conceptelor fundamentale din domeniul atletismului și baschetului;
C-2. Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;
C-3 Evedințierea cauzelor ce duc scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;
C-4. Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;
C-5. Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale.
C-6. Comunicarea unui mesaj educațional relevant științelor;
C-7. Monitorizarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu cerințele și dinamica procesului educațional și social

Finalități de studii

La finalizarea programului de studii, studentul va demonstra că este capabil:

- F-1.** să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;
F-2. să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi,
F-3. să cunoască modalitățile organizării practicării independente a exercițiului fizic,
F-4 să aplice terminologia studiată în activitatea profesională,
F-5 să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Preconții

Studenții trebuie să posede deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc. Studenții trebuie să posede deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

Unități de conținut

Unitatea de învățare nr. 1. Elementele tehnice ale jocului de Volei

Seminar:

1. Repere teoretice ale jocului de Volei
2. Pasarea mingii cu două mâini de jos
3. Pasarea mingii cu două mâini de sus
4. Servirea mingii direct de jos
5. Servirea mingii direct de sus
6. Servirea mingii din lateral
7. Lovitura de atac

Unitatea de învățare nr. 2. Conținutul, caracteristicile și probele atletismului

Seminar

- 1.Repere teoretice ale atletismului
- 2.Conținutul și medodica de învățare a probelor de atletism
- 3.Exerciții de front și ordine
- 4.Comezile pentru start
- 5.Tehnica startului de jos și de sus
- 6.Tehnica alergării pe distanță
- 7.Studierea tehnicii săriturii în lungime de pe loc

Metode și tehnici de predare și învățare

- *Seminar:* exerciții simulare; convorbire; învățarea bazată pe sarcini de lucru ș.a

Strategii de evaluare

- Evaluarea curentă nr. 1: probă practică
 - Evaluarea curentă nr. 2: probă practică
 - Evaluarea finală: probă practică
-
- Evaluarea curentă nr. 1: probă practică
 - Evaluarea curentă nr. 2: probă practică
 - Evaluarea finală: probă practică

Bibliografie

Obligatorie: Atletismul. Chișinău1992. Andreev I.V., Abramov B.M., Borisco V.M., Grețov G.V.,

Ioanov M.D.

Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică. Editura Printech,2000,265p. Barbu C., Stoica M.

Metodica predării exercițiilor de atletism. Editura Fundației România de mîne, București,2001 Roman D., Rugină Gh.

Ciorbă C.,Cucereavii O.,Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău 2007 Valinex, 152p.

Conohova T.,RichicinschiiG. Jocuri sportive curs de bază. Chișinău 2007.

Obigatorie: Atletismul. Chișinău1992. Andreev I.V., Abramov B.M., Borisco V.M., Grețov G.V.,

Ioanov M.D.

Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică. Editura Printech,2000,265p. Barbu C., Stoica M.

Metodica predării exercițiilor de atletism. Editura Fundației România de mîne, București,2001 Roman D., Rugină Gh.

Ciorbă C.,Cucereavii O.,Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău 2007 Valinex, 152p.

Conohova T.,RichicinschiiG. Jocuri sportive curs de bază. Chișinău 2007.

Anul II (planul de învățământ 2024), semestrul IV

30. Educație pentru democrație

31.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Metodologia cercetării psihopedagogice
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Științe ale educației și management Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titular de curs	Botnari Valentina. Dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	botnari.valentina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.04.O.026	2/4	II	V	60	30	
S.05.O.023		III		120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina *Metodologia cercetării psihopedagogice* contribuie la formarea competenței investigative în contextul pregătirii studenților pentru realizarea cercetărilor în cadrul tezelor de an și de licență. Cursul este prevăzut a fi studiat în același semestru în care studenții elaborează teza de an, fapt care facilitează acest demers investigațional și asigură o continuitate cu cercetarea pedagogică avansată și continuarea formării competențelor de cercetare în cadrul programelor de studii superioare de master (ciclul II).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- C-1. Înțelegerea specificului și structurii cercetării psihopedagogice.
- C-2. Aplicarea metodelor de cercetare psihopedagogică, atât teoretice cât și empirice.
- C-3. Argumentarea alegerii problemei de cercetare și formularea elementelor aparatului categorial de noțiuni.
- C-4. Completarea corectă a bibliografiei și executarea trimerilor in text conform solicitărilor actuale.
- C-5. Cunoașterea și respectarea etapelor și exigențelor în elaborarea tezelor de an și de licență.
- C-6. Stimularea curiozității epistemice și obținerea experienței de cercetător.

Finalități de studii
<p>La finalizarea cursului, studentul va demonstra că este capabil:</p> <p>F-1. să definească cercetarea psihopedagogică și să cunoască funcțiile, principiile și legitățile de efectuare a cercetărilor psihopedagogice;</p> <p>F-2. să identifice tipurile și specificul cercetării psihopedagogice;</p> <p>F-3. să descrie algoritmul de realizare a cercetării psihopedagogice și să proiecteze conținutul cercetării psihopedagogice;</p> <p>F-4. să distingă conceptul de metodă, instrument de cercetare și să aplice diverse metode de cercetare psihopedagogică;</p> <p>F-5. să stabilească relații dintre elementele aparatului categorial de noțiuni;</p> <p>F-6. să realizeze analiza, prelucrarea și interpretarea datelor cercetării în baza experimentului pedagogic de constatare;</p> <p>F-7. să prezinte rezultatele cercetării în cadrul unui raport de cercetare;</p> <p>F-8. să manifeste noi motivații de cercetare psihopedagogică;</p> <p>F-9. să demonstreze rolul cercetării psihopedagogice în activitatea psihopedagogului special.</p>
Precondiții
<p>Preachizițiile necesare pentru însușirea disciplinei vizează posedarea competențelor formate în cadrul cursurilor universitare: Tehnologii informațional-comunicaționale, Cultura comunicării Psihopedagogie specială</p>
Unități de învățare
<ol style="list-style-type: none"> 1. Delimitări conceptuale ale cercetării psihopedagogice. Principiile și legitățile de realizare a cercetărilor psihopedagogice 2. Tipologia cercetărilor psihopedagogice 3. Structura cercetării psihopedagogice 4. Metodologia elaborării aparatului categorial 5. Metodele de cercetare psihopedagogică și contextele de aplicativitate 6. Tehnologia modelării și efectuării experimentului pedagogic 7. Exigențele de structurare a bibliografiei și efectuare a trimiterilor în text 8. Cerințele și etapele de elaborare a tezei de an și tezei de licență 9. Prelucrarea și interpretarea datelor obținute în cadrul cercetării psihopedagogice 10. Raportul de cercetare. Modalități de prezentare și susținere a rezultatelor cercetării psihopedagogice.
Metode și tehnici de predare și învățare
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Curs:</i> explicația, demonstrația, descrierea, dezbateră, lucrul cu suportul curricular, Știu-Vreau să știu-Învăț, exercițiul reflexiv etc.; • <i>Seminar:</i> învățare interactivă, studiul de caz; exercițiul, modelarea, simularea, eseul, Gândește-Perechi/Grup-Prezintă, Diagrama Venn, proiect etc.
Strategii de evaluare
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea periodică nr. 1: referat științific. • Evaluarea finală: chestionare orală în baza subiectelor din bilet. <p>La seminare se realizează evaluare formativă, cu notare selectivă. Se apreciază gradul și calitatea participării studenților în cadrul seminarelor: discuții, dezbateri, răspunsuri orale, lucrări practice. Se accentuează rolul activităților de autoevaluare și evaluare reciprocă în contextul formării profesionale și avansării în carieră.</p>
Bibliografie
<p>Cadrul normativ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regulament privind elaborarea și susținerea tezelor de an în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 2020. Disponibil pe Internet: https://old.upsc.md/wp-content/uploads/2020/03/regulament_elaborare_sustinere_teze_an.pdf 2. Regulament privind elaborarea și susținerea tezelor de licență în cadrul Universității Pedagogice de Stat

„Ion Creangă” din Chișinău, 2018. Disponibil pe Internet:

https://upsc.md/wp-content/uploads/2022/02/univ_doc_intern_org_reg_tez_licenta_30_03_17_3.pdf

3. Ghid pentru elaborarea și susținerea tezelor de licență, 2014. Disponibil pe Internet:

https://old.upsc.md/wp-content/uploads/2018/11/univ_doc_intern_org_ghid_tez_licenta_17_04_14_2.pdf

4. Regulament privind prevenirea plagiatului în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 2018. Disponibil pe Internet:

https://old.upsc.md/wp-content/uploads/2020/03/univ_doc_intern_org_reg_antiplagiat_25_10_2018_3.pdf

Literatura de specialitate (obligatorie):

1. ENĂCHESCU E. Cercetarea științifică în educație și învățământ. București: Ed. Universitară, 2012.
2. LABĂR A., POPA N. L., **ANTONESEIL. (coord.)**. Ghid pentru cercetarea educației. Iași: Polirom, 2009.
3. PATRAȘCU D., PATRAȘCU L., MOCRAC A. Metodologia cercetării și creativității psihopedagogice. Chișinău: Știința, 2003.
4. RADULESCU M. Metodologia cercetării științifice. Ed. a II-a. București: E.D.P., 2011.

Literatura de specialitate (opțional):

1. BOCȘA E. Metode de cercetare în educație. Petroșani: Ed. Focus, 2009.
2. CERGHIT I. Metode de învățământ. Iași: Polirom, 2006.
3. SILISTRARU N. Cercetarea pedagogică: ghid metodologic. Chișinău: UST, 2012.
4. ȘERBĂNESCU A. Cum se scrie un text. Iași: Polirom, 2000.

32.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie Specială
Ciclul	I Licență
Denumirea unității de curs	Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități auditive
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titularul unității de curs	Ciubotaru Natalia, dr., assist. universitar
Cadre didactice implicate	Cucer Angela, dr., conf. univ.
E-mail	ciubotaru.natalia@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.04.O.027	6	II	III	180	90	90

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Cursul Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități auditive se integrează ca o disciplină fundamentală în programul de studii Psihopedagogie Specială, având un rol esențial în formarea specialiștilor și oferă studenților cunoștințe aprofundate despre surdopsihopedagogie, asigurând înțelegerea specificului dezvoltării psihice (cognitive, afective, de limbaj) a persoanelor cu dizabilități auditive. Acesta urmărește formarea competențelor de evaluare, intervenție și reabilitare adaptate acestei categorii de dizabilitate.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

- CP 1.** Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației copiilor cu dizabilități auditive.
- CP 2.** Proiectarea activităților educaționale în învățământul general, special conform prevederilor curriculare.
- CP 3.** Crearea unui mediu educațional incluziv, optim și eficient pentru dezvoltarea copilului cu dizabilități auditive.

CP 4. Aplicarea strategiilor educaționale adaptate optim în realizarea activităților educaționale cu copiii cu dizabilități auditive.

CP 5. Evaluarea procesului educațional, a rezultatelor acestuia și a progresului înregistrat de copiii, cu dizabilități auditive.

CP 6. Proiectarea procesului de oferire de suport și consiliere, în corespundere cu nevoile individuale ale beneficiarului.

CP 7. Realizarea activităților tipice de suport și consiliere pentru copiii, elevii și tinerii cu dizabilități auditive, familiile acestora.

Finalități de studii

1. Valorifica prevederile politicilor educaționale, cadrul normativ reglatoriu, privind principiile de funcționare a sistemului educațional și repererele conceptuale în proiectarea procesului educațional pentru copiii cu dizabilități auditive.

2. Corela tehnologiile educaționale și resursele digitale cu finalitățile curriculare în proiectarea procesului educațional pentru copiii cu dizabilități auditive.

3. Demonstra flexibilitate și deschidere în proiectarea procesului educațional adaptat la context și la nevoile copiilor cu dizabilități auditive.

4. Demonstra o abordare sistemică în aplicarea strategiilor și crearea unui mediu educațional favorabil dezvoltării personalității copiilor cu dizabilități auditive.

10. Aplica strategii specifice de diagnostic pentru stabilirea necesităților individuale de dezvoltare a copiilor cu dizabilități auditive.

11. Proiecta planul educațional individualizat, proiecte ale activităților educaționale pentru copiii cu dizabilități auditive prin aplicarea adaptărilor și modificărilor curriculare.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul activităților de instruire teoretico-empirică în domeniul psihopedagogiei speciale; pedagogiei/psihologiei generale, psihologia vârstelor, Anatomia SNC, Psihopatologie/Neuropsihologie ș.a.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1.

Curs:

1. Fundamentele Surdopsihopedagogiei. Noțiuni introductive: obiectul, scopul și sarcinile surdopsihopedagogiei.
2. Istoria surdopsihopedagogiei ca știință.

Seminar:

1. Analiza critică a fundamentelor surdopsihopedagogiei în context contemporan.
2. Etapizarea istorică și evoluția paradigmatelor în surdopsihopedagogie.

Unitatea de învățare 2.

Curs:

1. Etiologia și clasificarea dizabilităților auditive.
2. Depistarea și diagnosticarea audiologică timpurie. Organizarea structural-funcțională a analizatorului auditiv.

Seminar:

1. Etiologia și implicațiile clasificării dizabilităților auditive în intervenția timpurie.
2. Bazele neurofiziologice și protocolul de diagnosticare audiologică timpurie.

Unitatea de învățare 3.

Curs:

1. Senzațiile auditive: particularități și mecanismele senzațiilor auditive. Dezvoltarea percepției auditive.

Seminar:

1. Mecanismele neurofiziologice ale senzațiilor auditive.

Unitatea de învățare 4.

Curs:

1. Particularitățile și rolul analizatorilor compensatori:
 - funcțiile și importanța analizatorului vizual, senzațiile vizuale;
 - funcțiile și rolul analizatorului cutanat vestibular și vibrator, senzațiile cutano-tactile, vestibulare, vibratorii și

proprioceptiv-kinestezice;

- funcțiile și importanța analizatorilor olfactiv și gustativ, senzațiile olfactive și gustative;

2. Aspecte ale compensării funcționale.

Seminar:

1. Rolul analizatorului vizual ca mecanism cheie de compensare în dizabilitatea auditivă.
2. Integrarea și compensarea prin simțurile tactil, vibrator, kinestezic, olfactiv și gustativ.

Unitatea de învățare 5.

Curs:

1. Funcțiile și procesele psihice la copiii cu dizabilități auditive severe:
 - funcționalitatea structurilor senzoriale la neauzitori;
2. Particularitățile gândirii la copiii surzi. Particularitățile limbajului verbal. Alfabetul dactil. Limbajul mimico-gestual. Comunicarea totală;
3. Particularitățile memoriei. Particularitățile imaginației. Particularitățile proceselor afective.

Seminar:

1. Gândirea și limbajul: analiză comparativă a structurilor psihice la copiii surzi.
2. Memoria, imaginația și afectivitatea: ajustări psihice și strategii de intervenție.

Unitatea de învățare 6.

Curs:

1. Structura și dinamica personalității în condiții de surditate.
2. Tulburările de personalitate și de comportament asociate în dizabilitățile auditive.

Seminar:

1. Dinamica personalității și mecanismele de adaptare la persoanele cu dizabilități auditive.

Unitatea de învățare 7.

Curs:

1. Problema compensării auzului deficitar. Didactica și intervenția compensator-recuperativă:
 - organizarea procesului educațional în instituțiile speciale și incluzive pentru copiii cu dizabilități auditive;
2. Lecția și taxonomia ei. Evaluarea psihopedagogică specifică și elaborarea Planului educațional individualizat (PEI).

Seminar:

1. Didactica adaptată și organizarea procesului educațional compensatoriu.
2. Evaluarea psihopedagogică specifică în dizabilitățile auditive și elaborarea PEI-ului.

Unitatea de învățare 8.

Curs:

1. Conceptul de demutizare în surdopsihopedagogie.
2. Etapele fundamentale ale demutizării. Metode și abordări în demutizare.

Seminar:

1. Fundamentele procesului de demutizare în surdopsihopedagogie.
2. Metode și tehnici specifice de demutizare.

Unitatea de învățare 9.

Curs:

1. Tehnica protezării. Taxonomia și eficiența protezării.
2. Metode de compensare a funcției auditive afectate.

Seminar:

1. Protezarea auditivă – tehnologia și eficiența compensării funcției auditive.

Unitatea de învățare 10.

Curs:

1. Organizarea didactică a terapiei logopedice în surdopsihopedagogie.
2. Planificarea și aplicarea programelor de recuperare a limbajului.

Seminar:

1. Planificarea și aplicarea terapiei logopedice individualizate în surdopsihopedagogie.
2. Conținutul programului de intervenție personalizat (PIP).

Unitatea de învățare 11.

Curs:

1. Probleme de ortofonie. Metodologia educării acuității auditive și a auzului fonematic.
2. Emiterea și corectarea fonemelor. Dezvoltarea elementelor prozodice ale limbajului. Metode specifice de ortofonie practică.

Seminar:

1. Metodologia educării auzului funcțional și fonematic în terapia ortofonică.
2. Ortofonie practică și dezvoltarea elementelor prozodice ale limbajului.

Unitatea de învățare 12.

Curs:

1. Incluziunea educațională, socială și profesională a persoanelor cu dizabilități auditive.

Seminar:

1. Provocări și soluții în incluziunea educațională, socială și profesională a persoanelor cu dizabilități auditive.

Strategii de predare și învățare

Ținând cont de principiul interacțiunii active profesor – student, de caracterul materiei de studiu, de caz, situație etc., vor fi aplicate: expunerea euristică, conversația, demonstrația, modelarea, algoritmizarea, problematizarea, descoperirea, studiul de caz, cooperarea, dezbateră, simularea, asaltul de idei, exercițiul, experimentarea, consultația, referatul, proiectul, extemporalul ș.a..

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie:

1. CIUBOTARU, N., BODORIN, C. Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități auditive. Chișinău: Tipogr. UPS "Ion Creangă", 2020. 161 p. ISBN 978-9975-46-491-8.
2. BODORIN, C. Surdopsihologia. Chișinău: Ed. Valinex, 2009. 150 p. ISBN 978-9975-9948-7-3.
3. CIUBOTARU N. Strategii ale intervenției recuperativ complexe a copiilor cu dizabilități auditive. În: Probleme ale științelor socioumanistice și ale modernizării învățământului: Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională, Seria 24, 25 martie, 2022 / coord. șt.: Ludmila Armașu-Canțir, Silvia Chicu; p. 146-151. ISBN 978-9975-46-651-6.
4. CIUBOTARU, N. Dezvoltarea limbajului și a auzului emoțional prin tehnologii inovative la copiii cu dizabilități auditive. În: *International Congress "Research – Innovation – Innovative Entrepreneurship"*; Chisinau, 13-14 October 2023 / scientific committee: Eduard Coropceanu (chairperson) [et al.]. Chișinău: CEP UPSC 2023, pp. 96-103. ISBN 978-9975-46-831-2.
5. CIUBOTARU, N. Tehnologii inovative și avansate în dezvoltarea auzului emoțional la preșcolarii cu deficiențe de auz. În: *Educația din perspectiva conceptului clasei viitorului*. Culegere de articole ale Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională, [ediția a 3-a, 4-5 noiembrie 2022]. Chișinău: S.n., 2022 (CEP UPSC) pp. 260-265. ISBN 978-9975-46-681-3.
6. БОГДАНОВА, Т.Г. *Сурдопсихология: учебник для академического бакалавриата* /Т.Г. Богданова. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Изд-во Юрайт, 2019. 235 с. ISBN 978-5-534-07055-2.

Opțională:

7. GHERGUȚ, A. Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice (ediția IV-a revăzută și adăugită). Iași: Polirom, 2023. 632 p. ISBN 978-973-46-9381-8.
8. OLĂRESCU, V. Fundamentele logopediei. Chișinău, 2022. 336 p. ISBN 978-9975-162-05-0.
9. Воспитание и обучение детей с нарушениями слуха (XX век) Часть I. Ранний и дошкольный возраст: хрестоматия / сост. Т. А. Соловьева, Л. А. Головчиц, М. М. Маркович; под ред. Т. А. Соловьевой, Л. А. Головчиц. – М.: ФГБНУ «Институт коррекционной педагогики», 2025. 404 с. ISBN 978-5-907593-66-4.
10. ЖИНКИН, Н.И. Психологические основы развития речи. В защиту живого слова. Выдающиеся учёные Психологического института: Н.И. Жинкин, Ю.Б. Некрасова, Н.С. Лейтес / Ред. сост. и автор предисловия Н.Л. Карпова. М.: ПИ РАО, РШБА, 2021. 400 с. ISBN 978-5-6042885-9-7.
11. РУБИШТЕЙН, С.Л. Основы общей психологии. Текст.: В 2 т. Т.1. / М.: Педагогика, 2020. 960 с. ISBN: 978-5-17-114740-2.
12. ШИПИЦЫНА, Л.М. Специальная психология: учебник для вузов. М.: Издательство Юрайт, 2021. 287 с. ISBN 978-5-534-02326-8.

33.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I
Denumirea unității de curs	Integrarea tehnologiilor informaționale în Psihologie/ Psihopedagogie/ Psihologie și Psihopedagogie specială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea: Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale Catedra: Informatică și Tehnologii Informaționale
Titulari de curs	Chiriac Tatiana, conf. univ., dr.; Sirghi Olesia, asistent universitar, doctorand
e-mail	chiriac.tatiana@upsc.md , sirghi.olesia@upsc.md

Codul modulului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore			
					contact direct		studiu individual	
					zi	f/r	zi	f/r
S.04.O.028	3	II	IV	90	45	18	45	72

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Integrarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic* are ca scop însușirea achizițiilor generale necesare integrării competențelor digitale cu cele profesionale, și proceduri de aplicare a informației cu scop specific pentru utilizarea produselor și serviciilor informatice în crearea resurselor educaționale digitale. Competențele vizate în cadrul cursului se referă la dezvoltarea unui set de cunoștințe, capacități, și atitudini profesionale interconectate, ce vor asigura dezvoltarea competențelor digitale din perspectiva utilizării instrumentelor Web la elaborarea produselor digitale pentru proiectarea și organizarea activităților din activitatea profesională. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate și dezvoltate în cadrul unităților de curs și alte module/unități de curs specifice programului de studiu, și în cadrul stagiilor de practică de specialitate.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

- C-1.** utilizarea instrumentelor web în procesul instructiv-educativ (proiectarea și crearea de produse digitale, realizarea proiectelor/produselor/portofoliilor digitale, organizarea conținutului ș.a.) la nivel de grup (training; managementul conflictelor din cadrul grupului);
- C-2.** integrarea tehnologiilor digitale inovative în activități de comunicare eficientă în grup, autoevaluare reflexivă, învățare bazată pe sarcini, în scopul asigurării procesului interactiv de învățare;

- C-3.** identificarea și cunoașterea instrumentelor web, adecvate proiectării și desfășurării procesului de diagnoză organizațională: evaluări ale atitudinilor, gradului de satisfacție, managementul stresurilor de la nivel sistemic;
- C-4.** dezvoltarea competențelor digitale aplicative privind crearea resurselor digitale online;
- C-5.** valorificarea strategiilor inovative de colectare și prelucrare a datelor, de creare a produselor, de realizare a sondajelor/ chestionarelor, orientate spre asigurarea calității activității profesionale;
- C-6.** elaborarea și monitorizarea actului decizional la nivel instituțional;
- C-7.** conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională.

Finalități de studii

La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:

- F-1.** să folosească instrumente web de creare a conținuturilor digitale și să elaboreze resurse digitale de concepție proprie (prezentări electronice, sondaje, chestionare, portofoliul electronic, fragmente video, etc);
- F-2.** să identifice servicii online de creare a resurselor digitale și să elaboreze conținuturi electronice în acord cu activitățile de predare, învățare și evaluare;
- F-3.** să aplice tehnologii digitale în desfășurarea activităților profesionale;
- F-4.** să conștientizeze aportul posibil al instrumentelor TIC în cadrul pregătirii și desfășurării eficiente a comunicării organizaționale;
- F-5.** să respecte principiile etice de utilizare și publicare a informației și să aplice tehnologii online relevante organizării comunităților virtuale de instruire;
- F-6.** să adapteze sistemul de operare și aplicațiile standard la necesitățile persoanelor cu cerințe speciale (deficiențe de auz, deficiențe de vâz, etc);
- F-7.** să elaboreze un portofoliu electronic utilizând tehnologiile digitale învățate pe parcursul unității de curs.

Precondiții

Preachizițiile necesare pentru însușirea unității de curs vizează competențele digitale dezvoltate în cadrul disciplinei *Tehnologii Informaționale și de Comunicare*, competențele în curs de formare în cadrul disciplinelor *programului de studiu*.

Inclusiv studentul trebuie să cunoască: utilizarea procesoarelor de text (MS Word) la nivel de bază, elaborarea prezentărilor electronice (MS PowerPoint), navigare Internet, structurarea și gestiunea informațiilor electronice; utilizare e-mail.

Unități de conținut

- Unitatea de învățare nr. 1. Resurse educaționale online, instrumente web relevante pentru elaborarea de produse digitale în cadrul activității profesionale
- Unitatea de învățare nr. 2. Organizarea conținutului digital în mediul online
- Unitatea de învățare nr. 3. Implementarea tehnologiilor online pentru procesul de predare-învățare
- Unitatea de învățare nr. 4. Instrumente online în organizarea activităților de evaluare
- Unitatea de învățare nr. 5. Instrumente online pentru predare interactivă instantanee
- Unitatea de învățare nr. 6. Instrumente pentru înregistrarea ecranului și editare video

Strategii de predare și învățare

Lecții practice: sarcini de lucru practice/ aplicative la calculator; instruire asistată de calculator; predare interactivă, simulare didactică; scenarizare; rezultate ale proiectelor elaborate individual, sarcini individuale, etc.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială ; evaluarea formatoare; evaluarea de tip cumulativ: curentă și finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul fiecărei unități de curs, va avea caracter interactiv, non-instrumental.

Evaluarea formatoare se va realiza continuu pe parcursul activităților în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă se va realiza în perioadele reglementate în baza unor probe practice, fiecare probă vizând concomitent unitățile de învățare din curs.

Evaluarea finală se va realiza în formă de examen pe baza unei probe practice integrate.

Condiții de admitere pentru evaluarea finală: note pozitive (cel puțin nota 5) la evaluarea curentă; realizarea portofoliului cumulativ; realizarea sarcinilor de studiu independent; prezența la cel puțin 30% din orele de contact direct.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la evaluarea curentă obligatorie; notele obținute eventual pentru realizarea sarcinilor aplicative la orele practice, în cadrul studiului individual; nota pentru portofoliul cumulativ.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.

Bibliografie

Cadrul normativ:

1. PALADI, O., BUCUN, N. *Politici naționale și internaționale de asigurare a activității psihologice în sistemul de învățământ genera/* Monografie colectivă (MECC, IȘE), 2020, ISBN 978-9975-48-186-1; http://ise.upsc.md/uploads/files/1613391786_politici_nationale_si_internationale_de_asigurare_a_activitati_i_psihologice_in_sistemul_de_invatamant_general.pdf (accesat 28.08.2022);
2. *Instrucțiune privind organizarea asistenței psihologice copiilor/ elevilor, părinților și cadrelor didactice pe perioada suspendării procesului educațional (ordinul MECC nr. 380/2020);* https://mecc.gov.md/sites/default/files/instrucțiune_asistenta_psihologica.pdf (accesat 28.08.2022);
3. *Standardele de competență profesionale ale cadrelor didactice din învățământul general (ordinul MECC nr. 1124/2018).* https://mec.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_didactice_din_invatamantul_general.pdf (accesat 28.08.2022);
4. *Dezvoltare profesională pentru vizite la clasă. Predarea și învățarea de calitate. Materiale resursă pentru profesori colegi, specialiști OLSDI, directori de școală și formatori pentru toate disciplinele;* https://mecc.gov.md/sites/default/files/ro_predarea_si_invatarea_de_calitate_1_web_0.pdf (accesat 28.08.2022);

Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor:

1. *Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor* <http://ctice.gov.md/manuale-scolare/> (accesat 28.08.2022);

Literatură de specialitate recomandată:

1. Ghid pentru profesori în GOOGLE CLASSROOM. Universitatea din Craiova https://www.ucv.ro/pdf/it_fonduri_eur/servicii_web/tutorial_profesori.pdf (accesat 29.08.2022);
2. Garbatovschi V.; Gavrilenco N., Timoftică G. Ghid metodologic de implementare a tehnologiilor Web la specialitățile pedagogice. Chișinău, 2022 http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2022/04/Ghid_Pedagogie.pdf (accesat 28.08.2022);

Suporturi de curs universitar:

1. **Sîrghi, O.** *Suport informativ și modele de realizare a sarcinilor practice, prezentări electronice, fișiere video* plasate pe Google Classroom;
2. **Șchiopu, L., Chiriac, T.** *Integrarea resurselor educaționale digitale online în dezvoltarea competenței de comunicare.* Suport curricular ; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului". – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 56 p. : tab. Referințe bibliogr.: p. 56 (14 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-478-9.
3. **Chiriac, T.** *Prezentări electronice (modulul Active Presenter): Domeniul de studii: Tehnologia Informației și Comunicațiilor în Instruire – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 98 p. : fig., tab. Bibliogr.: p. 97 (15 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-501-4.*

Literatură de specialitate (opțional):

1. 13 instrumente pentru predare online, <https://gutenberg.ro/instrumente-digitale-pentru-predarea-online/> (accesat 30.08.2022);
2. Instrumente online utile în educație <https://rosioru.ro/2020/07/13/peste-100-de-instrumente-online-utile-in-educatie/> accesat 02.02.2022)

Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia intelectului de limită
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și PPS/PPsiPPS
Titular de curs	Olărescu Valentina, dr., prof
Cadre didactice implicate	Haceatreaan Olesea, dr., lect. univ.
e-mail	olarescu.valentina@upsc.md , haceatreaan.olesea@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.29	3	2	4	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Obiectivul general al cursului. Disciplina Psihopedagogia și metodică instruirii și educației persoanelor cu intelect de limită face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihopedagogie și are drept obiectiv general formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind geneza reținerii în dezvoltarea psihică, specificul fenomenelor psihice ale personalității cu intelect de limită și metodică de instruire și educare a lor</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului</p> <p>CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.</p> <p>CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.</p> <p>CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.</p> <p>CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.</p>
<p>Finalități de studii</p> <p>La finalizarea programului de studiu absolventul:</p> <p>F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p> <p>F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.</p> <p>F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.</p> <p>F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.</p> <p>F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.</p>
<p>Precondiții</p> <ul style="list-style-type: none"> • cunoștințele despre psihic și structura lui; • cunoștințele despre patologia psihismului uman • abilitățile de analiză macrostructurală a psihicului uman.
<p>Unități de curs</p> <p>Diferențierea categoriei de copii cu IL. Constituirea proceselor psihice de cunoaștere IL/RDP determinat de diverse imperfecțiuni. Nivelul dezvoltării diferitor activități. Principii recuperatorii psihologo – pedagogice ale instruibilității în grupele diagnostic – recuperatorii.</p> <p>Atitudinea individuală față de elevii cu RDP. Reeducarea psihomotricității și capacității de muncă a</p>

copiilor cu RDP. Jocul – remediu recuperatoriu al copiilor cu RDP. Expediente psihologopedagogice în instruirea elevilor cu RDP. Principii recuperatorii psihologo – pedagogice ale instruibilității în grupele diagnostică – recuperatorii. Psihocorecția cu persoane cu intelect de limită. Stilul comunicării psihopedaagogului cu copiii. Întărirea individualizată a exigențelor față de copil. Atitudinea individualizată a psihopedaagogului față de elevii echilibrați, excitabili, iritabili, inhibați la orice activitate și în orice situație. Reeducarea comportamentului în mod frontal (în grupuri) și individual cu considerațiunea stării psihice a copilului, autori Nikașina, Afanasieva. Psihoterapii cu persoane cu intelect de limită Terapii ocupaționale. Ergoterapia. Meloterapia. Euritmia. Artterapia. Vizualizarea creativă.

Strategii de predare și învățare

Strategii de predare învățare: Ținând cont de principiul interacțiunii active profesor-student, de caracterul materiei de studiu, de caz, de situație, vor fi aplicate: conversația, demonstrația, modelarea studiul de caz, cooperarea, exercițiul, experimentarea, consultația, referatul, metode interactive, prezentări PPT, elaborare de materiale didactice utile în ARL.

Strategii de evaluare

Forme de evaluare: evaluare inițială; evaluare curentă, periodică, evaluare formativă; evaluare sumativă.

- Proba I și II de evaluare periodică:
- evaluarea curentă
- evaluarea lucrului individual
- Forma finală de evaluare – examen scris, oral.

Metode, tehnici de evaluare: observația curentă, analiza produselor activității studenților, aprecierea verbală, tehnica simulării, „Scrierea liberă”, portofoliul. Nota finală se calculează în baza notei de la evaluările curente, periodice și lucrul individual, realizate pe parcursul semestrului și a notei la examen. 60% din nota finală o constituie nota medie a evaluărilor curente realizate pe parcursul semestrului, a evaluării periodice și a notei medii pentru activitatea individuală (nota medie a cărora va fi exprimată în număr întreg); 40% din nota finală o constituie nota evaluării finale/examen (exprimată în număr întreg).

Bibliografie

Obligatorie:

1. STRĂCHINARU, IOAN. Psihopedagogia speciala. Iași, 1997
2. OLĂRESCU, V. Corecția psihomotricității și instabilității capacității de muncă la elevii cu RDP. Chiș., 2008. 130 p. ISBN 978-9975-9646-7-8
1. OLĂRESCU, V. Reținere în dezvoltarea psihică: suport de curs. Chiș., 1999
2. OLĂRESCU, V. Asistența psihologică în școala pentru copii cu RDP. În: Investigații pedagogice și psihologice. Chiș., 1997
3. OLĂRESCU, Valentina. Educația - învățarea - terapia psihomotricității la copiii cu reținere în dezvoltarea psihică. Cercetarea în științe ale educației și în psihologiei: provocări, perspective”. Materiale ale Conferinței științifice naționale, 16.09.2021, In Memoriam N.Bucun, IȘE. ISBN 978-9975-56-934-7. 402 p., pp.353-362
4. OLĂRESCU, Valentina, Corecția psihomotricității și instabilității capacității de muncă la elevii cu reținere în dezvoltarea psihică. Prin ani cu destoinicie. In Memoriam N.Bucun, Culegere de articole. IȘE. 16.09.2021. 273 p., pp.111-117. ISBN 978-9975-56-933-0
5. OLĂRESCU, Valentina. Referințe asupra emoțiilor copiilor cu RDP. În: Mater. Conf. Științifică jubiliară a UPS “I.Creangă”, Ghișinău, 2000, 0.4
6. OLĂRESCU, V. Diferențe între disontogenii. Revista Psihologie, Pedagogie speciala, Asistența sociala, Chis., 2007, N4(9), pp.73-81, ISSN 1857-0224

Opțională:

1. Актуальные проблемы диагностики ЗПР //Под ред. К.С.Лебединской М., 1982
2. ЛУБОВСКИЙ, В.И. Обучение детей с ЗПР, М., 1981
3. OLĂRESCU, V., CIUBAROV, O. Motivarea studiului “Optimizarea reușitei școlare la elevii cu RDP prin influență asupra sferei afective. Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor. Probleme ale științelor umaniste. Vol VII. Partea II. Chiș., 2008. p 361-368. ISBN 978-9975-921-80-0

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Practica psihopedagogică 1, anul II
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titular de curs	
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
	12	II	IV	360	360	

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Practica organizată în cadrul anului II de studii este o practică de importanță majoră pentru formarea viitorului specialist, deoarece ea reprezintă o verigă de inițiere în specialitatea aleasă și contribuie la autodeterminare profesională. Aceste patru săptămâni de practică organizate în instituțiile de învățământ (grădiniță/școală/centre de dezvoltare) îi permit studentului să cunoască toate direcțiile de activitate a unui psihopedagog, modalitățile de lucru, specificul regimului de lucru, planificarea activităților de diagnosticare, profilaxie și dezvoltare personală. Îi oferă posibilitatea de a duce observări asupra copiilor, de a analiza rezultatele obținute, de a efectua testări și de a interpreta rezultatele, de a elabora o caracteristică psihologică a unui copil și a colectivului clasei, de a face concluzii pertinente etc.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.</p> <p>CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.</p> <p>CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.</p> <p>CPS 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.</p> <p>CPS 7. Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale.</p> <p>CPS 8. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în educația persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 9. Depășirea dificultăților de comunicare cu persoanele cu CES și mediul lor de viață, prin aplicarea tehnologiilor adecvate particularităților comportamentale manifestate.</p> <p>CPS 10. Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii educaționale în general și a teoriilor și metodologiei educației incluzive în special, dând dovadă de motivație și interes pentru actualizarea permanentă a achizițiilor profesionale.</p>
Finalități de studii
<p>La finalizarea programului de studiu absolventul:</p> <p>R-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p>

<p>R-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p> <p>R-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.</p> <p>R-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.</p> <p>R-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.</p> <p>R-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.</p> <p>R-7. Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a persoanelor cu CES.</p> <p>R-8. Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu CES.</p> <p>R-9. Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale.</p> <p>R-10. Elaborează un plan de dezvoltare profesională.</p>
<p>Precondiții</p> <p>Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, a personalității și dezvoltării.</p>
<p>Unități de învățare</p> <p>Programa activității practice a studenților în perioada practicii psihopedagogice:</p> <p>1 săptămână:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cunoașterea cu instituția de învățământ; ➤ analiza generală a activității psihopedagogului/logopedului/cadrului didactic de sprijin/coordonatorului CREI; ➤ analiza specificului activităților realizate în asistența psihopedagogică individualizată; ➤ realizarea observărilor asupra activității psihopedagogului/logopedului/cadrului didactic de sprijin/coordonatorului CREI. <p>2 săptămână:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ asistarea la activitățile desfășurate conform planului individual de activitate; ➤ realizarea convorbirilor, interviurilor cu copiii, părinții, cadrele didactice în scopul acumulării informației psihopedagogice necesare; ➤ implicarea în realizarea activităților psihopedagogului conform direcțiilor prioritare: <ul style="list-style-type: none"> - aplicarea instrumentelor de evaluare în vederea identificării unor aspecte ale relațiilor, stilurilor de comunicare elev-elev, părinte-copil, cadru didactic-elev etc.; - analiza datelor obținute, formularea unor concluzii. <p>3 săptămână:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Inițierea în elaborarea programelor de activitate a psihopedagogului axate pe direcțiile prioritare de suport: evaluare, prevenție și intervenție. <p>4 săptămână :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ implementarea programelor de activitate planificate; ➤ pregătirea portofoliului practicii psihopedagogice.
<p>Metode și tehnici utilizate</p> <p>Observația, testarea, anchetarea, convorbirea, expunerea, discuții, studii de caz, analiza filmelor, lucru individual și în grup.</p>
<p>Strategii de evaluare</p> <p>Evaluarea activității studentului stagiar se efectuează după următoarele criterii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizarea obiectivelor stagiului de practică psihopedagogică; 2. Folosirea eficientă a timpului destinat stagiului de practică (prezența, atitudinea față de instituția de învățământ general și responsabilitățile stagiului, responsabilitatea, motivația); 3. Conținutul și calitatea prezentării documentației practicii: <i>Referința</i> eliberată de mentorul practicii din instituția de învățământ general ce conține aprecierea activității studentului stagiar și a rezultatelor obținute pe parcursul

desfășurării practicii; Raportul/darea de seamă; Portofoliul individual (care va include -Planul individual de activitate și agenda practicii, Proiectarea detaliată a programului anual de activitate a psihopedagogului/ psihologului școlar, axată pe direcțiile prioritare de asistență; Analiza a 2 activități de prevenție/consiliere, desfășurate cu părinții/cadrele didactice; Proiecte ale activităților din cadrul asistenței psihopedagogice realizate (activitate de prevenție, proces verbal al realizării evaluării psihopedagogice, sesiune de training etc.). În baza activităților desfășurate în cadrul practicii, documentelor prezentate și a comportamentului studentului în cadrul instituției în care se realizează stagiul de practică, caracteristicii psihologului școlar, se face evaluarea și notarea de către coordonatorul practicii și psihologul unde s-a desfășurat practica.

Bibliografie

Cadru normativ:

- REPERE METODOLOGICE privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general,
https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_psp_mv.pdf
- REPERE METODOLOGICE privind activitatea logopedului în instituțiile de învățământ general Aprobate prin ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 02 din 02.01 2018
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr.02_din_02.01.2018_0.pdf
- Codul deontologic al psihologului, Parlamentul Republicii Moldova, <https://www.parlament.md>
- Codul de etică al Cadrelor didactice aprobat prin Ordinul ME nr. 861 din 07.09.2015.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/document/attachments/codul_de_etica_ro_4.pdf

36.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I
Denumirea cursului	Educația Fizică IV
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Științe ale educației și Informatică / Pedagogie Preșcolară, educație fizică și dans
Titular de curs	Țapu Ion
Cadre didactice implicate	
e-mail	tapu.ion@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.04. O. 030		II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Lecțiile se organizează sub formă de ore practice și practico metodice, sub formă de ore de antrenament, competiții sportive și altele acestea fiind stipulate în orarul zilei de muncă a studenților de la secția de zi. La lecțiile practice studenții studiază și perfecționează tehnica și tactica jocurilor sportive studiate, ca la finalul cursului dat să fie în stare să susțină probele motrice ce țin de deprinderile și priceperile motrice specifice jocurilor sportive, acestea fiind indicate în normele obligatorii, care urmează să fie susținute la sfârșitul anului de studiu. Tot în cadrul lecțiilor practice studenții vor efectua complexe de exerciții fizice de dezvoltare generală, acestea avînd scopul dezvoltarea calităților motrice de bază cum sunt: forța, viteza, rezistență, îndemînare și suplețea. Studenților le sunt recomandate complexe de exerciții la domiciliu pentru lucrul independent în scopul sporirii nivelului pregătirii motrice generale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- C-1. Explicarea conceptelor fundamentale din domeniul atletismului și baschetului;
- C-2. Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;
- C-3 Evedințierea cauzelor ce duc scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;**
- C-4. Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;
- C-5. Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale.
- C-6. Comunicarea unui mesaj educațional relevant științelor;
- C-7. Monitorizarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu cerințele și dinamica procesului educațional și social

Finalități de studii

La finalizarea programului de studii, studentul va demonstra că este capabil:

- F-1. să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;
- F-2. să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi,
- F-3. să cunoască modalitățile organizării practicării independente a exercițiului fizic,
- F-4. să aplice terminologia studiată în activitatea profesională,
- F-5. să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Preconții

Studenții trebuie să posede deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc. Studenții trebuie să posede deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

Unități de conținut

Unitatea de învățare nr. 1. Elementele tehnice ale jocului de Volei

Seminar:

1. Repere teoretice ale jocului de Volei
2. Pasarea mingii cu două mâini de jos
3. Pasarea mingii cu două mâini de sus
4. Servirea mingii direct de jos
5. Servirea mingii direct de sus
6. Servirea mingii din lateral
7. Lovitura de atac

Unitatea de învățare nr. 2. Conținutul, caracteristicile și probele atletismului

Seminar

- 1.Repere teoretice ale atletismului
- 2.Conținutul și medodica de învățare a probelor de atletism
- 3.Exerciții de front și ordine
- 4.Comezile pentru start
- 5.Tehnica startului de jos și de sus
- 6.Tehnica alergării pe distanță
- 7.Studierea tehnicii săriturii în lungime de pe loc

Metode și tehnici de predare și învățare

- *Seminar:* exerciții simulare; convorbire; învățarea bazată pe sarcini de lucru ș.a

Strategii de evaluare

- Evaluarea curentă nr. 1: probă practică
- Evaluarea curentă nr. 2: probă practică
- Evaluarea finală: probă practică

Bibliografie

Obligatorie: Atletismul. Chișinău1992. Andreev I.V., Abramov B.M., Borisco V.M., Grețov G.V., Ioanov M.D.
 Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică. Editura Printech,2000,265p. Barbu C., Stoica M.
 Metodica predării exercițiilor de atletism. Editura Fundației România de mîne, București,2001 Roman D.,

Rugină Gh.

Ciorbă C., Cucereavii O., Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău 2007 Valinex, 152p.

Conohova T., Richicinschii G. Jocuri sportive curs de bază. Chișinău 2007.

Anul III (planul de învățământ 2021), semestrul V

37.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie Specială
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	PROBLEME FILOSOFICE ALE EDUCAȚIEI
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie/Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Buzinschi E., dr., lect.univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	buzinschi.elena@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.05.A.032	3	I	1	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Probleme filosofice ale educației* va contribui la formarea unei viziuni integrale asupra procesului de afirmare și dezvoltare a gândirii filosofice despre educație, începând cu perioada antică și până în contemporaneitate.

Disciplina *Probleme filosofice ale educației* îi va familiariza pe studenți cu informații privind problemele educației caracteristice fiecărei perioade istorice, aspecte legate de conștiința și existența socială; va contribui la formarea cunoștințelor despre domeniile reflecției filosofice ca gnoseologia, epistemologia, axiologia, antropologia, metodologia ș.a.; va reliefa conexiunea dintre filosofie și știință, pedagogie, psihologie, etc.

În cadrul disciplinei vor fi reflectate mai multe orizonturi legate de educație, cum ar fi: esența și sensul educației din perspectiva filosofică, fundamentele acțiunii educative, legătura dintre educație și celelalte practici umane, finalitățile educației, valorile transmise prin educație, valoarea cunoașterii de ordin pedagogic etc.

Disciplina nominalizată își propune să ofere studenților unele repere teoretice, dar și aspecte practice în ceea ce privește impactul valorilor vechi și actuale în educație și, mai mult de atât, oferă teme de reflecție asupra modului în care a evoluat educația în societate, asupra provocărilor perioadei actuale și a a modului în care sistemele educaționale de astăzi și societatea trebuie să se adapteze.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- determinarea obiectului de studiu și problematicii disciplinei;
- cunoașterea noțiunilor, categoriilor, limbajului filosofic;
- stabilirea locului și rolului domeniilor reflecției filosofice;
- determinarea locului și rolului filosofiei în relațiile cu alte domenii ale vieții spirituale (știință, pedagogie, psihologie etc.);
- elucidarea și caracterizarea etapelor istorice în dezvoltarea filosofiei educației;
- identificarea concepțiilor pedagogice ale marilor filosofi care au abordat probleme de educație
- cunoașterea particularităților problemei omului în filosofie;
- recunoașterea și analiza unor fenomene și tendințe ale culturii contemporane.

Competențe de aplicare:

- stabilirea conexiunilor dintre filosofie și știință, pedagogie, psihologie, educație;
- determinarea esenței și necesității filosofiei în sec.XXI;
- argumentarea locului și rolului libertății umane în procesul istoric;
- expunerea conexiunilor dintre cultură și societate;

- aprecierea și interpretarea impactului globalizării și efectele ei asupra civilizației.

Competențe de analiză:

- analiza problemelor existenței și a ontologiei umanului.;
- analiza problemei sensului vieții umane;
- analiza și comparația teoriilor filosofice cu privire la educație în diferite perioade istorice ale omenirii;
- analiza procesului de remodelare filosofică a idealului educațional în contextul schimbărilor prospective;
- argumenarea importanței valorilor și funcționalitatea lor în acțiunea educativă;
- analiza problemelor globale ale contemporaneității.

Competențe de comunicare:

- posedarea limbajului filosofic și capacitatea de a întreține un dialog, discuții, dezbateri etc.
- întreținerea comunicării în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicare.

Finalități de studii

- Să înțeleagă conexiunea dintre *Probleme filosofice ale educației* și disciplinele de specialitate: pedagogie și psihologie.
- Să opereze liber cu noțiunile, conceptele, categoriile metodele, tehnicile și instrumentele de bază necesare formării gândirii și culturii.
- Să facă o apreciere corespunzătoare a acțiunilor, evenimentelor, relațiilor sociale sau interumane conform unor criterii valorice superioare.
- Să posede un sistem de valori culturale, morale și civice naționale.
- Să argumenteze importanța valorilor și funcționalitatea lor în acțiunea educativă.
- Să aplice metodele și formele dialogului, polemicii, comunicării în procesul activității în învățământul public: gimnaziu, liceu, colegiu, universitate.
- Să dispună de o viziune constructivă, realistă de analiză, sinteză și reflecție a vieții contemporane.
- Să implementeze cunoștințele, competențele acumulate în scopul dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

- Programa cursului se axează și valorifică cunoștințele obținute anterior de către studenți în cadrul disciplinelor din domeniul științelor educației, având în acest sens un caracter interdisciplinar.
- Formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, eseu; a participa la discuții asupra diferitor concepte, doctrine și orientări din istoria filosofiei și a filosofiei și culturii contemporane; a căuta și rezuma sursele bibliografice; de organizare independentă a activității de învățare.

Unități de curs

Filosofia - concepție despre lume și modalitatea de gândire.

Evoluția concepțiilor filosofice despre educație:

- Problema educației în Grecia și Roma antică.
- Ideile pedagogice și învățământul în perioada medievală.
- Ideile filosofico-pedagogice renascentiste.
- Problema educației în filosofia modernă.
- Filosofia contemporană despre educație.

Domaniile reflecției filosofice: gnosiologia și epistemologia.

Filosofia educației

Antropologie filosofică. Problema omului și educației în filosofie.

Axiologia. Premisele axiologice ale educației.

Cultură și educație. Cultură și civilizație în actul educațional.

Strategii de predare și învățare

Învățare centrată pe student:

- prelegeri interactive prin expunere, explicare cu aplicarea TIC,
- prelegerea clasică.
- dezbateri.
- lucrări practice,

- proiecte individuale

Strategii de evaluare

Ev. inițială: prezentări orale, participări la dezbateri, comunicări, referate etc.

Ev. formativă: 1. evaluări curente scrise la teme: 1. Filosofia - concepție despre lume și modalitatea de gândire; 2 – Axiologia. Premisele axiologice ale educației - 30 %

2. portofoliu la o temă la alegere/ PPT (prezentare Power Point) – 30%.

Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Ev. finală: examen oral sau scris. Nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Aplicații practice – sarcini individuale, de grup și intergrupale; analiza modelelor educaționale; realizarea prezentărilor în format electronic.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Antoci A., Științe filosofice. Chișinău, 2012.
2. Cuznețov, L., Banuh, N., Filosofia educației. Chișinău, 2004.

Opțională:

1. Din istoria gândirii socio-umane, Chiș., 2004
2. Georgiu Grigore, Filosofia culturii. Cultură și comunicare. București, 2013-2014.
3. Problema educației în filosofie, Chișinău, 2003.
4. Vianu Tudor, Filosofia culturii și Teoria valorilor. Ediție îngrijită de Vlad Alexandrescu. Text stabilit de Vlad Alexandrescu și Adriana Zaharia. Studiu introductiv și Repere critice de Ilie Parvu. București: Editura Nemira, 1998.
5. Buzinschi E., Confucius – mare moralist al antichității. În: „Din istoria gândirii socio-umane” (culegere de articole), Chișinău, 2004.
6. Buzinschi E., Criza omului modern. În: Materiale conferinței științifice internaționale "Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului", Chișinău, 2020.
7. Buzinschi E., Criza valorilor în lumea contemporană. În: ”Științele socio-umanistice și progresul tehnico-științific”, Conferința științifică interuniversitară, UTM, Chișinău, 7 aprilie 2017.
8. Buzinschi E., Problema omului în gândirea medievală. În: Probleme ale științelor socioumaniste și modernizării învățământului: Conf. șt. anuală a profesorilor și cercetătorilor UPS ”Ion Creangă”, Chișinău, 2014.

38.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I (Licență)
Denumirea modulului	Metodologii de sprijin în educația incluzivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/ catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titulari de curs	Vasian Tatiana, dr., conf. univ., Chiperi Nadejda, dr., lect. univ., Cucer Angela, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	vasian.tatiana@upsc.md , chiperi.nadejda@upsc.md , cucer.angela@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.033	3	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării modulului în programul de studii

Se încadrează în categoria unităților de curs de specialitate, care vizează formarea viitorilor specialiști în domeniul psihopedagogiei speciale. Are ca scop asigurarea achizițiilor profesionale de bază în individualizarea procesului educațional din perspectiva cerințelor educaționale speciale. Se focalizează pe domenii interconectate de competență

profesională ca: proiectarea și realizarea procesului educațional pentru diverse grupuri-țintă (copii cu CES), mediul de învățare, crearea unui parteneriat educațional eficient. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs fundamentale și de specialitate, precum și în cadrul stagiilor de practică psihopedagogică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.

CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.

CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.

CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

CPS 7. Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale.

Finalități de studii

La finalizarea modului, studentul:

F-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.

F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

F-7. Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a persoanelor cu CES.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de *Psihologie generală*, *Psihologia dezvoltării*, *Psihologie specială*, *Pedagogie specială*, *Didactica specialității*, *Evaluarea dezvoltării copilului*, *Educație incluzivă*.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Suport în educația incluzivă: delimitări conceptuale

Unitatea de învățare 2. Strategii de individualizare în contextul educației incluzive

Unitatea de învățare 3. Evaluarea copilului și intervenția bazată pe cooperare

Unitatea de învățare 4. Strategii de adaptare curriculară

Unitatea de învățare 5. Strategii de management a comportamentului în contextul educației incluzive

Unitatea de învățare 6. Promovarea diversității și incluziunii sociale în mediul educațional

Strategii de predare și învățare

Curs: prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbateră, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației etc.

Seminar: exercițiul, analiza studiului individual, eseul, proiectul de grup etc.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminar.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. VASIAN, T., BULAT, G., EFTODI, G., MORARI G., *Educația timpurie incluzivă: Ghid metodologic*. Chișinău: Print-Caro, 2020. 224 p.
2. VASIAN, T., TODERICI, O.F., *Consiliere organizațională în crearea mediului educațional incluziv și participativ: suport de curs*. Chișinău: Bons Offices, 2024. 176 p.
3. VASIAN, T. *Evaluarea în asistența psihopedagogică. Suport de curs*. Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP UPSC). 180 p. ISBN 978-9975-46-918-06.

Opțională:

10. Educația incluzivă: Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil : [în vol.] / Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale". – Chișinău : Lyceum, 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"), Vol. 1. – 2016.
11. Educația incluzivă: Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil : [în vol.] / Galina Bulat, Svetlana Curilov, Nicolae Bucun [et al.]; coord.: Domnica Gînu ; Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale". – Chișinău : Lyceum, 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – Vol. 2. – 2016.
12. Educația incluzivă : Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil : [în vol.] / Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale". – Chișinău : Lyceum, 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – ISBN 978-9975-3104-9-9. Vol. 3. – 2016.
13. Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Coord. V. Rusnac. Aprobabil prin Ord. ME nr. 671 din 01.08.2017.
14. Planul educațional individualizat. Structura-model și ghid de implementare. Coord. V. Rusnac. Aprobabil prin Ord. ME nr. 671 din 01.08.2017.

Cadrul normativ:

15. Instrucțiune de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului. Ord. MEC nr. 343 din 22 martie 2018. <https://www.informat.md/storage/resources-bread/March2020/MVVVqK5kGvryFU68Yeb4.pdf>
 16. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică și a Serviciului raional/municipal de Asistență Psihopedagogică. HG nr. 732 din 16.09.2013. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=22066&lang=ro
- Repere metodologice privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general. Ord. MEC nr. 212 din 27.02.2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr.212_din_27.02.2018_psp_mv.pdf

39.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I(licență)
Denumirea cursului	Educația incluzivă. Consilierea familiei și a copilului cu dizabilități (modul) Educația incluzivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială Catedra de Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Aurelia Racu, dr., hab., prof. univ.

Cadre didactice implicate	Vasian Tatiana, dr., conf. univ., Ciocoi Ana-Maria, asist. univ.
e-mail	racu.aurelia@upsc.md , vasian.tatiana@upsc.md , ciocoi.ana-maria@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.034	3	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Studierii cursului „Educația incluzivă” include pregătirea și formarea specialiștilor care vor însuși cunoștințe despre perioade specifice de evoluție a atitudinilor față de persoanele cu deficiențe: de la segregare la integrare și incluziune. Cursul va include studierea limitelor și perspectivelor în integrarea școlară a copiilor cu CES, avantaje și dezavantaje ale educației incluzive, modele tehnologii și metode de integrare și incluziune școlară și socială. Totodată specialiștii își vor forma o viziune de ansamblu asupra transformărilor din școlile obișnuite, pentru a face față cerințelor educaționale ale tuturor copiilor. Prin varietatea de informații cu caracter teoretic și practic ce vor fi furnizate în acest curs studenții vor însuși metodologii de intervenție psihopedagogică în școlile incluzive; cunoaștere, înțelegere și utilizarea adecvată a unor idei, proiecte, modele, inițiative precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei instrumental-aplicative; proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice în elaborarea, realizarea, monitorizarea, actualizarea PEI; utilizarea unor metode de cunoaștere a elevilor cu CES, modalități de adaptare a curriculumului școlar, tehnici și instrumente de investigare și aplicare a metodelor de cunoaștere a elevilor cu CES atitudinale, participarea la propria dezvoltare profesională; promovarea unui învățământ incluziv, bazat pe drepturile universale ale omului.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Cursul „Educația incluzivă”, vizează pregătirea teoretică, metodologică și practică a studenților pentru realizarea unor cercetări+acțiune prin care să urmărește optimizarea, promovarea și implimentarea principiilor normalizării, integrării și incluziunii persoanelor cu CES. Cursul pune accentul pe importanța filosofiei normalizării pentru aplicarea concepției integraționiste și educația incluzivă a copiilor cu dificultăți de învățare. Acesta prezintă problematica interdisciplinară a recuperării și integrării copiilor cu diverse deficiențe. Se prezintă metodele și tehnicile de evaluare complexă a copiilor cu dizabilități, precum și importanța compensării și recuperării complexe. De asemenea vizează experiențele și bunele practici din domeniul integrării școlare și sociale a persoanelor cu deficiențe. Cursul include studierea diverselor etape privind drumul spre educația incluzivă.</p> <p><i>Competențele dezvoltării în cadrul cursului:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Conștientizare a diversității specifice lumii contemporane, • Identificare a factorilor de risc cu privire la discriminare copiilor aflați în dificultate, • Aplicarea formelor de protecție a copilului (tip familial, tip rezidențial) • Identificarea domeniilor de intervenție (depistare, evidență, protecție) pentru copilul aflat în dificultate și a tehnologiilor didactice din perspectiva stilurilor de învățare. • Elaborarea și promovarea strategiilor didactice în asistența copiilor cu CES. • Conștientizarea promovării cadrului conceptual și legislativ de dezvoltare a educației incluzive. • Implicarea în soluționarea problemelor privind dezvoltarea serviciilor de educație incluzivă la nivel instituțional și comunitar. • Crearea mediului psihosocial favorabil de participare la procesul de planificare și organizare a procesului educațional din perspectiva incluzivă (procesul PEI) • Crearea unui parteneriat educațional eficient aplicând cunoștințele teoretice la procesul de planificare a activității CDS de asistare a elevilor cu CES la lecții și activități extracuriculare
Finalități de studii
<p>La sfârșit de curs studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să memoreze și să înțeleagă cunoștințele de bază legate de conceptele principale și teoriile privind de normalizarea și integrarea socială și educațională a persoanelor cu CES;

- să înțeleagă și să explice principalele teorii, concepții, principii și modele și tehnici ale incluziunii sociale;
- să însușească și să promoveze problemele privind inovațiile pedagogice în educația incluzivă și perspectivele educației incluzive;;
- să cunoască modele și tehnici tipuri de școli incluzive; tehnologiile pedagogiei inovatoare;
- să selecteze și să aplice probe psihologice și teste de cunoaștere pentru evaluarea elevilor cu CES;
- să elaboreze programe educative personalizate și individualizate de recuperare complexă a copiilor cu CES;
- să devină formatori competenți pentru educația integrată în întreg sistemul general de învățământ;
- să elaboreze și să implementeze proiecte privind integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în școala incluzivă;
- să colaboreze cu profesorii și familiile elevilor cu dizabilități, în procesul de aplicare a strategiilor didactice din domeniul educației incluzive.
- promovarea unui învățământ integrat / incluziv, bazat pe drepturile universale ale omului;
- să analizeze și să promoveze experiența internațională și modele autohtone de implementare a principiilor normalizării, integrării și incluziunii;
- să promoveze bazele teoretice ale pedagogiei inovatoare în educația incluzivă în școală;
- să aplice modele eficiente de organizare ale învățământului integrat/incluziv pentru elevi cu dizabilități.

Precondiții

Precondițiile de realizare cu succes a scopului și obiectivelor enunțate includ:

- cunoștințe despre psihopedagogia integrării – ca o ramură modernă a psihopedagogiei speciale;
- cunoștințe despre importanța implementării la nivel național a documentelor juridice internaționale în favoarea persoanelor cu dizabilități; cunoștințe de bază despre evoluția învățământului special și integrat;
- abilitățile de analiză privind perspectivele învățământului integrat/incluziv ca o componentă și direcție a reformei sistemului de învățământ general; promovarea și implementarea strategiei „Educația 20’30,,
- cunoștințe despre tendința dominantă de schimbare în lume axată pe drepturile omului și ale copilului, pe acceptarea diversității (pe includere și valorizare egală a tuturor copiilor); cunoștințe de bază despre practici incluzive în Republica Moldova: începuturi și experiențe; politici în domeniul dizabilității; dobândirea cunoștințelor necesare în vederea conducerii unui centru de educație incluzivă dintr-o școală cu practici incluzive;
- abilități în vederea elaborării, realizării și monitorizării planului educațional individualizat (PEI);
- abilități de adaptare curriculară și evaluarea procesului școlar în contextul educației incluzive;
- cunoștințe despre rolul cadrului didactic de sprijin.

Unități de învățare

1. Obiectul de studiu al psihopedagogiei integrării și normalizării
- 2 Educația incluzivă:concepte,abordări,definiții,dimensiuni învățare
3. Caracterizarea instituțiilor clasice pentru copiii cu dizabilități
4. Fundamente juridice ale normalizării și integrării copiilor cu cerințe educaționale speciale.
5. Argumente psihologice și pedagogice în favoarea normalizării, integrării și incluziuni
6. Principiul normalizării, trăsături generale și specifice
7. Modele de organizare a învățământului special integrat. Avantaje și
- 8.Incluziunea educațională a copiilor cu CES
9. : Dificultățile elevilor cu cerințe educaționale speciale în cadrul școlii
9. Metode de organizare a procesului de învățare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din școlile incluzive
10. Procedee destinate îmbunătățirii practicii profesorilor în domeniul educației incluzive.
11. Tehnologii moderne folosite în educația incluzivă
12. Managementul educației incluzive:structure,instituții,servicii.Roluri și responsabilități.

Strategii de predare și învățare

Strategiile de predare se concentrează pe prelegere clasică și conversație combinate cu alte strategii interactive. Relația dintre cursuri și seminarii este complementară. La seminarii se analizează și se dezbat o serie de aspecte practice (proiecte, studii de caz) bazate pe informația teoretică și experiență profesională a studenților / masteranzilor

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare (inițială, curentă, periodică și sumativă) vor include metode de observare sistematică, autoevaluare, evaluare reciprocă, teste docimologice, proiectele individuale focalizate pe sinteza interpretativă a unui set de cunoștințe circumscrise unei teme bine delimitate, portofolii etc.

Bibliografie**Obligatorie:**

1. RACU, A. (coord.) Parteneriate în educația incluzivă a tinerilor cu dizabilități în instituțiile universitare. Tipografia Print-Caro. 2019. 128 p. ISBN 978-9975-72-411-1.
2. RACU, A., POPOVICI D. VI., ș.a. Incluziunea socială în mediul academic: provocări, oportunități, soluții contemporane: Suport didactic. Chișinău: S.n. (Tipogr. Pontos), 2019. 202 p. ISBN 978-9975-72-412-8.
3. RACU, A. Strategii tradiționale și moderne în psihopedagogia școlii incluzive. - Chișinău: S. n., 2016. Tipografia Centrală". - 272 p. Bibliogr.: p. 261.500 ex. ISBN 978-9975-53-670-7
4. VASIAN, T., BULAT G., EFTODI G., MORARI G. Educația timpurie incluzivă: ghid metodologic. Chișinău. S. n., Tipogr. „Print-Caro”, 2020.

Opțională:

1. MÎSLIȚCHI, V., RACU, A. Interacțiunea instituției de învățământ superior cu partenerii sociali – factor semnificativ în pregătirea profesională și angajarea în muncă a studenților cu dizabilități. In: Parteneriate în educația incluzivă a tinerilor cu dizabilități din instituțiile universitare. 29 noiembrie 2019, Chișinău. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2019. pp. 18-23. ISBN 978-9975-72-411-1.
2. RACU, A. Aspecte pedagogice de organizare a asistenței complexe a studenților cu dizabilități în instituția universitară. În: Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv. Materialele conferinței științifice internaționale. Chișinău, 10 decembrie 2020. p. 49-58. ISBN 978-9975-46-480-2.
3. RACU, A. (coord. științific, editor). Materialele conferinței științifice internaționale. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv. Chișinău, 10 decembrie 2020. 600 p. ISBN 978-9975-46-480-2.
4. RACU, A. Perspective ale incluziunii socioeducaționale a persoanelor cu dizabilități. In: Parteneriate în educația incluzivă a tinerilor cu dizabilități din instituțiile universitare. 29 noiembrie 2019, Chișinău. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2019. pp. 66-89. ISBN 978-9975-72-411-1.
5. RACU, A., Tendințe actuale în proiectarea cercetărilor din perspectiva incluziunii universitare a tinerilor cu dizabilități, în: Univers Pedagogic, 2023, p47-51, Nr.1
RACU, A., MUNTEANU, N., Aspecte privind dimensiunile sociale și psihopedagogice ale integrării și incluziunii școlare, 2024

40.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I (Licență)
Denumirea modulului	Consilierea familiei și a copilului cu dizabilități În modul: Educația incluzivă. Consilierea familiei și a copilului cu dizabilități
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/ catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titulari de curs	Chiperi Nadejda, dr., lect. univ.
Cadre didactice implicate	Vasian Tatiana, dr., conf. univ.
e-mail	vasian.tatiana@upsc.md , chiperi.nadejda@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.034	6/3	III	V	180/90	45/45	45/45

Descriere succintă a integrării modului în programul de studii
Se încadrează în categoria unităților de curs de specialitate opționale, care contribuie la formarea complexă a viitorilor specialiști, oferind o viziune mai extinsă asupra înțelegerii asistenței psihologice a familiei în care se educă un copil cu dizabilități. Are ca scop dezvoltarea competențelor profesionale specifice consilierii psihologice a familiei și copilului, prin înțelegerea proceselor și fenomenelor ce au loc în familie odată cu apariția copilului cu dizabilități, construirea demersului de intervenție psihologică în depășirea dificultăților cu care se confruntă. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs de specialitate, precum și în cadrul stagiilor de practică.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES. CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES. CPS 7. Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale. CPS 8. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în educația persoanelor cu CES. CPS 9. Depășirea dificultăților de comunicare cu persoanele cu CES și mediul lor de viață, prin aplicarea tehnologiilor adecvate particularităților comportamentale manifestate.
Finalități de studii
La finalizarea modului, studentul: F-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea activității cu diverși beneficiari, inclusiv cu familii, copii cu dizabilități; F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES, asistența familiilor acestora; F-7. Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a familiilor și copiilor cu CES/dizabilități; F-8. Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu CES. F-9. Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale.
Precondiții
Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de <i>Psihologie generală</i> , <i>Psihologia dezvoltării</i> , <i>Psihologie specială</i> , <i>Evaluarea dezvoltării copilului</i> , <i>Metodologii de sprijin în educația incluzivă</i> , <i>Introducere în psihoterapie</i> .
Unități de învățare
Unitatea de învățare nr. 1. Consilierea psihopedagogică: delimitări conceptuale Unitatea de învățare nr. 2. Evaluarea psihologică a familiei și copilului în cadrul consilierii Unitatea de învățare nr. 3. Tehnologiile utilizate în consilierea psihopedagogică Unitatea de învățare nr. 4. Tehnologiile utilizate în consilierea copilului și familiei și copilului cu dizabilități Unitatea de învățare nr. 5. Proiectarea activității de asistență psihopedagogică a familiei copilului cu dizabilități
Strategii de predare și învățare
<i>Curs</i> : prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbateră, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației etc. <i>Seminar</i> : exercițiul, analiza studiului individual, eseul, proiectul de grup etc.
Strategii de evaluare
Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală. Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale. Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare. Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului

universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. VASIAN, T. Consilierea familiei: suport de curs. Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP UPSC).182 p. ISBN 978-9975-46-910-4.
2. VASIAN, T. Evaluarea în asistența psihopedagogică. Suport de curs. Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP UPSC). 180 p. ISBN 978-9975-46-918-06.
3. David D. Tratat de psihoterapii cognitive și comportamentale. Iași: Polirom, 2017. 368 p.
4. Holdevici I., Negrescu M. Tratat de psihoterapie cognitiv-comportamentală. București: Editura Trei, 2023. 704 p.
5. Mitrofan I., Vasile D. Terapii de familie. București: sper, 2012. 250 p.
6. Rosenberg Marshall B., Comunicarea nonviolentă. București: Ponte, 2015, 276 p.
7. Vasian T. Copilul cu dizabilități și familia sa. În: Intervenția timpurie în copilărie. Suport de curs. Sub red. N. Revenco. Chișinău: S. n., 2019. 296 p.
8. Vasian T. Considerații privind consilierea psihologică a părinților copiilor cu dizabilități. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale, 16 septembrie 2021 "Cercetarea în științe ale educației și psihologie: provocări, perspective" În memoria profesorului Nicolae Bucun. Coord. șt. L. POGOLȘA, N. VICOL, O. PALADI. Chișinău: ISE, 2021 (Tipografia "Totex-Lux"), pp. 330-335.
9. Vasile D. L. Trauma familială și resursele compensatorii. București: Sper, 2012. 230 p.
10. Vrăsmaș E. Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți. București: Aramis Print, 2008. 255 p.

Opțională:

1. Bonchiș E. ș. a. Familia și rolul ei în educarea copilului. Iași: Polirom, 2011. 419 p.
2. Cojocar V. [et al.] *Suport de curs: Asistența familiilor în situație de criză.* Chișinău: Bons Office, 2019. ISBN 978-9975-87-482-3
3. Killen K. Copilul maltratat. București: editura Eurobit, 2000. 456 p.
4. Konya Z., Konya A. Terapie familială sistemică. Iași: Polirom, 2012. 293 p.
5. Mitrofan I. ș. a. Cursa cu obstacole a dezvoltării umane: psihologie, psihopatologie, psihodiagnoză, psihoterapie centrată pe copil și familie. Iași: Polirom, 2003. 475 p.
6. Satir V. Terapia familiei. București: Editura trei, 2011. 392 p.
7. Эйдемиллер Э.Г., Добряков И.В., Никольская И.М. Семейный диагноз и семейная психотерапия. СПб: Речь, 2007. 352 с.

Cadrul normativ:

1. Instrucțiune de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului. Ord. MEC nr. 343 din 22 martie 2018. <https://www.informat.md/storage/resources-bread/March2020/MVVVqK5kGvryFU68Yeb4.pdf>
2. Repere metodologice privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general. Ord. MEC nr. 212 din 27.02.2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr.212_din_27.02.2018_psp_mv.pdf

41.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Terapia ocupațională. Psihopedagogia peprsoanelor supradotate (modul) Terapia ocupațională

Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Cucer Angela, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Pîrvan Mariana, asistent universitar
e-mail	cucer.angela@upsc.md , pîrvan.mariana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.035	3	II	I	90	45	45
S.08.A.038	6	IV	II	40	20	20

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Modulul are ca scop asigurarea unui set de cunoștințe, abilități și competențe profesionale interconectate, focalizate pe două domenii: terapia educațională complexă, metode și tehnici practice de lucru în domeniul terapiilor ocupaționale pentru persoanele cu dizabilități. Rezultatele învățării urmează a fi concretizate și dezvoltate în cadrul unităților de curs pentru studenți de la ciclul I.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs
CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES. CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES. CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă. CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale. CPS 10. Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii educaționale în general și a teoriilor și metodologiei educației incluzive în special, dând dovadă de motivație și interes pentru actualizarea permanentă a achizițiilor profesionale.
Finalități de studii
F - 1. Utilizează reperatele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES prin utilizarea terapiei ocupaționale. F - 2. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale ale copilului cu CES. F - 3. Realizează activități terapeutice educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES. F - 4. Aplică strategii de sprijin terapeutic adaptate a particularităților individuale ale copiilor. F - 5. Elaborează un plan de dezvoltare profesională în domeniul terapiei ocupaționale.
Precondiții
1. Discipline anterior studiate: - <i>Psihologia generală, Psihologia vârstelor, Introducere în terapie, Training psiho-social, Pedagogia specială, etc.</i> 2. Condiții prealabile: - cunoașterea particularităților de dezvoltare a copiilor, evaluarea și instruirea acestora; - operaționalizarea terminilor în domeniul: psihologie, pedagogie, terapie; - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare la cursul <i>Terapia ocupațională</i> .
Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Tema: *Terapia educațional complexă – delimitări conceptuale:*

Unitatea de învățare 2. Tema: *Ludoterapie.*

Unitatea de învățare 3. Tema: *Terapia cognitivă.*

Unitatea de învățare 4. Tema: *Terapia ocupațională.*

Funcțiile terapiei ocupaționale. Scurt istoric al terapiei ocupaționale. Influența ocupațiilor asupra

Unitatea de învățare 5. Tema: *Meloterapia.*

Unitatea de învățare 6. Tema: *Terapia de expresie grafică și plastică.*

Unitatea de învățare 7. Tema: *Terapia psihomotricității și abilitarea manuală.*

Unitatea de învățare 8. Tema: *Terapia prin dans și mișcare, zooterapie, aromaterapie, cromaterapie, terapia poveștilor.*

Unitatea de învățare 9. Tema: *Kinetoterapia.*

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student cu accent pe dobândirea inter(activ) a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru și pe învățare autonomă.

Curs: prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbatere; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich);

Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;

Practice/laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/ individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, non instrumental.

Evaluarea formativă/formatoare se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce includ stagii de practică - în săptămânile 12- 14.

Evaluarea finală la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul lucrului individual) și 40% din nota pentru răspunsul la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Danii A.; Postolachi E., ș.a., Educația tehnologică în școala auxiliară, concepții și programe de instruire. Chișinău, 2002.
2. ZĂVĂLEANU, MIHAELA Terapie ocupațională / Mihaela Zăvăleanu. - Craiova : Universitaria, 2016
Conține bibliografie ISBN 978-606-14-1130-6.
3. Игровая терапия как метод интеграции и реабилитации : учебное пособие / ред. [В.В. Колков](#), [Л.С. Лазгиева](#) ; сост. [С.В. Колкова](#). – Москва : Права человека, 2001. – 88 с. – ISBN 5-7712-0220-7
4. DORU-VLAD POPOVICI. Terapie ocupațională pentru persoane cu deficiente. Editura "MUNTENIA" Constanta.2004.
5. RUXANDRA FOLOȘTINĂ, Terapie ocupațională în educație: integrare prin cântec și culoare. 2018, 174p. ISBN: 978-606-16-1036-5

Opțională:

1. Bucun N.; Danii A., Curriculum-uri școlare pentru învățământul special. Chișinău, 2009
2. Danii A.; Postolachi E., ș.a., Educația tehnologică în școala auxiliară, concepții și programe de instruire. Chișinău, 2002
3. Игровая терапия как метод интеграции и реабилитации: Учебное пособие. Москва, Права человека, 2001
4. Кэдьусон Х., Шеффер Ч., Практикум по игровой психотерапии. Санкт-Петербург, 2001

42.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogia specială
Ciclu	I
Denumirea cursului	Psihopedagogia persoanelor supradotate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologia și Psihopedagogia Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogia Specială
Titular de curs	Victoria Maximciuc, dr., conf. univ. Chiperi Nadejda, dr., lect. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	maximciuc.victoria@upsc.md , chiperi.nadejda@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.035	3	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Unitate de curs are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților și competențelor de bază ce permit abordarea din perspectiva științei psihologice și pedagogice a domeniului de formare profesională, cu focalizare pe subiecții supradotați. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate în cadrul tuturor unităților de curs fundamentale și de specialitate precum și în cadrul stagiilor de practică

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS-1. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.

CPS-2. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS-3. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS-4. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

CPS-5. Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii educaționale în general și a teoriilor și metodologiei educației incluzive în special, dând dovadă de motivație

și interes pentru actualizarea permanentă a achizițiilor profesionale.

Finalități de studii

- F-1. Să utilizeze reperetele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor supradotate.
- F-2. Să proiecteze activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.
- F-3. Să realizeze activități educaționale cu persoane supradotate.
- F-4. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.
- F-5. Să elaboreze un plan de dezvoltare profesională.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de psihologia generală, psihologia dezvoltării, psihologia specială, pedagogia generală, pedagogia specială

Unități de învățare

Conceptualizarea supradotării.
Teoriile și modelele supradotării. Mituri despre supradotați.
Caracteristica psihopedagogică copilului supradotat. Supradotarea și alte stări.
Problemele familiei care educă copilul supradotat.
Metodologia identificării copiilor supradotați.
Tehnici de evaluare.
Strategii de organizarea a instruirii diferențiate.
Modele de curriculum.
Consilierea psihopedagogică a copiilor supradotați.
Strategii de lucru cu copiii supradotați.
Formarea profesorilor pentru instruirea diferențiată.

Strategii de predare și învățare

Curs: prezentarea, expunerea, explicația, demonstrația, dezbateră, prelegere aplicativă cu utilizarea tehnicilor de analiză a informației psihopedagogia persoanelor supradotate
Seminar: exercițiul, analiza studiului individual, eseul, proiectul de grup privind psihopedagogia persoanelor supradotate.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie:

1. MARIA-LIANA STĂNESCU, Instruirea diferențiată a elevilor supradotați, Editura Polirom, Iași, 2002. 212 p. ISBN 973-683-800-5.
2. DORU VLAD POPOVICI, Introducere în psihopedagogia supradotaților, Editura Fundației Humanitas,

București, 2004. 307 p. ISBN 973-86055-2-0

3. Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție. Coordonat de Adrian Roșan. Iași. Polirom. 2015. ISBN print: 978-973-46-4963-1 ISBN ePub: 978-973-46-5304-1 ISBN PDF: 978-973-46-5305-8.

Opțională:

1. TELEUCĂ, M. Teleuca Marcel Intervenții educaționale generale în cazul excelenței superioare. În: Revista Psihologie, Pedagogie Specială, Asistență Socială, 2011, nr 1 (22), p. 25-28. ISSN 1857-0224
2. TELEUCĂ, M. Instruirea diferențiată în cadrul excelenței superioare. În: Revista Psihologie, Pedagogie Specială, Asistență Socială, 2011, nr 1 (22), p. 73-78. ISSN 1857-0224
3. MAXIMCIUC, V. Formarea competențelor profesionale de susținere a copiilor supradotați. Conferința Științifică Internațională „Știință și educație: noi abordări și perspective”, care va avea loc pe 21-22 martie 2024 (in tipar)

Cadru normativ:

1. Codul Educației al Republicii Moldova, Legea Parlamentului nr. 152 din 17.07.2014. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro
2. Concept privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671 din 01 august 2017. https://mecc.gov.md/sites/default/files/concept_individ_final_0.docx
3. Metodologia de evaluare a dezvoltării copilului. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 99 din 26 februarie 2015. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_me_nr_99_26_02_2015.pdf
4. Metodologia de organizare și funcționare a Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituțiile de învățământ preuniversitar. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 100 din 26 februarie 2015. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_me_nr_100_26_02_2015.pdf
5. Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024-2027 <https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-03-nu-765-mec-2023.pdf>
6. Regulamentul-cadru al Comisiei multidisciplinare intrașcolare din instituția de învățământ primar, secundar, ciclul I și II. Anexă la Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 683 din 03 iunie 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/anexa_la_nr_683_din_03.06.2019.pdf
7. Repere metodologice privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 212 din 27 februarie 2018 https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_psp_mv.pdf

43.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihopedagogia deficiențelor neuromotorii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Ciobanu Adriana, dr. psih., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Cucer Angela, dr., conf. univ.
e-mail	ceban.adriana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.036	4	III	V	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina *Psihopedagogia deficiențelor neuromotorii* face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihopedagogia specială și are drept obiectiv general formarea la studenți

a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.

CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.

CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

Finalități de studii

F-2. Utilizează reperatele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.

F-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului; elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.

F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile psihologia specială, pedagogia specială, evaluarea dezvoltării copilului, psihoterapie, consiliere psihopedagogică. Ei trebuie să posede cunoștințe privind specificul dezvoltării proceselor cognitive, afective și volitive, a personalității și particularităților individual-tipologice, a relațiilor interpersonale a copiilor cu psihicul dezvoltat normal.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Copilul cu dizabilități neuromotorii. Dizabilitatea, cauzele și manifestările clinice. Ce este dizabilitatea neuromotorie. Cauzele dizabilității neuromotorii. Factorii de risc în apariția dizabilităților la copii. Manifestările clinice a dizabilității neuromotorii. Problemele de îngrijire a copilului cu dizabilități neuromotorii. Importanța mișcării pentru copilul cu dizabilități neuromotorii. Importanța diagnosticării și asistenței timpurii a copilului cu dizabilități neuromotorii. Terapii de reabilitare aplicate copiilor cu dizabilități.

Unitatea de învățare 2. Dezvoltarea copilului de 0-6/7ani. Particularitățile dezvoltării copilului de 0-7 ani. Psihomotricitatea. Particularitățile dezvoltării psihomotricității copilului de 0-7 ani Particularități în dezvoltarea copilului cu dizabilități neuromotorii. Strategii de adaptare a copilului cu dizabilități neuromotorii.

Unitatea de învățare 3. Paralizia cerebrală infantilă (PCI). Ce este paralizia cerebrală infantilă. Cauzele apariției PCI. Clasificarea și evaluarea PCI. Particularitățile psihologice ale copiilor cu PCI. Perturbarea funcțiilor psihice superioare la copiii cu PCI. Dereglarea funcțiilor intelectuale la copii cu PCI. Dereglările dezvoltării funcției verbale la copiii cu PCI. Dereglări în formarea personalității copiilor cu PCI. Reabilitarea complexă al copiilor cu PCI. Socializarea și integrare a copiilor cu PCI.

Unitatea de învățare 4. Evaluarea psihopedagogică a dezvoltării copilului cu dizabilități neuromotorii. Importanța diagnosticării și asistenței timpurii a copilului. Evaluarea psihopedagogică a dezvoltării copilului cu dizabilități neuromotorii. Strategii de evaluare ale dezvoltării copilului cu dizabilități neuromotorii.

Unitatea de învățare 5. Asistența psihopedagogică a copilului cu dizabilități neuromotorii. Planul și planificarea intervenției individualizate a copilului cu dizabilități neuromotorii. Comunicarea și limbajul. Motricitatea. Autonomia personală. Activitatea de joc.

Unitatea de învățare 6. Terapia tulburărilor de psihomotricitate la copilul cu dizabilități neuromotorii. Terapia tulburărilor de schemă corporal. Terapia tulburărilor de lateralitate. Terapia tulburărilor de orientare, organizare și

structurare spațială. Terapia tulburărilor de orientare, organizare și structurare temporal. Terapia de realizare motrică și instabilitate psihomotorie.

Unitatea de învățare 7. Parteneriatul în favoarea copilului cu dizabilități neuromotorii. Parteneriatul în asistarea copilului cu dizabilități neuromotorii. Strategii de dezvoltare a parteneriatului în favoarea copilului.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare și pe învățare autonomă.

- *Curs*: prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbateri; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich);
- *Seminar*: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;
- *Practice/laborator*: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/ individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, noninstrumental.

Evaluarea formativă/formatoare se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce unclud stagii de practică - în săptămânile 12-14.

Evaluarea finală la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul lucrului individual) și 40% din nota pentru răspunsul la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ALBU, A., ALBU, C. *Asistența psihopedagogică și medicală a copilului deficient fizic*. Editura Polirom. București, 2000.
2. BUICĂ, C. *Bazele defectologiei*. București, 2004.
3. GÎNU, D., ȚĂRUȘ, M., MOCANU, A. *Copilul cu dizabilități neuromotorii: Ghid pentru specialiști* - Ch.: "Valinex" SRL, 2010. - 128 p.
4. CIOBANU, A. *Psihologia specială. Suport de curs*. Chișinău: S.n., (Tipogr., Ion Creangă"), 2019. 311 p. ISBN 978-9975-46-407-9.
5. CIOBANU, A. *Evaluarea complexă a dezvoltării copilului*. Suport de curs. Chișinău: S.n., 2021 (CEP, „Ion Creangă”), 197 p. ISBN 978-9975-46-588-5.
6. MOȚET, D. *Psihopedagogia recuperării handicapurilor neuromotorii*. București, 2001.

Opțională:

1. GHERGUȚ, A. *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*. Ediția a III. Ed.: Polirom, 2013. 512 p.
2. VERZA, E. *Defectologie și logopedie*. Modulele I, II și III. Editura Credis. București, 2007.
3. АБРАШИНА, Н.А. *Двигательные церебральные нарушения*. Саратов, 1997.
4. ИППОЛИТОВА, М.В., БАБЕНКОВА, Р.Д., МАСТЮКОВА, Е.М. *Воспитание детей с церебральным параличом в семье*. Москва, 1993.

44.

Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Practica psihopedagogică 2, anul III
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titular de curs	
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
	12	III	V	360	360	

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Practica organizată în cadrul anului II de studii este o practică de importanță majoră pentru formarea viitorului specialist, deoarece ea reprezintă o verigă de inițiere în specialitatea aleasă și contribuie la autodeterminare profesională. Aceste patru săptămâni de practică organizate în instituțiile de învățământ (grădiniță/școală/centre de dezvoltare) îi permit studentului să cunoască toate direcțiile de activitate a unui psihopedagog, modalitățile de lucru, specificul regimului de lucru, planificarea activităților de diagnosticare, profilaxie și dezvoltare personală. Îi oferă posibilitatea de a duce observări asupra copiilor, de a analiza rezultatele obținute, de a efectua testări și de a interpreta rezultatele, de a elabora o caracteristică psihologică a unui copil și a colectivului clasei, de a face concluzii pertinente etc.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 3. Determinarea traseului educațional și a serviciilor de suport în baza particularităților individuale și de relaționare socială a persoanei.</p> <p>CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.</p> <p>CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.</p> <p>CPS 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.</p> <p>CPS 7. Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale.</p> <p>CPS 8. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în educația persoanelor cu CES.</p> <p>CPS 9. Depășirea dificultăților de comunicare cu persoanele cu CES și mediul lor de viață, prin aplicarea tehnologiilor adecvate particularităților comportamentale manifestate.</p> <p>CPS 10. Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii educaționale în general și a teoriilor și metodologiei educației incluzive în special, dând dovadă de motivație și interes pentru actualizarea permanentă a achizițiilor profesionale.</p>
Finalități de studii
<p>La finalizarea programului de studii absolventul:</p> <p>R-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p> <p>R-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.</p> <p>R-3. Determină particularitățile psihoindividuale și sociale în baza metodologiei specifice domeniului;</p>

elaborează recomandări privind traseul educațional în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale ale persoanei.

R-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.

R-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES.

R-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

R-7. Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a persoanelor cu CES.

R-8. Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu CES.

R-9. Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale.

R-10. Elaborează un plan de dezvoltare profesională.

Precondiții

Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, a personalității și dezvoltării.

Unități de învățare

Programa activității practice a studenților în perioada practicii psihopedagogice:

1 săptămână:

- cunoașterea cu instituția de învățământ;
- analiza generală a activității psihopedagogului/logopedului/cadrului didactic de sprijin/coordonatorului CREI;
- analiza specificului activităților realizate în asistența psihopedagogică individualizată;
- realizarea observărilor asupra activității psihopedagogului/logopedului/cadrului didactic de sprijin/coordonatorului CREI.

2 săptămână:

- asistarea la activitățile desfășurate conform planului individual de activitate;
- realizarea convorbirilor, interviurilor cu copiii, părinții, cadrele didactice în scopul acumulării informației psihopedagogice necesare;
- implicarea în realizarea activităților psihopedagogului conform direcțiilor prioritare:
 - aplicarea instrumentelor de evaluare în vederea identificării unor aspecte ale relațiilor, stilurilor de comunicare elev-elev, părinte-copil, cadru didactic-elev etc.;
 - analiza datelor obținute, formularea unor concluzii.

3 săptămână:

- Inițierea în elaborarea programelor de activitate a psihopedagogului axate pe direcțiile prioritare de suport: evaluare, prevenție și intervenție.

4 săptămână :

- implementarea programelor de activitate planificate;
- pregătirea portofoliului practicii psihopedagogice.

Metode și tehnici utilizate

Observația, testarea, anchetarea, convorbirea, expunerea, discuții, studii de caz, analiza filmelor, lucru individual și în grup.

Strategii de evaluare

Evaluarea activității studentului stagiar se efectuează după următoarele criterii:

1. Realizarea obiectivelor stagiului de practică psihopedagogică;
2. Folosirea eficientă a timpului destinat stagiului de practică (prezența, atitudinea față de instituția de învățământ general și responsabilitățile stagiului, responsabilitatea, motivația);
3. Conținutul și calitatea prezentării documentației practicii: *Referința* eliberată de mentorul practicii din instituția de învățământ general ce conține aprecierea activității studentului stagiar și a rezultatelor obținute pe parcursul desfășurării practicii; Raportul/darea de seamă; Portofoliul individual (care va include -Planul individual de activitate și agenda practicii, Proiectarea detaliată a programului anual de activitate a psihopedagogului/ psihologului școlar, axată pe direcțiile prioritare de asistență; Analiza a 2 activități de prevenție/consiliere,

desfășurate cu părinții/cadrele didactice; Proiecte ale activităților din cadrul asistenței psihopedagogice realizate (activitate de prevenție, proces verbal al realizării evaluării psihopedagogice, sesiune de training etc.). În baza activităților desfășurate în cadrul practicii, documentelor prezentate și a comportamentului studentului în cadrul instituției în care se realizează stagiul de practică, caracteristicii psihologului școlar, se face evaluarea și notarea de către coordonatorul practicii și psihologul unde s-a desfășurat practica.

Bibliografie

Cadru normativ:

- REPERE METODOLOGICE privind activitatea psihopedagogului în instituțiile de învățământ general,
https://mecc.gov.md/sites/default/files/reglementari_psp_mv.pdf
- REPERE METODOLOGICE privind activitatea logopedului în instituțiile de învățământ general Aprobate prin ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 02 din 02.01 2018
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr.02_din_02.01.2018_0.pdf
- Codul deontologic al psihologului, Parlamentul Republicii Moldova, <https://www.parlament.md>
- Codul de etică al Cadrului didactic aprobat prin Ordinul ME nr. 861 din 07.09.2015.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/document/attachments/codul_de_etica_ro_4.pdf

Anul III (planul de învățământ 2021), semestrul VI

45.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I (Licență)
Denumirea cursului (în modul)	Etica și deontologia profesională a psihopedagogului special
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Buzenco Aurica, dr., lect. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	buzenco.aurica@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.035	3	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Etica și deontologia profesională a psihopedagogului special se încadrează în seria unităților de curs orientate spre specialitatea de bază, care vizează studierea metodelor/ tehnicilor educaționale eficiente în diverse deficiențe. Are ca scop asigurarea achizițiilor profesionale de bază a cunoștințelor, abilităților și atitudini privind compensarea deficiențelor și incluziunii sociale eficiente. Se focalizează pe două domenii interconectate de competență profesională: psihologia specială și pedagogia specială. Rezultatele învățării urmează a fi aplicate și dezvoltate în cadrul stagiilor de practică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPS-1. Identificarea noțiunilor de bază, fenomenelor și proceselor specifice eticii pedagogice.
 CPS-2. Dezvăluirea normelor unui comportament etic și moral în procesul educațional în instituții speciale
 CPS-3. Valorificarea reperelor etice și deontologice în condiții de manifestări inadecvat a copiilor cu CES în diferite situații;
 CPS-5. Valorificarea strategiilor psihopedagogice de optimizare a activității de învățare la copiii cu CES;
 CPS-6. Să promoveze conceptele : etică, morală, deontologie profesională în mediul psihosocial favorabil nevoilor persoanelor cu CES..
 CPS-7 Crearea unui parteneriat educațional eficient al instituției de învățământ, familiei și altor factori.
 CPS-8 Interpretarea adecvată a categoriilor eticii, normele morale, noțiunile și termenii din deontologia profesională
 -GPS-9 Propunerea, pe domeniul activității educaționale, cele mai adecvate intervenții în situații de conflict;
 CPS-10 Monitorizarea, evaluarea progreselor în dezvoltarea copiilor cu CES și performanțele lor etc.

Finalități de studii

F-1. Să respecte prevederile politicilor educaționale în proiectarea, realizarea și evaluarea demersului educațional;
 F-2 Să adapteze procesul educațional la necesitățile copiilor cu CES;
 F-3. Să utilizeze norme etice și deontologice în educația și dezvoltarea copilului cu CES;
 F-4 Să aplice prevederile normelor de etică profesională în relația cu elevii, în relația cu colegii și cu părinții elevilor cu CES;
 F-5. Să respecte normele deontologice în elaborarea de programe și planuri educaționale individualizate și de intervenție pentru cazuri de deficiențe combinate;
 F-6 Să proiecteze demersul educațional pe principii de diferențiere și individualizare;
 F-7 Să aplice metode de predare/învățare/evaluare corelate cu finalitățile de studiu;
 F-8 Să realizeze activități didactice prin utilizarea eficientă a resurselor didactice;
 F-9. Să promoveze în societate conceptul incluziunii educaționale și sociale a persoanelor cu CES;
 F-10. Să argumenteze, importanța cooperării școală-familie-societate în vederea conștientizării normelor de etică în raport cu persoanele cu CES.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe generale despre „etică pedagogică”, „cod de etică”, „referențial valoric” „valori morale/profesionale”, „dezvoltare personală/profesională”, „cultură profesională”, „deontologie”; să dezvolte deprinderi de empatie și tact pedagogic; să identifice și să interpreteze diverse metode de autoeducație morală și profesional; să manifeste atitudine nonconflictuală în prevenirea și rezolvarea conflictelor prin aplicarea normelor etice; să aprecieze rolul eticii în formarea și dezvoltarea competențelor profesionale. Cunoștințe din Pedagogia generală, Pedagogia specială, Psihologia dezvoltării etc.

Unități de învățare

1. Apariția și dezvoltarea normelor etice/morale
2. Conceptele eticii în filosofia moralei.
3. Marii îndrumători ai educației despre normele etice în pedagogie.
4. Etica și cultura pedagogică
5. Tactul pedagogic
6. Norme moderne privind profesia de pedagog în mediul online.
7. Etica profesională a psihopedagogului special.
8. Codul de etică al Cadrului didactic din Republica Moldova.

Strategii de predare și învățare

Metode didactice: prezentarea, conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic, dezbateri, expunerea, exemplificare, interviul, studiu de caz, analiza reflexivă, proiectul, analiza documentelor etc.

Tehnici didactice: brainstorming-ul, GPP, jocul de rol, lectura Sinelg, eseul etc.

Forme de organizare: grupuri, perechi, individual

Strategii de evaluare

Forme de evaluare: evaluare inițială; evaluare formativă; evaluare sumativă.

Forma finală de evaluare – examen scris.

Metode, tehnici de evaluare: observația curentă, analiza produselor activității studenților, aprecierea verbală, tehnica simulării, „Scrierea liberă”, portofoliul.

Nota finală se calculează în baza notei de la evaluările curente și lucrul individual, realizate pe parcursul semestrului și a notei la examen. 60% din nota finală o constituie nota medie a evaluărilor curente realizate pe parcursul semestrului, a evaluării periodice și a notei medii pentru activitatea individuală (nota medie a cărora va fi exprimată în număr întreg); 40% din nota finală o constituie nota evaluării finale/examen (exprimată în număr întreg).

Bibliografie

Obligatorie:

1. ALBU G., COJOCARU V: M., Universul Valoric al profesorului. Iași: Institutul European, 2019. 162p.
2. BOCOȘ M., Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist. Pitești: Editura „Paralela 45”, 2017;
3. BUZENCO A., Etica și deontologie profesională,
4. CODUL DE ETICĂ AL CADRULUI DIDACTIC, Chișinău 2016, Monitorul Oficial Nr. 59-67, 18.03.2016;
5. MÂNDĂCANU, VIRGIL. Etica pedagogică, Tip. UPSC, „Ion Creangă”, 2010, Chișinău;
6. PANIȘ A., Pedagogia eticii: o reconstrucție în instituția educației. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației (Tipografia „Print- Caro”), 2020;
7. ȚĂRNĂ E., Conflictologia. Note de curs. Chișinău: UPS „I. Creangă”. 2019. 275 p;
8. ȚĂRNĂ E., Bazele comunicării. Curs universitar. Ediția a II-a, Chișinău: Prut Internațional, 2017, 408 p.

Opțională:

1. ARCAN.P, Ciumăgeanu.D, Copilul deficient mintal, Ed.Facla, 2012, Iași;
2. BAUMAN Z., Etica postmodernă. Timișoara: Amarcord. 2000. 280 p.;
3. CUCOȘ C., Pedagogie și axiologie. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1995. 160 p;
4. CREȚU.V, Incluziunea socială și școlară a persoanei cu handicap, București 2006, Editura Printech Gîncu I. Dimensiunea valorică a competenței profesionale. Chișinău: Centrul Educațional PRO DIDACTICA. 2014. Revista „Didactica-Pro”, nr.1. p. 19-24;
5. ENĂCHESCU,C. Tratat de psihopatologie ,Ed,Tehnică,2000,pag.179-181;
6. GRUNBERG L., Axiologia și condiția umană. București: Politica. 1972. 379p;
7. ILUȚ P., Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie. Iași: Polirom. 2004. 256p. ISBN: 973-681-763-6;
8. SÎRBU T., Etica și virtuți morale. Iași: Ed. Societății Academice. 2005;
9. ȘUSTAG Z., IGNAT C., Modalități alternative de soluționare a conflictelor. București: Ed. Universitară. 2008;
10. WEIHS, T., J., Copilul cu nevoi speciale, Ed.Triade, Cluj-Napoca, 1998, pag.89-116;
11. WILLIAMS B., Moralitatea. O introducere în etică. București: Editura Punct. 2002.

46.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Introducere în psihoterapie
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Psihologie și PPS/ Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titularul unității de curs	Gonța Victoria, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Pîrvan Mariana, asist. univ.
e-mail	gonta.victoria@upsc.md , pirvan.mariana@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.036	3	III	VI	90	45	45

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Cursul Introducere în psihoterapie face parte din disciplinele de specialitate ale Programului de studii Psihopedagogie specială, nivel licență, din cadrul facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială a Universității Pedagogice din Chișinău.

Această unitate de curs abordează esența psihoterapiei ca metodă de lucru a terapeutului într-o serie de tehnici care au ca scop tratarea sănătății mentale, emoționale, precum și psihocomportamentale.

Cursul respectiv cuprinde mai multe teme care descriu diverse abordări terapeutice, esența lor și metodele, tehnicile de intervenție. De asemenea, cursul dat reflectă autoreglarea stărilor emoționale și diverse sisteme de relaxare cum sunt autosugestia, sugestia, hipnoza, meditație, yoga etc.

Cursul se adresează studenților facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială din ultimul an de studii.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

CT- 1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în condiții de autonomie.

CT- 2. Executarea rolurilor și activităților specific muncii în echipă și distribuirea sarcinilor între membri pe nivele subordonate.

CT- 3. Conștientizarea nevoii de formare continuă, utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională.

CPG-1. Valorificarea cadrului normativ- reglator și a principiilor etice, din perspectiva asigurării calității psihoterapiei, demonstrând corectitudine/spirit critic și responsabilitate.

CPG-2. Proiectarea procesului psihoterapeutic prin diverse metode și tehnici, în baza reperelor conceptuale ale terapiilor cunoscute;

CPG-3. Realizarea procesului psihoterapeutic cu diverse grupuri țintă și în diverse contexte, prin utilizarea creativă a tehnicilor adecvate paradigmei terapiilor selectate, manifestând atitudine responsabilă față de individualitatea pacienților.

CPG-4. Crearea unui parteneriat psihoterapeutic eficient, în baza potențialului formativ al diversilor factori psihologici, demonstrând deschidere și implicare.

CPG-5. Evaluarea procesului psihoterapeutic prin raportarea la cadrul normativ și metodologic aprobat, în vederea luării unor decizii de eficientizare.

CPG-6. Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii psihopedagogice, dând dovadă de motivație și responsabilitate.

CPS-1. Definirea conceptelor de bază: nevroză, complexe, simptomatice, relația terapeutică, cauzalitatea nevrozelor, analiza plângerilor, tehnici de lucru, scopuri terapeutice, finalizarea terapiei etc.

CPS-2. Valorificarea reperelor psihologice și pedagogice privind particularitățile educaționale în dezvoltarea personalității diferitor categorii de beneficiari (copii, tineri, adulți).

CPS-3. Comunicarea eficientă în diferite contexte educaționale formale și nonformale, prin valorificarea adecvată a instrumentariului psihopedagogic de studiere a particularităților cognitive și de personalitate.

CPS-4. Proiectarea cadrului educațional prin stabilirea interrelațiilor dintre fenomenele psihologice, sociale și educaționale și adaptarea finalităților educaționale la nevoile individuale și sociale.

CPS-5. Descrierea tehnicilor terapeutice, a metodelor de intervenție și de încheiere a curei terapeutice.

CPS-6. Crearea mediului psihosocial favorabil intervenției educaționale prin diagnosticarea, identificarea și satisfacerea nevoilor educaționale individuale și de grup.

CPS-7. Înțelegerea mecanismelor psihologice ale tehnicilor care contribuie la schimbare.

CPS-8. Identificarea aspectelor psihologice în geneza nevrozelor, complexelor.

CPS-9. Distingerea reperelor conceptuale de bază a cursului: dezechilibru și echilibrul emoțional, sugestibilitate, stări modificate de conștiință, relaxarea, hipnoza, meditația, autoprogramare mintală.

CPS-10. Detectarea modificărilor fiziologice, emoționale, comportamentale, atitudinale ce rezultă din procesul de autoreglare.

Finalități de studii

La finalizarea unității de curs absolventul:

1. Utilizează cunoștințele asimilate în proiectarea, realizarea și evaluarea demersului psihoterapeutic.
2. Utilizează repererele psihologice privind particularitățile de dezvoltare a personalității în proiectarea, realizarea și evaluarea procesului psihoterapeutic. Aplică instrumentele, tehnicile și metodele de lucru din varii terapii studiate.
3. Comunică demonstrând persuasiune, empatie, capacitate de negociere. Utilizează metode adecvate și tehnologii moderne pentru comunicarea cu beneficiarii.
4. Elaborează proiecte de lungă și scurtă durată pentru disciplinele psihopedagogice opționale incluse în programul de învățământ al instituției vizate. Elaborează proiecte pentru activități educaționale realizate în context formal și nonformal cu aspect psihoterapeutic.
5. Realizează procesul psihoterapeutic cu diferite categorii de beneficiari.
6. Elaborează strategii de psihoterapie în funcție de nevoile educaționale, intervenție preventivă și tratarea problemelor de adaptare psihopedagogică. Monitorizează situațiile educative și soluționarea dificultăților constatate.
7. Dezvoltă capacități de a argumenta demersul terapeutic selectat și realizat.
8. Dezvoltă abilități de lucru cu pacienții cu diferite probleme psihologice, nevroze etc.
9. Elaborează un plan de psihoterapie. Să reproducă în limbaj psihologic potrivit mecanismele de apariție a nevrozelor;
10. Identifică caracterul solicitărilor/cererilor pacientului.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile istoria psihologiei, psihologia personalității, psihoprofilaxie și dezvoltare personală, consiliere etc.

Conținutul unităților de învățare

Unitatea de învățare 1. Introducere în psihoterapie. Definirea conceptului de psihoterapie. Obiectivele psihoterapiei. Practică psihoterapeutică. Principalele forme de psihoterapie

Unitatea de învățare 2. Terapii dinamice. Scurt istoric, scopul psihanalizei. Geneza nevrozelor. Mecanismele de apărare. Tehnicile psihanalizei. Finalizarea curei psihanalitice

Unitatea de învățare 3. Terapii cognitiv- comportamentale. Scurt istoric, scopul. Geneza nevrozelor. Tehnici de modificare a gândurilor negative și a comportamentelor aferente. Terapii comportamentale. Esența terapiei cu orientare comportamentală. Geneza nevrozelor. Tehnici de lucru

Unitatea de învățare 4. Terapia experiențială. Esența terapiei experiențiale. Geneza nevrozelor. Tehnici de lucru

Unitatea de învățare 5. Terapia centrată pe client. Despre apariția acestei psihoterapii, Rogers C.

Geneza nevrozelor. Tehnici de lucru

Unitatea de învățare 6. Autoreglarea. Caracteristica generală, definirea emoțiilor. Definirea autoreglării

Unitatea de învățare 7. Psihosomatica. Mecanisme de formare a problemelor psihologice și a dereglărilor psihosomatice. Noțiuni generale, definirea afecțiunilor psihosomatice. Simptome și probleme psihosomatice. Problemele psihosomatice ca modalitate de a avea beneficii. Bolile organelor de respirație. Bolile cardiovasculare, gastro-intestinale, bolile sistemului endocrin. Modelul nevrozelor vegetative.

Unitatea de învățare 8. Sugestia, autosugestia și sugestibilitatea ca modalități de autoreglare a stărilor emoționale. Sugestia. Autosugestia. Sugestibilitatea

Unitatea de învățare 9. Relaxarea ca metodă de reglare a stărilor emoționale. Definirea relaxării. Mecanismele relaxării. Tipuri și metode de relaxare

Strategii de predare și învățare

Strategii de predare: de prezentare, de activizare, de combinare, de combinare a predării în mod expozitiv;

Strategii de învățare: algoritmică, euristică, mixtă.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă (formativă) se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, teste etc.

Evaluarea periodică o probă scrisă

Evaluarea semestrială se va executa în scris, metoda de evaluare – test docimologic

Bibliografie

Obligatorie:

ATTKINSON, R., ATTKINSON, R. Introducere în psihologie. Ed. Tehnică, București, 2002.

HOLDEVICI, I. Elemente de psihoterapie. B., 1996.

HOLDEVICI, I. Psihoterapia. B., 1995.

MITROFAN, I. Orientarea experiențială în psihoterapie. B., 2002.

DAFINOIU, I. Psihoterapie și educație în cultura și personalitate. Ed. Militara, București, 1991.

DOROFTE, T. Orientări și tendințe în psihoterapia contemporană. Ed. Științifică, București, 1991.

Opțională:

ENACHESCU, C. Tratat de Psihanaliza și Psihoterapie. Ed. Did. și Ped., București, 1998.

HOLDEVICI, I., VASILESCU, I. Psihoterapia - tratament fără medicamente, Ed. Ceres, București, 1993.

HUBER, W. Psihoterapiile. Ed. Științifică și Tehnică, București, 1997.

IONESCU, G. Psihoterapie. Ed. Științifică, București, 1990.

MITROFAN, I. Psihoterapia experiențială. Ed. Infomedica, București, 1997.

HOLDEVICI I. Psihoterapii scurte. Ed. Ceres, București, 2000.

DAFINOIU, I. Elemente de psihoterapie integrativă. Ed. Polirom, Iași, 2000.

КАЛИНА Н.Ф. Основы психотерапии. М., 1997.

СИНЕЛЬНИКОВ В. Возлюби болезнь свою. Москва: Полиграф, 2021.

СТАРШЕНБАУМ Г. Все болезни от нервов ? Психосоматика. Москва: АСТ, 2022.

47.

Denumirea programului de studii	0111.4 Psihopedagogia specială
Ciclul	I
Denumirea cursului	Psihopedagogia devianțelor comportamentale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologia și Psihopedagogia Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogia Specială
Titular de curs	Dița Maria, dr., conf.univ.
Cadre didactice implicate	Pîrvan Mariana, drd., asistent univ.
e-mail	dita.marcela@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.037	3	III	VI	90	45	45

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Psihopedagogia devianțelor comportamentale* este esențială în formarea specialiștilor capabili să intervină în cazul comportamentelor atipice din mediul educațional și social. Aceasta oferă studenților cunoștințe despre cauzele, tipologiile și mecanismele devianțelor comportamentale, precum și despre strategiile de prevenire și intervenție. Cursul include atât aspecte teoretice, cât și aplicații practice, dezvoltând competențe de evaluare și gestionare a comportamentelor problematice. Integrarea sa în programul de studii *Psihopedagogie specială* contribuie la pregătirea viitorilor profesioniști pentru a sprijini incluziunea și adaptarea persoanelor cu dificultăți comportamentale. De asemenea, facilitează înțelegerea interdisciplinară a fenomenului și aplicarea unor metode personalizate de intervenție. Astfel, studenții dobândesc o viziune complexă asupra devianțelor comportamentale, pregătindu-se pentru provocările profesionale din domeniu.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

1. CPG-1. Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației, demonstrând corectitudine, spirit critic și responsabilitate;
2. CPG-3. Realizarea procesului educațional cu diverse grupuri-țintă și în diverse contexte, prin utilizarea creativă a tehnologiilor educaționale adecvate paradigmei acceptate, manifestând atitudine responsabilă față de individualitatea subiecților;
3. CPG-4. Realizarea conexiunii inverse în procesul educațional, adaptată la reperele conceptuale și la diverse medii de învățare;
4. CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.

Rezultatele învățării

Rezultatele învățării pentru unitatea de curs *Psihopedagogia devianțelor comportamentale* includ:

- R-2.** Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.
- R-6.** Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.
- R-7.** Proiectează și realizează sesiuni de consiliere psihologică și pedagogică a persoanelor cu CES.
- R-8.** Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu CES.
- R-9.** Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de: Neuropatologia, Neuropsihologie, Psihologia generală, Psihologia dezvoltării, Psihologia specială. Pedagogia generală, Pedagogia specială.

Conținutul unității de curs

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 1. Introducere în psihopedagogia devianței comportamentale

- 1.1. Obiectul, obiectivele și sarcinile cursului „Psihopedagogia devianței comportamentale”
- 1.2. Problema comportamentului în psihologie. Cauze și factori de risc ai comportamentului deviant
- 1.3. Problema comportamentului în pedagogie. Cauze și factori de risc ai comportamentului deviant

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 2. Repere conceptuale privind psihopedagogia devianței comportamentale

- 2.1. Repere conceptuale privind devianța
- 2.2. Repere conceptuale privind delincvența juvenilă
- 2.3. Repere conceptuale privind devianța școlară

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 3. Personalitatea copilului și devianța comportamentală

- 3.1. Corelații între comportamentul deviant - devianța școlară -delincvența juvenilă
- 3.2. Dezvoltarea personalității copilului în mediul școlar
- 3.3. Adaptarea școlară și devianța comportamentală
- 3.4. Rolul școlii în prevenirea comportamentului deviant

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 4. Devianța comportamentală și consilierea psihopedagogică a elevilor cu CES

- 4.1. Caracteristici psihopedagogice ale elevilor cu CES
- 4.2. Comportamentul elevilor cu CES
- 4.3. Metode și tehnici specifice de intervenție
- 4.4. Consilierea psihopedagogică a elevilor cu CES

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 5. Aspecte psihopedagogice privind profilaxia comportamentului deviant al elevilor

- 5.1. Strategii de prevenire și combatere a delincvenței juvenile, inițiate de cadre didactice
- 5.2. Abordare multi- și interdisciplinară a delincvenței juvenile

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 6. Devianța școlară

- 6.1. Absenteismul școlar: cauze, consecințe și prevenire
- 6.2. Abandonul școlar: cauze, consecințe și modalități de diminuare

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 7. Bullying-ul școlar ca fenomen deviant criminogen

- 7.1. Caracteristici generale privind violența și bullying-ul. Măsuri de sancționare
- 7.2. Violența școlară – o realitate
- 7.3. Disfuncționalitatea familială și problemele școlare

Strategii de predare și învățare

În cadrul unității de curs *Psihopedagogia devianțelor comportamentale*, sunt utilizate diverse strategii de predare și învățare pentru a facilita atât înțelegerea teoretică, cât și aplicarea practică a cunoștințelor:

1. **Prelegeri interactive** – prezentarea conceptelor teoretice într-un mod dinamic, cu implicarea activă a studenților prin întrebări și dezbateri.
2. **Studiu de caz** – analiza și interpretarea unor situații reale pentru a dezvolta gândirea critică și capacitatea de luare a deciziilor.
3. **Învățare bazată pe probleme** – rezolvarea unor scenarii educaționale și sociale, oferind studenților oportunitatea de a aplica strategiile de intervenție.
4. **Simulări și jocuri de rol** – exersarea abilităților practice prin scenarii simulate de gestionare a comportamentelor deviante.
5. **Proiecte individuale și de grup** – elaborarea și prezentarea unor planuri de intervenție și strategii educaționale adaptate nevoilor beneficiarilor.
6. **Utilizarea resurselor multimedia** – studierea materialelor video, podcasturilor și platformelor interactive pentru aprofundarea cunoștințelor.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie :

1. Anghel, F., Balica, M., Fartușnic, C., Ionescu, M., Măruțescu, A. și alții. *Violența în școală*. Institutul de Științe ale Educației UNICEF. București 2006. [URL]: https://www.unicef.org/Violenta_in_scoala.pdf.
2. *Behind the numbers: Ending school violence and bullying*. UNESCO, 2019. [URL]: <https://www.unicef.org/media/66496/file/Behind-the-Numbers.pdf>.
3. Braghiș, M. Aspecte și strategii practice de valorificare a parteneriatului școală – familie – comunitate. În: *Personalitatea integrată – un deziderat al educației moderne*. Materialele conferinței științifice internaționale. Chișinău: IȘE, 2010. p. 119-121.
4. Brighidin, O. Ce este bullying-ul și ce putem face pentru a evita abuzul? [URL]: <http://invento.md/index.php?id=270>.
5. *Bullying. Manual pentru formatori*. [URL]: [http://www.dgaspcsectorul1.ro/UPLOAD/2019/Proiecte/BIC-%20tradus%20\(1\).pdf](http://www.dgaspcsectorul1.ro/UPLOAD/2019/Proiecte/BIC-%20tradus%20(1).pdf).
6. Butnaru, D. Fenomen alarmant în școli: ce este bullying-ul și cum îi afectează pe elevi. [URL]: <https://childhub.org/ro/node/23117?language=ru>.
7. Cheianu-Andrei, D., Sîmboteanu, D., Andrei, I. *Bullying-ul în rândul adolescenților din Republica Moldova*. Centrul de Investigații și Consultanță „SocioPolis”. Chișinău, 2019.

8. [URL]:<https://www.unicef.org/moldova/media/3146/file/Bullyingul%20%C3%AEn%20r%C3%A2ndul%20adolescen%C8%9Bilor%20din%20Republica%20Moldova.pdf>.
9. Comșa, M. Ce este bullying-ul? Definiție, forme, metode de combatere. [URL]: <https://www.parintiicerschimbare.ro/bullying-definitie-forme-metode-de-combaterere/>.
10. Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20.11.1989 de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Intrată în vigoare la 2 septembrie 1990. Republica Moldova a ratificat Convenția în 1993. [URL]: http://artico.md/wp-content/uploads/2017/01/CRC_RO.pdf
11. Cuznețov, L. Esența și logica educației integrale a copilului în cadrul familial și școlar: strategii, principii, forme și metode. În: Studia Universitatis Moldaviae, 2012, nr. 9 (59).
12. Decean, M. Aspecte psihologice ale absenteismului școlar. În: Studia Universitatis Moldaviae, 2016, nr.9 (99). p. 207-213.
13. Dița, M. Autocontrolul și stabilitatea emoțională la preadolescenții cu comportament deviant. Teză de doctorat, C.Z.U.: 159.922.7:316.624(043.3)
14. Dița, M., Vîrlan, M. Rolul echipei multidisciplinare în profilaxia comportamentului deviant. În: Probleme ale științelor soci umane și modernizării învățământului. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2014, p. 442-449. ISBN 978- 9975-46-198-6.
15. Grădinaru, C., Stănculeanu D., Manole M., Bullying-ul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național. România 2016. [URL]: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/10/10551dfaf0b2-4cb0-a103-08d811dc31a9.pdf>.

Opțional :

1. Măndoiu, M. Intervenția psihopedagogică în cazul elevilor cu comportamente deviante. 2018, Editura Universitară.
2. Nistor, R., Vlad, M. Comportamentele deviante ale elevilor: Cauze, efecte și intervenții educaționale, 2019, Editura Polirom.
3. Popescu, I., & Ionescu, C. Psihopedagogia devianței comportamentale: Strategii de intervenție și prevenire în școli 2020, Editura ASCR.

48.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I (Licență)
Denumirea unității de curs/modulului	Limbajul mimico-gestual
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/ catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titulari de curs	Pîrvan Mariana, drd., asistent universitar
Cadre didactice implicate	Specialiști din cadrul ASRM
e-mail	pirvan.mariana@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.038 S.08.A.039	3	III/IV	VI/VIII	90/36	45/18	45/18

Descriere succintă a integrării modulului în programul de studii

Limbajul mimico-gestual

Se încadrează în seria unităților de curs orientate spre specialitatea de bază, care vizează studierea limbajului mimico-gestual (non-verbal) cu componentele sale pentru copiii cu dizabilități de auz. Unitatea de curs are ca scop achiziționarea de cunoștințe teoretice și practice în studierea limbajului mimico-gestual; abilități și competențe profesionale interconectate, focalizate pe domeniul psihopedagogiei speciale. Rezultatele învățării urmează a fi

valorificate și dezvoltate în câmpul muncii în activitățile profesionale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- CPS 1. Utilizarea cadrului normative-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației persoanelor cu CES.
- CPS 2. Valorificarea reperelor teoretice din domeniul psihologiei și pedagogiei, privind particularitățile educaționale ale persoanelor cu CES.
- CPS 4. Proiectarea procesului educațional pentru persoane cu diverse particularități de manifestare a CES.
- CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.
- CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.
- CPS 8. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în educația persoanelor cu CES.

Finalități de studii

La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:

- F-1. Utilizează prevederile documentelor de politici educaționale și normativ-reglatorii în proiectarea și organizarea procesului educațional al persoanelor cu CES.
- F-2. Utilizează reperele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu dizabilități de auz.
- F-4. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale.
- F-5. Realizează activități educaționale cu copiii cu dizabilități de auz.
- F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii pentru copiii cu dizabilități de auz.
- F-8. Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu dizabilități de auz.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe și competențe dezvoltate în cadrul cursurilor de: Psihologia specială, Psihologia dezvoltării, Educația incluzivă, Pedagogia specială, Metodologii de sprijin în educația incluzivă, Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități de auz, precum și să dețină capacități de analiză, sinteză și integrare a noilor informații, abilități de prezentare, argumentare și susținere a acestora.

Unități de conținut

Unitatea de învățare nr. 1. Limbajul mimico-gestual – cadru general, scurt istoric.

Unitatea de învățare nr. 2. Particularitățile specifice dezvoltării limbajului verbal și gestual la persoanele cu deficiență auditivă.

Unitatea de învățare nr. 3. Forme și modalități specifice de comunicare pentru copiii cu dizabilități de auz: comunicarea prin gesturi și alfabetul dactil, labiolectura.

Unitatea de învățare nr. 4. Alfabetul dactil: structura dactilemii, morfologia cuvintelor dactilate. Regulile utilizatorului.

Unitatea de învățare nr. 5. Lingvistica limbii gestuale: structurarea gestului, lexica, morfologia, sintaxa.

Unitatea de învățare nr. 6. Cultura comunicării și dezvoltarea limbajului mimico-gestual.

Unitatea de învățare nr. 7. Teme uzuale: să facem cunoștință. Punerea întrebărilor.

Unitatea de învățare nr. 8. Teme uzuale: Familia și gradele de rudenie.

Unitatea de învățare nr. 9. Teme uzuale: Timul, ora, zilele, săptămânile, anul, anotimpurile.

Unitatea de învățare nr. 10. Teme uzuale: Numerele.

Unitatea de învățare nr. 11. Teme uzuale: Locuința/bucătăria.

Unitatea de învățare nr. 12. Teme uzuale: Produse alimentare.

Unitatea de învățare nr. 13. Teme uzuale: Transportul.

Unitatea de învățare nr. 14. Teme uzuale: Școala și învățământul.

Unitatea de învățare nr. 15. Teme uzuale: Profesii, funcții și domenii de activitate.

Unitatea de învățare nr. 16. Teme uzuale: Instrumente, unelte, ustensile.

Unitatea de învățare nr. 17. Teme uzuale: Artă și cultură.

Unitatea de învățare nr. 18. Teme uzuale: Sport.

Strategii de predare și învățare

Seminar: în cadrul cursului **Limbaajul mimico-gestual** vor fi folosite pe larg metodele activ-participative: predarea sinergetică, prelegere interactivă prin: expunere, conversație euristică. Învățarea prin cooperare, învățarea experiențială, învățare situațională, învățare bazată pe problemă, demonstrația, dezbaterile, proiect prin aplicarea metodelor de explicare, activități în grup, studii de caz, studiul individual, joc de rol, simularea, consultarea surselor bibliografice, seminar interogativ.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (o evaluare periodică obligatorie) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 8-10), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen oral/scriș.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la o evaluare periodică obligatorie; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie:

17. DICȚIONARUL limbajului mimico-gestual din Republica Moldova. (ASRM), Alianța INFONET; resp. de ed.: Ruslan Lopatiuc; Natalia Babici; Victor Koroli - Chișinău: Ideea-Com, 2017. 736 p. ISBN 978-9975-3127-1-4.
18. Handrabura L.; Bodorin C.; Scripnic M. Metode moderne de studiere a limbajului mimico-gestual în Republica Moldova. (ASRM), Alianța INFONET; resp. de ed.: Natalia Babici; Victor Koroli - Chișinău: Garomont-Studio, 2017. 306 p. ISBN 978-9975-136-38-9
19. ФРАДКИНА, Р., Говорящие руки, тематический словарь жестового языка, Мо., 2001
20. Surdoserver.md

Opțională:

21. ГЕЙЛЬМАН, И.Ф., Изучаем жестуно, Л., 1980

49.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie specială
Ciclul	I (Licență)
Denumirea unității de curs	Training psihosocial
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titularul unității de curs	Ciubotaru Natalia, dr., asist. univ.

Cadre didactice implicate	
E-mail	ciubotaru.natalia@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.06.A.039	4	III	VI	60	30	30
S.08.A.040/ FR	4	III	VIII	60	12	48

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Trainingul psihosocial este o unitate de curs de specialitate opțională. Având un caracter evident aplicativ, contribuie la formarea abilității de a elabora și realiza un training de dezvoltare personală pentru copii și adulți, inclusiv care prezintă CES, fiind astfel extrem de necesar pentru formarea personală și profesională a viitorului psihopedagog. Rezultatele învățării vor fi aplicate în cadrul celorlalte unități de curs și stagiilor de practică psihopedagogică, dar și în scopul unei mai bune autocunoașteri și intercunoașteri.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

CPS 5. Realizarea procesului educațional cu persoane cu CES, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate diverselor grupuri-țintă.

CPS: 6. Facilitarea incluziunii școlare/sociale a persoanelor cu CES, prin acordarea suportului educațional adecvat particularităților individuale.

CPS 7. Consilierea psihologică și educațională a persoanelor cu CES, prin aplicarea metodologiilor și tehnicilor adecvate particularităților individuale.

CPS 8. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în educația persoanelor cu CES.

CPS 9. Depășirea dificultăților de comunicare cu persoanele cu CES și mediul lor de viață, prin aplicarea tehnologiilor adecvate particularităților comportamentale manifestate.

CPS 10. Gestionarea dezvoltării profesionale continue, în corespundere cu tendințele evoluției reperelor teoretice și a practicii educaționale în general și a teoriilor și metodologiei educației incluzive în special, dând dovadă de motivație și interes pentru actualizarea permanentă a achizițiilor profesionale.

Finalități de studii

F-5. Realizează activități educaționale cu diverse categorii de persoane cu CES, care să faciliteze autocunoașterea și intercunoașterea, dezvoltarea de competențe sociale.

F-6. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii.

F-7. Proiectează și realizează sesiuni de consiliere în grup, sub forma trainingului, cu implicarea persoanelor cu CES.

F-8. Selectează modalități adecvate de interacțiune educațională cu familia și alți factori educaționali în realizarea procesului educațional a persoanelor cu CES.

F-9. Elaborează strategii de comunicare în conformitate cu particularitățile psihoindividuale; creează mediu de comunicare favorabil și constructiv corespunzător nevoilor psihoindividuale; comunică demonstrând persuasiune, empatie, capacitate de negociere. Utilizează metode și tehnologii adecvate pentru comunicarea cu copiii, familia, adulții, potrivit contextului.

F-10. Elaborează și urmează un plan de dezvoltare personală, pornind de la analiza propriilor nevoi, abilități, potențial, aspirații; elaborează și aplică training-ul ca modalitate de dezvoltare personală prin stimularea abilităților de cunoaștere, intercunoaștere, interacțiune de grup.

Precondiții

Pentru atingerea finalităților de studii propuse, este nevoie ca studentul să dețină cunoștințe din Psihologia generală și specială, Educația incluzivă, Consilierea familiei și copilului cu dizabilități, să dețină capacități de analiză,

sinteză și integrare a noilor informații, precum și abilități de prezentare, argumentare și susținere orală a acestora.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1. Training-ul ca metodă de instruire și învățare. Învățarea tradițională versus învățarea interactivă și experiențială.

Conceptul de training.

Diferența dintre training și alte forme de organizare a instruirilor axate pe subiect.

Etapetele demersului unei activități de training.

Unitatea de învățare 2. Valorificarea tehnologiilor psihopedagogice în cadrul activităților de training

Valorificarea metodelor și tehnicilor didactice în cadrul trainingului

Clasificarea tehnicilor și metodelor utilizate în cadrul trainingului

Impactul mijloacelor de învățământ și a formelor de organizare a subiecților asupra formării competenței de comunicare și autoevaluare eficientă.

Unitatea de învățare 3. Facilitarea dinamicii de grup. Managementul dinamicii negative, a conflictelor de grup din cadrul training-ului

Determinarea dinamicii de grup în training

Indicatori pentru dinamica de grup pozitivă și negativă

Condiții pentru facilitarea dinamicii de grup pozitive

Managementul conflictelor de grup din cadrul trainingului

Unitatea de învățare 4. Elaborarea activităților de training pentru dezvoltarea abilităților comunicative.

Elaborarea activităților de training pentru diverse categorii de vârstă și dificultăți psihosociale cu care se confruntă.

Elaborarea activităților de training în scopul dezvoltării comunicării (verbală, nonverbală, paraverbală; intrapersonală, interpersonală, de grup).

Unitatea de învățare 5. Elaborarea activităților de training pentru dezvoltarea personală

Modalități de stimulare a dezvoltării personale.

Elaborarea activităților de training în scopul dezvoltării personale (autoeficacitatea, valorificarea identității personale, adoptarea unui mod de viață activ, etc.)

Strategii de predare și învățare

Metode didactice: training, conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic, dezbateri, expunerea, exemplificare, interviul, studiu de caz, analiza reflexivă etc.

Tehnici didactice: Brainstorming-ul, GPP, jocul de rol, Sinelg, Cubul, Explozia stelară, Pălăriile gânditoare, Diagrama Venn, etc.

Forme de organizare: grupuri, perechi, individual

Strategii de evaluare

Forme de evaluare: evaluare inițială; evaluare formativă; evaluare sumativă.

Forma finală de evaluare – examen scris.

Metode, tehnici de evaluare: observația curentă, analiza produselor activității studenților, aprecierea verbală, tehnica simulării, „Scrierea liberă”, portofoliul.

Nota finală se calculează în baza notei de la evaluările curente și lucrul individual, realizate pe parcursul semestrului și a notei la examen. 60% din nota finală o constituie nota evaluărilor curente realizate pe parcursul semestrului (minim 2 evaluări curente, nota medie a cărora va fi exprimată în număr întreg); 40% din nota finală o constituie nota evaluării finale/examen (exprimată în număr întreg).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Mikulovic Silvia-Carmen Tehnici de comunicare și dezvoltare personală. In: Științe umaniste - Psihologie a catalogului Libraria Online.ro., Editura UNIVERSITARA in colectia PSIHLOGIE (UN) ,București, ISBN: 978-606-28-1357-4, 2021 p.166
2. Pavlenko L. Training-ul psihosocial și dezvoltarea personală: Culegere de exerciții pentru desfășurarea activităților de training / Pavlenko Lilia ; coord. șt.: Valentina Botnari ; Univ. de Stat din Tiraspol, Catedra de Psihopedagogie și Educație Preșcolară. – Chișinău: UST, 2019. 191 p.

Opțională:

1. Dweck, Carol S. Mindset : O nouă psihologie a succesului / Carol S. Dweck; traducere din engleză

de Simona Karner. - București : Curtea Veche, 2017. - 384 p.

2. Vrabii V. Nevoia de dezvoltare personală prin automotivare și autoeficacitate în profesia didactică. În: Psihologie. Revistă științifico-practică, nr. 3-4 (31), 2017.
3. Bîtea L. Cercetări ale comunicării interpersonale și managementul impresiei. In: Psihologia socială în secolul XXI: provocări, tendințe, perspective. Materialele Colocviului Științific Internațional. Chișinău, 4-5 mai 2017. Chișinău: Tipogr. Biodesign, 2017, p. 102-112.
4. Bîtea L. Maniera socială exprimată prin gestul nonverbal. In: Simpozionul Internațional: „Kreatikon: Creativitate-Formare-Perfomanță”, 23-24 martie 2018. Iași: Editura și Tipografia PIM, 2018, p. 218-236

50.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie specială
Ciclul	I
Denumirea unității de curs	Didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială
Titularul unității de curs	Chiperi Nadejda, dr., lector univ.
Cadre didactice implicate	Pîrvan Mariana, asistent universitar
E-mail	chiperi.nadejda@upsc.md , pîrvan.mariana@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.06.A.040	3	III	VI	90	45	45

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale se încadrează în seria unităților de curs orientate spre specialitatea de bază, care vizează studierea metodelor/tehnicilor educaționale eficiente în deficiențe de văz. Are ca scop asigurarea achizițiilor profesionale de bază a cunoștințelor, abilităților și atitudini privind compensarea deficiențelor și incluziunii sociale eficiente. Se focalizează pe două domenii interconectate de competență profesională: psihologia specială și pedagogia specială. Rezultatele învățării urmează a fi aplicate și dezvoltate în cadrul stagiilor de practică.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

CPS-1. Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale din perspectiva asigurării calității educației.

CPS-2. Valorificarea reperelor didactice privind cerințele educaționale ale copiilor cu dizabilități vizuale.

CPS-3. Proiectarea traseului educațional prin stabilirea interrelațiilor dintre domeniile psihologice, sociale și educaționale și adaptarea finalităților educaționale la cerințele speciale ale copiilor cu dizabilități vizuale.

CPS-4. Realizarea procesului educațional în conformitate cu prevederile documentelor curriculare în vigoare prin utilizarea eficientă a resurselor didactice, tehnologice și logistice

CPS-5. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în procesul de instruire a copiilor cu dizabilități vizuale.

CPS-6. Soluționarea constructivă a situațiilor de problemă în domeniul educațional prin abordarea individuală a copilului cu dizabilități vizuale.

Finalități de studii

La finalizarea cursului, studentul va fi capabil:

F-1. să utilizeze prevederile actelor normative, de politici educaționale în proiectarea, realizarea și evaluarea demersului educațional din perspectiva asistenței psihopedagogice; să înțeleagă și argumenteze necesitatea și importanța valorificării în învățământul general a dimensiunilor asistenței psihopedagogice a copiilor cu dizabilități vizuale;

F-2. să utilizeze reperatele didactice privind cerințele educaționale ale copiilor cu dizabilități vizuale

F-3. să elaboreze traseului educațional pentru depășirea dificultăților de învățare și asigurarea dinamicii pozitive în dezvoltarea copilului/elevului cu dizabilități vizuale;

F-4. să realizeze procesul educațional în conformitate cu prevederile documentelor curriculare în vigoare prin utilizarea eficientă a resurselor didactice, tehnologice și logistice.

F-5. să soluționeze constructiv situațiile de problemă în domeniul educațional prin abordarea individuală a copilului cu dizabilități vizuale.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate:

- *Pedagogia generală, Pedagogia specială, Psihologia dezvoltării, Evaluarea dezvoltării copilului, Didactica specialității, Psihopedagogia preșcolară, Psihologia persoanelor cu dizabilități vizuale etc.*

2. Condiții prealabile:

- cunoașterea particularităților de dezvoltare a copiilor, evaluarea și instuirea acestora;
- operaționalizarea terminilor în domeniul: psihologie, pedagogie, terapie;
formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare la cursul **Didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale**

Conținutul unității de curs

Obiectivele educației vizuale

Factori care condiționează dezvoltarea eficienței vizuale

Cadrul conceptual al Didacticii pentru copiii cu dizabilitati vizuale.*

Tehnici de educație vizuală

Cerințe pedagogice în organizarea educației vizuale

*Probleme de tiflodidactică.**

Importanța problemei orientării spațiale

Componentele procesului de orientare spațială

Organizarea procesului educațional,*

Tehnicile deplasării și orientării spațiale

Rolul educației în dezvoltarea mobilității și capacității de orientare spațială a copiilor cu deficiențe vizuale

*Lecția și taxonomia ei.**

Principii organizatorice a procesului de învățare a elevilor cu dizabilități vizuale

*Principiile tifo-didacticii. Metode de învățământ.**

Evoluții în perspectivă

Obiectivele activității instructiv-educative cu elevii cu dizabilități vizuale

*Activități de terapie compensatorie.**

Dificultăți specifice în procesul de învățare

Strategii didactice în instruirea elevilor cu deficiențe vizuale

Forme de structurare a procesului de învățământ

*Formarea competențelor și compensarea tulburărilor de vâz. Tiflotehnica.**

Caracteristicile lecției și strategii de predare pentru elevii cu dizabilități vizuale

Evaluarea rezultatelor școlare

*Forme specifice ale citit- scrisului folosite în procesul educational pentru copiii nevăzători.**

Relația educațională - o categorie pedagogică permanentă și universală

*Strategii psihopedagogice de optimizare a activității de învățare la copiii cu dizabilități optice.**

Funcția psihoterapeutică a relației educaționale profesor-elev

Rolul de profesor în didactica elevilor cu dizabilități vizuale

*Integrarea socială și educațională a elevilor cu dizabilități vizuale.**

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student cu accent pe dobândirea inter(activ) a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru și pe învățare autonomă.

Curs: prelegere introductivă; prelegere tematică interactivă; prelegere-dezbatere; prelegere problematizată; prelegere-conferință; prelegere practică/aplicativă; prelegere modular-integrativă (sandwich);

Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;

Practice/laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/ individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice; rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea inițială se realizează la începutul fiecărei unități de curs, are caracter interactiv, noninstrumental.

Evaluarea formativă/formatoare se realizează continuu pe parcursul activităților la unitatea de curs în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă la unitatea de curs se realizează în baza unor probe scrise/orale/practice în perioadele reglementate: 2 evaluări curente la unitățile de curs în semestrele fără stagii de practică - în săptămânile 5-8 și 10-13; o evaluare curentă în semestrele ce includ stagii de practică - în săptămânile 12-14.

Evaluarea finală la unitatea de curs se realizează în formă de examen scris/oral/mixt cu focalizare pe evaluarea de competențe. Nota pentru evaluarea finală la unitatea de curs se formează ca: 60% din nota semestrială (media notelor obținute la evaluarea curentă, notelor pentru răspunsurile/produsele prezentate la seminarii, laboratoare și în cadrul lucrului individual) și 40% din nota pentru răspunsul la examen

Bibliografie

Obligatorie:

22. Chiperi Nadejda., Texte de lecții, prezentări electronice, la unitatea de curs Didactica și metodologii speciale în dizabilități vizuale. Disponibil: <https://classroom.google.com/m>

23. Bodorin C., Psihopedagogia persoanelor cu deficiențe vizuale. Suport de curs, Chișinău, 2013

1. Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de vedere: Ghid metodologic / Beate Nicolussi-Spiß, Aurica Brînza, Mariana Bulicanu [et al.]; concept și coord.: Nadja Vettters; Chisinau, 2018

2. Neamțu C., Gherguț Al., Psihopedagogie specială, Iași, 2000

3. Preda V., Psihologia deficienților vizuali, Cluj-Napoca, 1993

4. Rozorea A. și colab., Deficiențe senzoriale, București, 1997

5. Stănică I., Mușu I., Psihopedagogia specială. Deficiențe senzoriale, București, 1997

6. Verza Em. Tratat de Psihopedagogie specială, București, 2011

7. Ермаков В, П. и др., Основы тифлопедагогики, Москва, 2000

Opțională:

1. Ciobanu A., Pîrvan M. *Relația dintre inteligența emoțională și stilul de comunicare la copiii cu cerințe educaționale speciale integrați*. În: Journal of Romanian Literary Studies, Nr. 32/2023. pp.181-190. ISSN: 2248-3004 <http://asociatia-alpha.ro/jrls/32-2023-Jrls.pdf>

2. CHIPERI, Nadejda. Aspecte ale funcționalității incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități vizuale, Chisinau, 2016. <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/1649>

3. CHIPERI, Nadejda. Aspectele comunicării asertive pentru copiii cu dizabilități vizuale. Chisinau 2017, <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/829>

4. CHIPERI, Nadejda. Rezistențe și bariere în calea trecerii la educația incluzivă, Chisinau, 2016,

<http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/476>

5. PÎRVAN, Mariana. Viața emoțională a școlarului mic cu cerințe educaționale speciale. In: *Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european :50 de ani de activitate a Catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie specială*. 2023. Chișinău. pp. 124-129. ISBN 978-9975-46-732-2.. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/179552
6. PÎRVAN, Mariana. Îmbunătățirea performanțelor școlare la elevii cu deficiențe de vedere . In: *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*. Seria 24, Vol.1. 2022. Chișinău. pp. 134-137. ISBN 978-9975-46-651-6; 978-9975-46-652-3. DOI: <https://doi.org/10.46728/c.v1.25-03-2022.p134-137>
7. PÎRVAN, Mariana. Instrumente eficiente de antrenament cognitiv pentru copiii cu deficiență de văz prin metoda feuerstein. In: *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*. Seria 23, Vol.1. 2021. Chișinău. pp. 150-154. ISBN 978-9975-46-559-5; 978-9975-46-560-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/155383
8. SÎRBU, Adriana-Evelina; PÎRVAN, Mariana. Abilitarea copiilor cu CES prin noi tehnici de lucru. In: *Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv*. 2020. Chișinău, Republica Moldova. pp. 273-277. ISBN 978-9975-46-480-2 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/119493
9. PÂRVAN, Mariana. Dezvoltarea gândirii la copiii cu deficiență de văz prin metoda Feuerstein. In: *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*. Seria 22, Vol.1. 2020. Chișinău. pp. 171-173. ISBN 978-9975-46-450-5 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/117052
7. PÎRVAN, Mariana. Identificarea predispozițiilor către tulburări de limbaj și comunicare la copii cu deficiențe de vedere. In: *Asistența logopedică: actualitate și orizonturi*. 2019. Chișinău. pp. 117-122. ISBN 978-9975-46-403-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/123154

51.

Denumirea programului de studii	0111.2 Psihopedagogie Specială
Ciclul	I
Denumirea unității de curs	Didactica și metodologii speciale în dizabilități auditive
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie și Psihopedagogie specială
Titularul unității de curs	Ciubotaru Natalia, dr., lector universitar
Cadre didactice implicate	
E-mail	ciubotaru.natalia@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.06.A.041	3	III	VI	90	45	45

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii
Didactica și metodologii speciale în dizabilități auditive se înscrie în conținuturile Psihopedagogiei speciale prin determinarea metodelor/tehnicilor educaționale eficiente în dizabilități auditive și metodelor de compensare a auzului deficitar din perspectiva incluziunii sociale și educaționale.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs
C-1. Cunoașterea particularităților dezvoltării psihice la persoanele cu dizabilități auditive; cunoașterea și aplicarea principiilor și metode corecțional-dezvoltative în activitatea cu copiii cu dizabilități auditive;
C-2. Identificarea problemelelor specifice în educarea, instruirea și profesionalizarea persoanelor cu dizabilități auditive;
C-3. Desfășurarea activităților didactice pentru consolidarea și perfecționarea mecanismelor compensatorii.

C-4. Expunerea praxiologică a TP prin prisma incluziunii sociale.

C-5. Formarea abilităților de specialist în raport cu specificul educației recuperative-compensatorii și integrării sociale a persoanelor cu dizabilități auditive.

Finalități de studii

F-1. Utilizează reperetele teoretico-conceptuale psihologice și pedagogice în proiectarea și realizarea procesului educațional al persoanelor cu dizabilități auditive. Identificarea metodelor de evaluare-recuperare-abilitare eficiente în lucrul cu copiii cu dizabilități auditive.

F-2. Proiectează activitatea educațională în corespundere cu particularitățile psihoindividuale și sociale. Cunoașterea principiilor și metodelor de lucru eficiente în procesul de predare-învățare cu copiii cu dizabilități auditive.

F-3. Realizează activități educaționale cu categoriile de persoane cu dizabilități auditive. Aplicarea aspectelor teoretico-praxiologice în instituțiile practice.

F-4. Aplică strategii de sprijin adaptate particularităților individuale; facilitează, împreună cu profesorul, crearea unui mediu favorabil incluziunii. Realizarea activităților formative din perspectiva incluziunii sociale și educaționale a persoanelor cu dizabilități auditive.

F-5. Elaborează un plan de dezvoltare profesională.

Precondiții

Activități de instruire teoretico-empirice în domeniul Psihopedagogiei speciale; Pedagogiei/psihologiei generale, Surdopsihologiei.

Unități de învățare

Unitatea de învățare 1.

Curs:

1. Probleme de surdo-didactică. Delimitări conceptuale. Principiile didactice. Istoria surdopedagogiei ca știință.

Seminar:

1. Fundamentele surdo-didacticii.

Unitatea de învățare 2.

Curs:

1. Organizarea procesului educațional în instituțiile speciale și incluzive pentru copiii cu dizabilități auditive. Lecția și taxonomia ei. Conceptul de demutizare.

Seminar:

1. Organizarea și demutizarea în diverse contexte educaționale.

Unitatea de învățare 3.

Curs:

1. Metodele de învățământ specifice aplicate în didactica și metodologii speciale în dizabilități auditive. Metode de formare a comunicării verbale la copiii cu dizabilități auditive.

Seminar:

1. Metode didactice specifice și formarea comunicării verbale.

Unitatea de învățare 4.

Curs:

1. Dezvoltarea percepției auditive. Metodologia și etapele dezvoltării percepției auditive.

Seminar:

1. Metodologia și etapele dezvoltării percepției auditive

Unitatea de învățare 5.

Curs:

1. Organizarea didactică a terapiei logopedice în surdopedagogie: planificarea și aplicarea programelor de recuperare a limbajului.

Seminar:

1. Planificarea și aplicarea programelor de recuperare a limbajului în surdopedagogie.

Unitatea de învățare 6.

Curs:

1. Probleme de ortofonie. Metodologia educării acuității auditive și a auzului fonematic.

2. Emiterea și corectarea fonemelor. Dezvoltarea elementelor prozodice ale limbajului. Metode specifice de

ortofonie practică.

Seminar:

1. Ortofonia și dezvoltarea limbajului la elevii cu dizabilități auditive

Unitatea de învățare 7.

Curs:

1. Metode și forme alternative de comunicare în procesul educațional al copiilor cu dizabilități auditive.
2. Labiolectura. Comunicare mimico-gestuală. Comunicare cu ajutorul dactilemelor.

Seminar:

Comunicarea alternativă și augmentativă în surdo-didactică.

Unitatea de învățare 8.

Curs:

1. Comunicare bilingvă. Importanța bilingvismului în dezvoltarea comunicării verbale.
2. Comunicare totală.

Seminar:

1. Modelele de comunicare bilingvă și comunicare totală.

Unitatea de învățare 9.

Curs:

1. Tehnologia asistivă și protezarea auditivă. Taxonomia și eficiența protezării.
2. Metode de compensare a funcției auditive afectate.

Seminar:

1. Tehnologia asistivă și metode de compensare a auzului.

Unitatea de învățare 10.

Curs:

1. Incluziunea educațională și socială a copiilor cu dizabilități auditive.

Seminar:

1. Paradigma socială și educațională a dizabilității auditive.

Strategii de predare și învățare

Ținând cont de principiul interacțiunii active profesor – student, de caracterul materiei de studiu, de caz, situație etc., vor fi aplicate: expunerea euristică, conversația, demonstrația, modelarea, algoritimizarea, problematizarea, descoperirea, studiul de caz, cooperarea, dezbateră, simularea, asaltul de idei, exercițiul, experimentarea, consultația, referatul, proiectul, extemporalul ș.a.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială; evaluarea curentă; evaluarea periodică; evaluarea activității individuale; evaluarea finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul unității de curs. Nota obținută de către student la evaluarea inițială nu se va lua în considerație la calculul notei semestriale.

Evaluarea curentă se va realiza pe parcursul unității de curs, în cadrul orelor practice, de laborator și seminare.

Evaluarea periodică (2 evaluări periodice obligatorii) se va realiza în perioadele reglementate conform Calendarului universitar (săptămânile 5-8 și 10-13), în baza unor probe scrise.

Evaluarea activității individuale se va realiza în baza produselor elaborate de fiecare student.

Evaluarea finală (examen) se va realiza la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar, în formă de examen scris.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la două evaluări periodice obligatorii; notele obținute la evaluările curente; notele obținute în cadrul studiului individual.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen (ÎF); 50% - nota semestrială, 50% - nota de la examen (ÎFR).

Bibliografie

Obligatorie:

1. BODORIN, C., CIUBOTARU N. Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități auditive. Chișinău: Tipogr. UPS "Ion Creangă", 2020. 161 p. ISBN 978-9975-46-491-8.
2. RACU, A., CIUBOTARU, N., ș.a. Schimbarea începe de la noi. Ed., coord. șt.: Racu A., dr. hab., prof. univ. ISBN 978-9975-51-919-9. Chișinău: Tipografia Print Caro, 2018. 103 p. ISBN 978-9975051-919-9.

3. IMBIR I., TOHĂNEAN C., ROȘCULEȚ G., ș.a. Ghid de bune practici pentru educarea limbajului copiilor cu deficiență de auz. București, 2018.
4. CIUBOTARU, N., BODORIN, C. Metode eficiente de antrenament auditiv-verbal. Metoda Ling. În: Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv. Materialele conferinței științifice internaționale. Chișinău, 10 decembrie 2020. p. 199-206. ISBN 978-9975-46-480-2.
5. CIUBOTARU, N. Strategii ale intervenției recuperativ complexe a copiilor cu dizabilități auditive. În: Probleme ale științelor socioumanistice și ale modernizării învățământului: Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională, Seria 24, 25 martie, 2022 / coord. șt.: Ludmila Armașu-Canțir, Silvia Chicu; p. 146-151. ISBN 978-9975-46-651-6.
6. CIUBOTARU, N., MELINTEANU, L. Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de auz de vârstă preșcolară. Conferința științifică națională cu participare internațională „Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european” (Eveniment dedicat aniversării a 50 de ani de activitate a catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie Specială, facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială). 2.12.2022. Chișinău : S. n., 2023 (CEP UPSC). p. 105-111. ISBN 978-9975-46-732-2.
7. РЕЧИЦКАЯ, Е.Г. Сурдопедагогика: учебник для студентов вузов. М.: Изд-во Владос, 2017. 655 с. ISBN: 5-691-01320-3.

Opțională:

1. GHERGUȚ, A. Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice (ediția IV-a revăzută și adăugită). Iași: Polirom, 2023. 632 p. ISBN 978-973-46-9381-8.
2. Ghid de bune practice pentru educarea limbajului copiilor cu deficiență de auz. Metode și instrumente digitale dezvoltate în cadrul proiectului logopedia. Resp.ed. Georgiana Roșculeț. București, 2018. 108 p. ISBN 978-973-0-26583-5.
3. OLĂRESCU, V. Fundamentele logopediei. Chișinău, 2022. 336 p. ISBN 978-9975-162-05-0.
4. BABICI N., BODORIN C., CHIABURU A. Ș.A. Omul din lumea tăcerii. Ghid pentru înțelegerea lumii persoanelor cu dizabilități de auz. Tipogr. Reclama” SA. Chișinău 2016. 307 pag. ISBN 978-9975-3039-5-8.